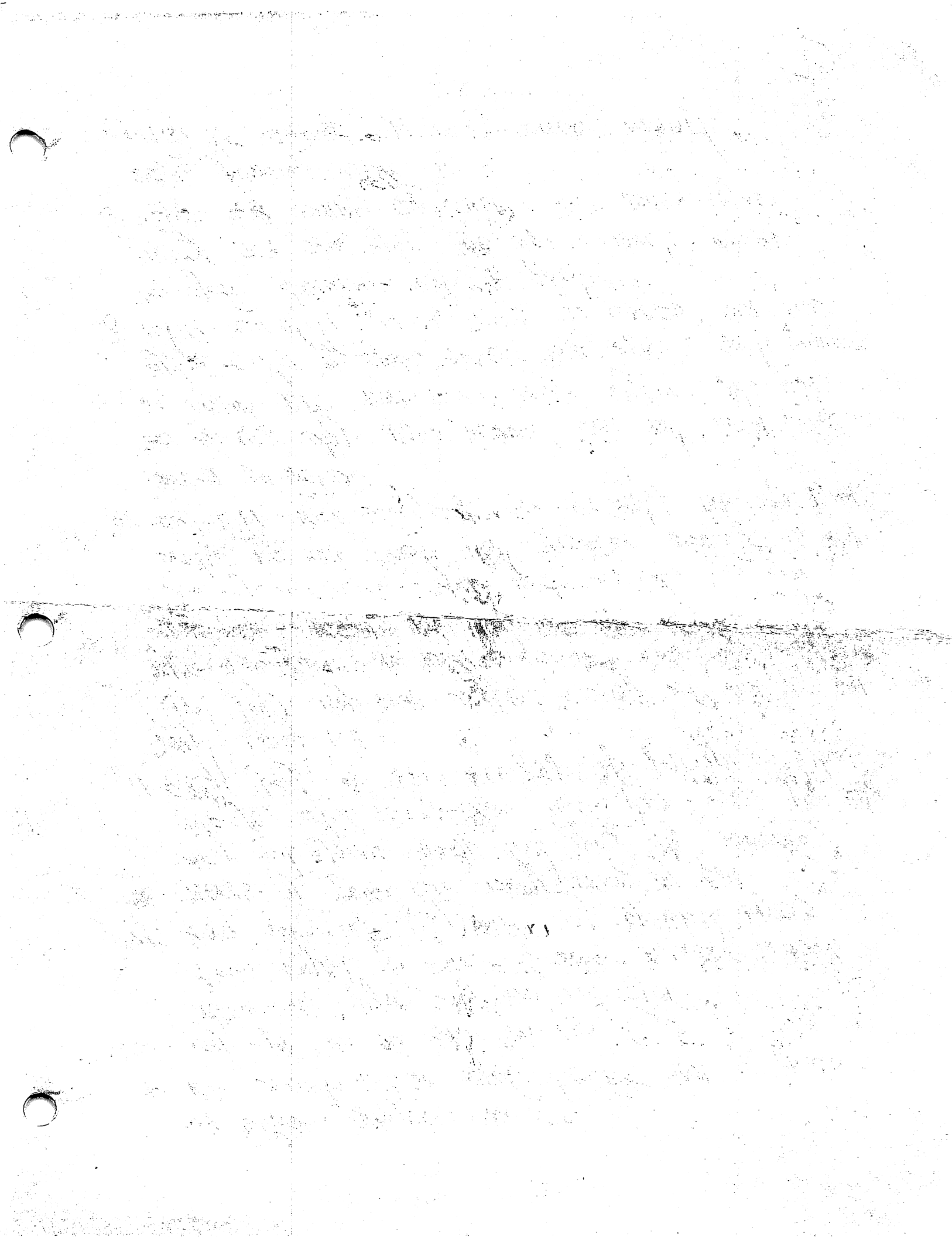

13. איתא בבראשית רבה פרק פ"ו אות ד' על קרא ויהי ה' את יוסף ויהי איש מצליח רבי ברכי אומר גבר קפוז ופ"י במתנת כהונה צהל ושמח ולב טוב, ועי' רוח חיים פרק ד' משנה ט' דהכל צרה ויגון אמצא ובשם ה' אקרא, ר"ל מה שצרה ויגון יסובבני חשבתי זאת למציאה, כי כל דעבד רחמנא לטב עביד ובודאי הביאני לזה למען אשר בשם ה' אקרא, הבט ימין וראה ואין לי מכיר אבד מנוס ממני אין דורש לנפשי זעקתי אליך ה'.
14. איש לומר עוד ויהי ה' את יוסף, שהכיר שהכל מהי והכל לטוב (שמעתי מהגאון ר' ש. שעפס זצ"ל על מה שנענש על שאמר למה הריעות דאינו רע, רק מר) איתא במס' ברכות דף ס: ר' עקיבא הוה אזיל באורחא והוה בהדי' חמרא ותרנגולא ושרגא, מטא האי דוכתא בעי אושפיזא ולא יהבו לי אמר כל דעבדין מן שמיא לטב, אזל בת בדברא אתא אריי אכליי לחמריי, אתא שונרא אכלה לתרנגולא, אתא זיקא כביי לשרגא, אמר כל דעבדין מן שמיא לטב, ביי בלילה אתא גייסא שביי למתא אמר להו היינו דאמרי כל דעבדין מן שמיא לטב, ועי' חיי הגר"א במס' ברכות דף ס: מובטח שאין זה בתוך ביתי י"מ שהבטחון שאין הצוחה בתוך ביתו דאי"א לומר שאין הצרה בתוך ביתו דמצינו כמה צדיקים שהיי להם צרות)
15. איתא במשלי פרק י"ח פסוק י"ד רוח איש יכלכל מחלהו ורוח נכאה מי ישאנה, כשהאיש תמיד בשמחה אף שתבוא עליו מחלה ח"ו הוא יכלכל מחלהו, בשמחתו יבטלנה, רוח נכאה והוא עצבון, ועי' ברבינו יונה, ישתדל לבטוח בשם ה' ולהשען באלקיו.
16. איתא במס' ברכות דף ס"ד. כל הדוחק את השעה שעה דוחקתו, וכל הנדחה מפני השעה שעה עומדת לו, חיים בזמן שהכל נעשה מיד, Microwave.
17. ההתרשלות של חנוכה בא עי"י שוא, ולא המתינו ובטחו שהישועה יבוא, וזכו לישועה עי"י העם ההולכים בחשך ראו אור גדול.
18. עי' רוח חיים פרק ב' (י"ב: ד"ה והנה) והנה האדם הוא תמיד עולה ויורד ובעת ירידתו נדמה לו כי כל מה שעושה עכשיו מן התורה ומן העבודה אינו כלל בלב שלם ואין מצליח לו והיי רוצה לנוח ולהתגרות בשינה עד יעבור אותו בזמן וישוב לזריזותו אבל באמת אינו כן כי האדם בנקל יוכל לעלות אם הוא עוסק אפ"י עי"י התרשלות משלא יעסוק כלל כי יתרחק מן התורה ויותר יקשה לו להזדרז, אם רוח המושל תעלה עליך מקומך אל תנח.
19. קריינא דאגרתא א' אגרת כ"ז כל אדם ובפרט בצעירותו יש לו תקופות תקופות של עלינות וירידות, ועיקר העבודה עבודת הבורא יתברך הוא בזמן הנפילה ואמרו חז"ל יפה אחת בצער ממאה פעמים שלא בצער, וכשמתחזק בזמן החושך להתנגע על התורה כראוי זוכה אח"כ לרב בהירות.

① מושב דבאל כנסן שמי' דא דפוק ושמע קול צמח
 דזיך אמר מרמל אן שאין זאל דא זאג דיג' ושל
 פ' כמג אונס שמחה כנס אן ייכא נטון אן
 דטא דפ' (אין טון כנס בפסל דאמנוג מאג
 ז' - מאג צ' היגם זאל פסל) פאלא דמנינו

② 17-8 אונכר גמח' ③ ④

III 16 דקט יוקד איש קלם קלם פלן מאג פ' ויפל צביקיי מרמל איש דלום
 אמר פקלם אן פין אציקי מע שמען פל אונס ואיכא אונס פ' דקט יוקד
 איש קלם פ' אונס קלום פ' מען פלעם דקט פ' ויקר און דאמ זאל טרע
 יוקד אונס פ' מאג פלעם פ' מען פלעם דקט פ' ויקר און דאמ זאל טרע
 מע שמען אונס פ' אונס פ' אונס פ' אונס פ' אונס פ' אונס פ' אונס פ'
 כי יוקד אונס פ' מאג פלעם פ' מען פלעם דקט פ' ויקר און דאמ זאל טרע
 פ' אונס פ' אונס פ' אונס פ' אונס פ' אונס פ' אונס פ' אונס פ'

(1)

13. וְעַם כִּינֹרִים אֲהַבֶּנּוּ אֲחֵרֵי הַקִּרְבָּן אֵינֶנּוּ דְמוּצֵי
 אֲשֶׁר הִכָּה עַל הַמִּזְבֵּחַ וְהַלְלִיק שָׁמֶן וְשִׁמְשָׁם וְחֹמֶיזָה
 מִיָּד וּפְצֵמָה וְיִגְמֹן וְשִׁקָּה שָׁמֶן וְעֹדֵיכָה עֵץ וְסִקְנָה אֵל
 וְאֵלֶּיךָ אֵל הַדְּמָה אֲקִידָה בֵּינֵךְ לְעֵץ לְמַעַת פֶּאֶרֶם וְסִיג
 חֹשֶׁךְ כִּי הָלַךְ עֲבֹדָתְךָ מִן הַקִּרְבָּן אֵל הַמִּזְבֵּחַ עַל שִׁמְשָׁם
 יֵלֶךְ כִּנְאוֹי - אֲשֶׁר הַדְּמָה כִּוּ אֲחֵרֵי אֵל בֵּינֵךְ קִיָּה דָה
 (כִּוּ טַהֲרָה) אִו אֲפֹלוֹת (דְּרוּסִיק)

14. וְדָרְשֵׁי יָגֵזוּ מִצֵּה אֲבֵנִים גִּזְזָה אִו וְזָחָה אִו - דָּל
 נִקְוָה אֲשֶׁר אֲשֶׁר אֵל שֵׁן אֲשֶׁר אֵלֶּיךְ וְקֹרֶמֶךְ - וְסִיג כִּי
 אֲשֶׁר שִׁנְיָה אֵלֶּיךְ

15. דָּעֵן מִכָּה אֵינֶנּוּ בְּמִיָּה פֶּאֶרֶם דְּמוּצֵי אֲוִרִיָּה וְקִרְבָּה כִּוּלָּה חֵב
 וְדִיָּה זְאֹנִיָּה הִיא חֲמָה וְכִנְיָוִן אֵל הַקִּרְבָּה וְהַקִּרְבָּה דְּמוּצֵי וְהַמִּזְבֵּחַ
 כִּוּלָּה חֵב - וְזָמַרְסֵה הַקִּרְבָּה דְּמוּצֵי וְחֲמָה דְּמוּצֵי וְחֵב חֲמָה
 וְהַלְלוֹתֶיךָ - וְכִשְׁמֵךְ מִשֵּׁן וְהַמִּזְבֵּחַ אִינֶנּוּ הַלְלוֹת דְּמוּצֵי אִו קִרְבָּה
 אֲשֶׁר אֵל קִרְבָּה - הַנֶּה כִּי הִיא חֲמָה וְכִנְיָוִן אֵל הַקִּרְבָּה
 וְכִי מִשֵּׁן וְהַמִּזְבֵּחַ וְהַקִּרְבָּה דְּמוּצֵי כִנְיָוִן וְחֲמָה אֵל הַקִּרְבָּה
 וְכִוּלָּה יָגֵזוּ נֶפֶלֶא שֵׁאִין יָחֹב כְּחֹבוֹ - לְהַיּוֹב אֲשֶׁר אֵל וְהַמִּזְבֵּחַ
 מִשֵּׁן - וְהִיא עַל כְּתֻבָּה אֵל הַקִּרְבָּה וְהַמִּזְבֵּחַ וְהַקִּרְבָּה
 וְהַמִּזְבֵּחַ וְהַקִּרְבָּה - שֵׁן מִשֵּׁן שֵׁן יָגֵזוּ

16. עַל צִיָּה נִיטְלָה מִשֵּׁן חֲמָה הַמִּזְבֵּחַ וְדִיָּה מִשֵּׁן הִיא נִיטְלָה
 דְּמוּצֵי כִי חֲמָה וְיָגֵזוּ וְשֵׁן מִשֵּׁן זְאֵיָה דְּמוּצֵי וְהַמִּזְבֵּחַ
 אֵל כִּי גִזְזָה מִשֵּׁן אֵל שֵׁן וְיָגֵזוּ וְיָגֵזוּ אֵל יָגֵזוּ

17. וְהַמִּזְבֵּחַ אֵל עַל הִיא מִשֵּׁן זְאֵיָה דְּמוּצֵי הַמִּזְבֵּחַ דְּמוּצֵי
 כִּוּלָּה אֵל אֵל - עַל הַמִּזְבֵּחַ אֵל הַמִּזְבֵּחַ מִשֵּׁן אֵל אֵל וְהַמִּזְבֵּחַ
 אֵל הַמִּזְבֵּחַ עַל דְּמוּצֵי וְשֵׁן מִשֵּׁן אֵל הִיא וְהַמִּזְבֵּחַ

קִרְבָּה דָה עַל הַמִּזְבֵּחַ וְהַמִּזְבֵּחַ דְּמוּצֵי זְאֵיָה דְּמוּצֵי
 לִי טַהֲרָה דְּמוּצֵי טַהֲרָה עַל הַמִּזְבֵּחַ הִיא אֵל עַל כְּתֻבָּה וְהַמִּזְבֵּחַ

שמירת עניים

פרשת וישב

בית דוד, תשנ"ב
בית דוד, תשנ"ה

1. איה הקדשה הוא בעינים על הדרך, ועי בטעם ודעת ששמע מהצדיק הקדוש ר' מאיר אבוחצירא רמז בפסוק, הקדשה היא בעינים, שקדושת האדם כולה תלוי בעינים להתרחק מכל מיני הסתכלות, וכל שאתה רואה בזה גדר הוא מוסיף לקדושה, שלקדושה צריך שמירה ויגיעה רבה.
2. ובאמת זה קרא מפורשת ולא תתורו, אחרי עיניכם, והייתם קדושים לאלקיכם.
3. עי בילקוט שמעוני פרשת ויחי קס"א מעשה ברי' מתיא בן חרש שהי יושב בבית המדרש ועוסק בתורה והי זיו פניו דומה לחמה, וקלסתר פניו דומה למלאכי השרת שמימיו לא נשא עיניו לאשה בעולם, פעם אחת עבר שטן ונתקנא בו אמר אפשר אדם כזה לא חטא אמר לפני הקב"ה, רבשי"ע ר' מתיא בן חרש מה הוא לפניך א"ל צדיק גמור הוא אמר לפניו תן לי רשות ואסיתנו, א"ל אין את יכול לו, אעפ"כ (חריצות של היצר, עי ברמב"ם פרק ה' הלכה א' מהל' תשובה רשות לכל אדם נתונה אם רצה להטות עצמו לדרך ולהיות צדיק, הרשות בידו, כל אדם ראוי להיות צדיק כמשה רבינו, הנה אנו שומעים זה מהרמב"ם, ואומרים "אצלי זה אי אפשר" ואצל השטן שומע מהקב"ה ואומר אעפ"כ) א"ל לך.
4. נדמה לו כאשה יפה שלא היתה כדמותה מעולם מימות נעמה אחות תובל קין שטעו בה מלאכי השרת, שנא' "ויראו בני האלהים את בנות האדם", עמד לפניו כיון שראה אותו הפך פניו ונתן לאחריו, שוב בא ועמד לו על צד שמאלו, הפך פניו לצד ימין, הי מתהפך לו מכל צד.
5. אמר מתירא אני שמא יתגבר עלי יצה"ר ויחטיאני, מה עשה אותו צדיק, קרא לאותו תלמיד שהי משרת לפניו א"ל לך והביא לי אש ומסמר, הביא לו מסמרים ונתנום בעיניו, כיון שראה השטן כך נזדעזע ונפל לאחוריו.
6. באותה שעה קרא הקב"ה לרפא' א"ל לך לרפא את ר' מתיא בן חרש.
7. בא ועמד בפניו אמר לו מי אתה אמר לו אני רפא' ששלחני הקב"ה לרפאות את עיניך אמר לו הניחני, מה שהי הי, חזר לפני הקב"ה אמר לפני רבושי"ע כך וכך אמר לי מתיא, אמר לו לך ואמור לו אני ערב שלא ישלוט בו יצר הרע, מכאן אמרו חכמים כל מי שאינו מסתכל אין יצר הרע שולט בו.
8. איתא בר"ן במס' קידושין דף י"ג דרב יוסף פתוח ונסתמא הוה, דאיתא בהגדה דסמי נפשי משום דלא מצי קאי דלא לאיסתכולי בר מדי אמות שלו.
9. בקבלת מרן הגרי"ח להשתדל שעה ראשונה של הסדר שלא להסתכל אנה ואנה, כדי להרגיל את העינים שלא יהי הפקר.
10. איתא במס' עירובין דף י"ח: אמר ר' יוחנן אחורי ארי ולא אחורי אשה, אחורי אשה ולא אחורי עבודת כוכבים, אחורי עבודת כוכבים ולא אחורי בית הכנסת בשעה שמתפללין, ועי מש"כ ברכות דף רל"ד רל"ה, עירובין דף נ"ה
11. ועי מש"כ בשלח תשמ"א (תשמ"ח) 3 - 10

הזהירות בענין גזל ונאמנות של גדולי ישראל'

פרשת וישב

לא נאמרה תשנ"ד

1. יש לנו לימודים גדולים מגדולי ישראל' על זהירותם בענין גזל והנאמנות שלהם.
2. יהודה נתן לתמר שלשה דברים חשובים בעד ערבון, א'. חותמו טבעת שחותם בו, אצל המן כתיב ויסר המלך את טבעתו מעל ידו ויתנה להמן, ומפרש"י מי שהטבעת בידו שליט בכל דבר המלך, ב'. פתילו, הרמב"ן מפרש סודר קטן שיעטוף בו קצת הראש, ועוד היום מנהג הנכבדים בארצות המזרח שיפרשו אותו על ראשם, ע' מס' קידושין דף ח. רב כהנא גברא רבה הוא ומיבעיא לי סודרא ארישי, ג'. מטהו, ומפרש הרמב"ן כמשפט שליט ונוגש וע' רבינו בחיי כמשפט השרים.
3. והבטיחה לשלוח לה גדי עזים, לא עלתה ביד רעהו העדלמי למצוא אותה ויאמר יהודה תקח לה, הנה שלחתי הגדי הזה ואתה לא מצאתה, ופרש"י יהי שלה מה שבידה, זה ויותר מיד, ועל הגדי מה עלי לעשות עוד לאמת דבר.
4. וע' בעטרה למלך (מ"ו) שמביא מהרמב"ם במורה נבוכים ואפשר ללמוד ממעשה יהודה מדה חשובה ויושר משפט, אָמְרו לנקות א"ע מגולתה ושהוא לא שינה ולא ביטל מה שהסכים עמה עליו אין ספק שהגדי ההוא היי טוב במינו מאד ומרומז במלת הזה (הנה שלחתי הגדי הזה) וע' בעטרה למלך שהצטער רק על זה שאינו יכול לקיים דברו, אבל מה עלי לעשות עוד לאמת דברי.
5. ע' בדעת תורה (רכ"ב) שמביא הא דאיתא בע"ז יבוא לבן ויעיד ביעקב שלא נחשד על הגזל ומפרש רש"י מה מצאת מכל כלי ביתך אפי סכין או מחט, וחתן הדר בבית חמיו עשרים שנה וכשיוצא אינו נוטל עמו כלי קטן, התמסכות יעקב ללבן ויעבד עמו עוד שבע שנים אחרות ומפרש"י הקישן לראשונות מה ראשונות באמונה אף אחרונות באמונה ואעפ"י שברמאות בא עליו.
6. איתא בפרשת מקץ ויצו יוסף וימלאו את כליהם בר ולהשיב כספיהם איש אל שקו.
7. ואיתא בחידושי הגרי"ז דהא שצוה יוסף שישבו הכסף לשקיהם, משום שזאת ידע בטוח שאם כסף של אחרים בידם לא יקחו אלא ישיבו אותו, ורצה לגלגל שיוכרחו לבוא עוד פעם למצרים, דמצד מה שהי רעב יתכן שלא יבוא אבל הכסף בטח שישבו עוד הפעם.
8. אנו מוצאים אצל משה רבינו בשעת המראה של הסנה איתא במדרש לפי שהי הקב"ה מדבר עם משה ולא הי רוצה לבטל ממלאכתו ויאמר משה אסורה נא ואראה, רבי שמעון בן לקיש אומר הפך פניו והביט כיון שראה הקב"ה שסר לראות ולא רצה לבטל ממלאכתו ונמצא נאמן לאדוניו אמר הקב"ה שראוי זה להיות רועה נאמן.
9. מעשה דרי שמעון בן שטח, ירושלמי במס' בבא מציעא פרק ב' הל' ה', דברים רבה פרשת עקב.
10. מעשה בתלמיד של הגר"י שנראה אצלו לאחר פטירתו (כתבתי אותו בשיחה קרוב לפורים מהגר"ש שוואדראון)
11. מעשה ששמעתי באגודה קאנווענטשאן מבחור אחד שנפטר ונראה בחלום לרבו לבוש בשחורים ב' וגי פעמים, ולאחר מתייעצות עם הגדולים אמרו שיעשו כינוס להתעוררות לעילוי נשמתו, וכאשר הלכו למדפיס להדפיס קול קורא, הזכיר המדפיס שאותו בחור

STANDARDIZATION OF THE ...

APPENDIX

...

1. ...
2. ...
3. ...
4. ...
5. ...
6. ...
7. ...
8. ...
9. ...
10. ...
11. ...
12. ...
13. ...
14. ...
15. ...
16. ...
17. ...
18. ...
19. ...
20. ...
21. ...
22. ...
23. ...
24. ...
25. ...
26. ...
27. ...
28. ...
29. ...
30. ...
31. ...
32. ...
33. ...
34. ...
35. ...
36. ...
37. ...
38. ...
39. ...
40. ...
41. ...
42. ...
43. ...
44. ...
45. ...
46. ...
47. ...
48. ...
49. ...
50. ...
51. ...
52. ...
53. ...
54. ...
55. ...
56. ...
57. ...
58. ...
59. ...
60. ...
61. ...
62. ...
63. ...
64. ...
65. ...
66. ...
67. ...
68. ...
69. ...
70. ...
71. ...
72. ...
73. ...
74. ...
75. ...
76. ...
77. ...
78. ...
79. ...
80. ...
81. ...
82. ...
83. ...
84. ...
85. ...
86. ...
87. ...
88. ...
89. ...
90. ...
91. ...
92. ...
93. ...
94. ...
95. ...
96. ...
97. ...
98. ...
99. ...
100. ...

צריך לשלם לו לי שקלים, ושלמו בעדו, באותו לילה קודם הכינוס חלם רבו מהבחור וראה לבוש בבגדי לבן ובשמחה.

12. מעשה אצל הגר"ח"ו, מה ששמעתי מר' שלום שוואדרון.

13. מעשה מהאדמו"ר מסקולען שבא לגבאי שלו, שהיאך יהיי נראה שיבוא אל ברית של נכדו בתכריכין שאינם שלו, סאטמער חברה קדישה עשה הטהרה אבל היראים עשו התכריכין, ומעולם לא ידעו שעדיין לא שלם בעדס.

בקש יעקב לישב בשלוה (ב')

פרשת וישב

תשנ"ו

1. איתא ברש"י וישב בקש יעקב לישב בשלוה קפץ עליו רוגזו של יוסף, צדיקים מבקשים לישב בשלוה, אמר הקב"ה לא דיין לצדיקים מה שמתוקן להם לעולם הבא אלא שמבקשין לישב בשלוה בעולם הזה.
2. וע' בסוכת דוד (א) שביאר דמקור דרשה זו נלמדת משינוי לשון הקרא וישב יעקב בארץ מגורי אביו, דמגורי לשון גירות, יצחק אבינו גר בארץ כנען, ויגר יצחק בגרר וגרות הוי ההיפך של שלוה דויגר הוא ג"כ לשון מגור ופחד, אינס בטוחים במצבם.
3. אבל אצל יעקב כתיב וישב וכן תרגם יונתן בן עוזיא' ויתב יעקב בשלויתא.
4. ולפי זה יובן צורך כתיבת פסוק זה, דהא כבר כתיב בוישלח, ויבא יעקב אל יצחק אביו ממרא קרית הארבע הוא חברון וכבר העיר האור החיים הק' בזה.
5. וע' באור החיים הק' שמפרש אלה תולדות יעקב יוסף, פ"י מה שעבר עליו מהרוגז, שהכתוב בא להודיע מכירת יוסף וצערו של יעקב הוא יעקב הגורם במה שבקש לישב, כי האדם גורם לעצמו את כל אשר תבאנה עליו, כי אין דבר רע מהאדון הטוב לכל.
6. וע' משלי פרק י"ט פסוק ג' אַנְלֶת אָדָם תִּסְלֶף דְרָכּוֹ וְעַל ה' יִזְעַף לְבוֹ: ופ"י הגר"א שהצרה שבאה על האדם היא מחמת אולתו והוא זועף על ה'.
7. צריכין לדעת שהתביעה ליעקב על אותו ביקוש הי' בדקות מאד, וכמו דאיתא במס' בבא קמא דף נ. וסביביו נשערה מאד מלמד שהקב"ה מדקדק עם סביביו אפ"י כחוט השערה.
8. מפרשים באופנים שונים מה הי' אותו ביקוש, בבאר יוסף (ק"ב) מבאר דהביקוש הי' שיפסוק אז אצלו בחינת הגלות והגירות וחז"ל אומרים שהקב"ה שאל לאברהם אבינו במה אתה רוצה שירדו בניך בגיהנם או במלכות ובירר שיעבוד מלכות שזהו בחינה של גלות וגירות, ולפי זה מדויק הלשון לא דיין לצדיקים שמתוקן להם עולם הבא, היינו שניצלו מעונשי גיהנם בעולם הבא.
9. וע' בדעת תורה (רכ"ב) עולם הזה הוא העולם של קשיים ועיכובים עולם המלא רוגז וזוכים לעולם הבא דוקא על יד העולם הזה.
10. מספרים שחסיד אחד אמר לרבי שלו שיתפלל עליו שיהי' לו השנה אלף רוביל ועל ידי זה יהי' יכול ללמוד ולהתפלל בדעת צלולה ומיושבת ויתן צדקה ואמר לו הרבי מנין לך שמבקשים ממך עבודה של שלוה אפשר שרוצים ממך האנחה שלך העבודה מתוך טרדות וזהו אל תאמר לכשאפנה אשנה היינו לימוד של אפנה בישוב הדעת בלי שום טרדות ודאגות שמא לא תפנה אפשר שחשוב בשמים העבודה של לא תפנה.
11. שמעתי מהר' דוד ווייסבערגער נ"י שביאר שורש המנהג שמפסיקין החתן כאשר דורש דברי תורה ושוב מתחיל עוד מפעם ושוב מפסיקין אותו, דבחור מורגל לסדרי הישיבה שיש לו שעות רצופות שיכול להעמיק בענין, אבל כאשר נושא אשה ויש לו ריחיים על צוארו הרבה פעמים ניקח ממנו השלוה הזה וצריך להפסיק מידי פעם בפעם בשביל ענינים שונים, ומחנכין אותו מיד בהשבע ברכות שיש לימוד בזמן שלא תפנה, קבעת עתים לתורה, לשון גזילה.
12. איתא במשלי פרק כ' פסוק י"ד רע רע יאמר הקוֹנֶה וְאֵז לֹא אֵז וְתִהְלֵל: ופ"י הגר"א

- בעת שקונים תורה ומצות בעולם הזה רע יאמר הקונה, כי יגיעתו רב, וצערו גדול בעת התגברו על יצרו.
13. ועי' באורות הגר"א בענין היגיעה (שמ"ח, ס"ה) כמה מגידים מן השמים בקשו למסור לו רזין דאורייתא בלא שום עמל ולא הטה אזנו אליהם כלל, ואמר איני רוצה שתהיי השגתו על ידי שום אמצעי כלל רק עיני נשואות לו ית"ש מה שרוצה לגלות לי בעמלי אשר עמלתי בכל כחי.
14. בענין התגברו על יצרו: עי' רוח חיים (י"ב: ד"ה והנה) האדם הוא תמיד עולה ויורד ובעת ירידתו נדמה לו כי כל מה שעושה עכשיו מן התורה ומן העבודה אינו כלל בלב שלם ואין מצליח לו והיי רוצה לנוח ולהתגרות בשינה עד יעבור אותו הזמן ועל זה אמר הכתוב אם רוח המושל תעלה עליך מקומך על תנח,
15. ועי' ילקוט לקח טוב חלק ו' ק"ס: שמביא מהגר"י הוטנר זצ"ל החכם מכל אדם אמר שבע יפול צדיק וקם (משלי כ"ד) הטפשים חושבים כי כונתו בדרך רבותא אף על פי ששבע יפול הצדיק מכל מקום הוא קם, אבל החכמים יודעים היטב שהכונה היא שמהות הקימה של הצדיק היא דרך שבע נפילות שלו.
16. עוד מפרש בסכת דוד (י') דהענין של שלוה הי' הרגשה של שלמות ברוחניות שכבר עבר הנסיון עם לבן, עם לבן גרתי ותרתייג מצות שמרתי, ועי' בחתם סופר פרשת וישלח שמבאר קרא הסירו אלהי הנכר אשר בתוככם והטהרו והחליפו שמלותיכם, חז"ל אומרים לא יהי בך אל זר, זה יצר הרע שבתוך האדם, ושובו תשובה שלימה על כל דבר רע והטהרו מעונותיכם וספר הכתוב היאך שבו בתשובה שלמה.
17. וכמדוי' ראיתי שהא דאיתא במס' שבת דף י: אמר רבא בר מחסיא אמר רב חמא בר גוריא אמר רב לעולם אל ישנה אדם בנו בין הבנים שבשביל משקל שני סלעים מילת שנתן יעקב ליוסף יותר משאר בניו נתקנאו בו אחיו ונתגלגל הדבר וירדו אבותינו למצרים, דמה שנכשל יעקב אבינו בזה שהי' סובר שהם כבר במדרגה גבוהה של שלימות, ששוב לא יכשלו במדה של קנאה והיו סבורים שהיו במדרגה שתהיי לעתיד לבא, עי' במסילת ישרים שלא יהי צער לאי בטובת האחר כמו שכתוב ישעיי פרק י"א פסוק י"ג וְסָרָה קִנְאָת אֶפְרַיִם וְצַרְרֵי יְהוּדָה וְכָרְתוּ אֶפְרַיִם לֹא יִקְנָא אֶת יְהוּדָה וְיְהוּדָה לֹא יִצַר אֶת אֶפְרַיִם:
18. מעשה שסיפר ר' דונר שליט"א שקרה בלונדון שאחד נעשה חתן במשפחה עשירה, וכאשר התחיל לנסוע ב Rolls Royce בכל יום הרואים אותו הי' להם מעט צער ועגמת נפש, לאחר שנה נחלה במחלה מסוכנת והי' צריך בכל יום לנסוע אל בית החולים, עדיין נסע במכונית זה אבל כאשר ראו אותו ברכו אותו "גייט געזונטער הייט"
19. וזהו קפץ עליו רוגזו של יוסף דרש"י פי' סימן זה הי' מסור בידו מפי הגבורה אם לא ימות אחד מבניו בחייו מובטח שאינו רואה פני גיהנם, נמצא שהי' מובטח שהוא בן עולם הבא ועל ידי מעשה של יוסף ראה שאינו מובטח על זה.
20. ועי' בכלי יקר שמיאן להתנחם על מיתת יוסף דעיקר תנחומין על המת הוא שמתנחם שיצא מן עולם האפל אל האור הנצחי ויעקב ראה ברוח הקודש שיוסף אינו בגן עדן על כן וימאן להתנחם.
21. וזהו מה שהזהירו חז"ל אל תאמן בעצמך עד יום מותך, דהאדם מעולם אינו בטוח.

THE FIRST PART OF THE HISTORY OF THE WORLD...

1. THE FIRST PART OF THE HISTORY OF THE WORLD...
2. THE SECOND PART OF THE HISTORY OF THE WORLD...
3. THE THIRD PART OF THE HISTORY OF THE WORLD...
4. THE FOURTH PART OF THE HISTORY OF THE WORLD...
5. THE FIFTH PART OF THE HISTORY OF THE WORLD...
6. THE SIXTH PART OF THE HISTORY OF THE WORLD...
7. THE SEVENTH PART OF THE HISTORY OF THE WORLD...
8. THE EIGHTH PART OF THE HISTORY OF THE WORLD...
9. THE NINTH PART OF THE HISTORY OF THE WORLD...
10. THE TENTH PART OF THE HISTORY OF THE WORLD...
11. THE ELEVENTH PART OF THE HISTORY OF THE WORLD...
12. THE TWELFTH PART OF THE HISTORY OF THE WORLD...
13. THE THIRTEENTH PART OF THE HISTORY OF THE WORLD...
14. THE FOURTEENTH PART OF THE HISTORY OF THE WORLD...
15. THE FIFTEENTH PART OF THE HISTORY OF THE WORLD...

למה זכה חנוכה לקרוא מועד

פרשת מקץ

אגודה, מסבת בית דוד, תשנ"ח
תש"ס

1. איתא בישעי' פרק מ' פסוק כ"ו שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה ואיתא בזוהר חדש (הובא ביסוד ושורש העבודה חנוכה) מאי אלה, אלא (ויקרא פרק כ"ג פסוק ד') אלה מועדי ה' מקראי קודש, אלה הם מועדי ה' ומאי אינון מועדי ה' אלן אינון חג המצות וחג השבועות וחג הסוכות הרי תלת, תלת אחרנין ראש השנה, חנוכה, ופורים, תלתא מנהון אקרון מועדי ה' ואינון מקראי קדש, תלתא אחרנין אקרון (ויקרא פרק כ"ג פסוק) אלה הם מועדי.
2. אולי אפשר לומר קצת ביאור בדברי הזוהר חדש דמתבאר מרהיטת לשונם שיש מועדי ה' ומועדי וכמדוי' כונתם דמועדי נבראו ע"י כלל ישראל וזהו מי ברא אלה.
3. אולי אפשר לומר דע' באבני אליהו (מוסף ר"ה 416) תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו ופי' מלת חדש פי' יום ר"ח, ור"ח אינו אלא יום א' אמר תקעו ביום הראשון, ואמר ליום חגנו לפי שיום הראשון הוא חג ה' האמור בתורה אמנם יום שני הוא חגנו כאילו שאלנו ממנו יתבי' שאל יחתוך גזר דננו ביום הראשון משום דנפיש אף וימתין לנו עד יום השני והקב"ה שונע אל עמו, ואולי דדוקא יו"ט שני של ראש השנה דהוי דינא רפיא יש לקרותו בשם מועד דיבודו של מועד שנפגשים עם הקב"ה וע' ספורנו ויקרא פרק כ"ג פסוק ב' שעם שמחת היום ישמח ישראל מעושיו, נגלה ונשמחה בך וע' נחמי' פרק ח' פסוק י' כי חדות ה' היא מעיזכם, ואולי דאנו יכולים להכיר יותר המועד ביו"ט שני דראש השנה דהנה קרא דחדות ה' נאמרה אף ביו"ט ראשון, וע' סי' תקצ"ז אוכלים ושותים ושמחים, בראש השנה וע"ש במשנה ברורה, מצות ושמחת בחגך שייך גם בו, שגם הוא בכלל חג כדכתיב "בכסה ליום חגנו" וכתוב כי חדות ה' היא מעוזכם.
4. וע' קובץ שיחות ח"ב וישלח שמביא מדרש חנוכה גזרו היונים שכל בית שיש לו בריח או מסגיר לפתחו ידקר בחרב, ולמה בשביל שלא יהי' לישראל כבוד ורשות, וזו היתה עצה ערומה.
5. וי"ל דע' בשיחות מוסר תשל"ב ט"ו שמביא דברי אור החיים הק' שכל זמן שאי מן האחים הי' קיים היו המצרים מכבדין אותן, ואף כשהי' א' מן הדור קיים היו חשובים ביניהם, ולאחר שמת כל הדור התחילו להשתעבד בהם.
6. וביא הגאון ר' חיים שמולעביץ שאעפ"י שהמצרים היו רשעים מעולם, מ"מ לא היו יכולים להשתעבד בישראל כל זמן שהיו נכבדים וחשובים, שמעתי מדודי הגאון ר' ה' וויינגרטן שפעם אחת שאל שוטר גרמני היאך האנושיות שלהם במה שעושין עם היהודים, וענה לו האם אתה מצטער כאשר תהרוג יתוש.
7. ויש עוד כונה עמוקה הרבינו בשערי עבודה כותב, הפתח הראשון שידע האיש העובד ערך עצמו ויכיר מעלותו, ואם חלילה וחס לא יכיר מעלתו נקל יהי' בעיניו להיות כאי הנבלים למלאות תאותו.
8. כיון שראה ישראל עמדו ובטלו כל דלתות בתיהם, ועמדו בגזירה זו ג' שנים, כיון שראה יונים שעמדו ישראל בגזירה זו עמדו וגזרו כל ישראל שיש לו שור יחקק על קרניו שאין לו חלק באלקי ישראל.

9. וע' בשפתי חיים ח"ב (ס', ס"א) שמביא מהמכתב מאליהו בחטא העגל בא ע"י שראו במעשה המרכבה פני שור מהשמאל, וביאר שיש הנהגה ניסית פני אר"י והנהגה טבעית פני השור מהשמאל.
10. בזמן הקדום כל הנהגת הטבע הזריעה והחרישה הי' ע"י שורים, איתא במשלי פרק י"ד פסוק ד' וְרַב תְּבוּאוֹת בְּכַח שׁוֹר.
11. כלל ישרא' חשבו שכ"ז שמשה שמה רבינו עמס הי' ראויים להנהגה ניסית מפני שמה רומס את מתבס הרוחניות למדרגה שיהיו ראויים להנהגה ניסית, אבל כאשר משה איננו, חשבו שעכשיו צריכין לרדת להנהגת הטבע ולכן עשו את היגל, וזה הי' גזירתם כתבו לכם על קרן השור המסמל לכחות האבע שיאן לכם חלק באלקי ישרא'.
12. כיון ששמעו ישרא' כך נצטערו צער גדול אמרו ח"ו שנכפר באלקינו, עשה הקב"ה נס שכל מיני עופות טהורים וחיות טהורים נכנסו לבתיהם שלא הי' להם דלתות והי' להם לאכול.
13. כיון שראו יונים שעמדו בגזירה זו, רצו לעקור קדושת ישרא', ונתעוררתי לפרש מה שאומרים ולהעבירם מחקי רצונך, ואפ"ל בהקדם הא דאיתא בתורת כהנים הובא בגר"א אבן העזר סי' כ' אות י"א כמעשה ארץ מצרים יכול לא יבנה בנינים ולא נטיעות כמותן ת"ל ובחוקותיהם לא תלכו לא אמרתי אלא בחקים החקוקה להם ולאבותיהם ומה היו עושין, האיש נושה לאיש, והאשה לאשה, ויש חקי חיים לעשות רצונך בלבב שלם, וזה להעבירם מחקי רצונך ולילך בחוקותיהם דהם עקירת הקדושה מכל וכל, וגם גזרו שלא תכנס כלה לחופה אלא אצל ההגמון שבאותו מקום, והיו בנות שירא' בוגורת ומזקינות כשהן בתולות והיו היונים מתעוללות בבתולות ישרא' ונהגו דבר זה ג' שנים וחי' חדשים עד שבא מעשה של בת מתתיהו כהן גדול שנשאת לבן חשמונאי ואליעזר הי' שמו כיון שהגיע ליום חופתה עשו לה משתה גדול, עמדה (וצווחה) (היאך) אין אתם מתקנאים למסרני ביד ערל להתעולל בי, הלא יש לכם ללמוד משמעון ולוי אחי דינה שלא היו אלא שנים וקנאו לאחותם והרגו כרך כשכם, ומסרו נפשם על יחוד שם המקום ועזרם הקב"ה ואתם חמשה אחים ופרחי כהונה יותר ממאתים שימו בטחונכם על המקום והוא יעזור לכם, נוטלו עצה ונטלו אותה ואמרו נוליקה אל המלך ונאמר לו אחותינו בת כהן גדול שאין גדול ממנו וראינו שלא תלינו אחותינו עם ההגמון אלא עם המלך, נכנסו עליו והרגו ועשו מלחמה עם שריו ועבדיו והושיעם הקב"ה.
14. וע' קובץ שיחות ח"א פרשת וישב שמביא דברי האבן שלמה בליקוטים (ע. - ע:): וז"ל והכלל הוא בכל זה כי הדבר מסור ללבו של אדם, ובעת שהוא יכול לפעול בלבן להיות בוטח בה' לגמרי אז נחשב לו למרי אם עושה השתדלות בדרך ולא די שהשתדלות הוא לא יהי' לו לתועתל אלא אדרבה יגרום עי"ז קלקול ע"י מעשיו כמו שכתוב גבי יוסף שע"י שאמר לשר המשקין כי אם זכרתני ניתוסף לו ב' שנים בבית האסורים, וע"ש דכיון שראה ההשגחה הנפלאה שהיתה עליו כמ"ש וכל אשר הוא עושה הי' מצליח בידו, הי' לו להבין כי יד הי' עשתה זאת ולפשפש במעשיו ולא לבקש תחבולות טבעיות.
15. המועד של חנוכה נעשה ע"י כלל שירא' גדולי ישרא' שעליהם נאמר יראי הי' בטחו בה' שלא הי' יראים משום נברא רק מהקב"ה ואז בטחו בה' ונתקיים אצלם עזרם ומגינם הוא.
16. ואולי זהו כונתם שאו למרום עינכם וראו מי ברא אלה, אלה הם מועדי שע"י שלא

1. The first part of the document is a letter from the Secretary of the State to the Governor, dated the 1st day of January, 1862.

2. The second part is a report from the Secretary of the State, dated the 1st day of January, 1862.

3. The third part is a report from the Secretary of the State, dated the 1st day of January, 1862.

4. The fourth part is a report from the Secretary of the State, dated the 1st day of January, 1862.

5. The fifth part is a report from the Secretary of the State, dated the 1st day of January, 1862.

6. The sixth part is a report from the Secretary of the State, dated the 1st day of January, 1862.

7. The seventh part is a report from the Secretary of the State, dated the 1st day of January, 1862.

8. The eighth part is a report from the Secretary of the State, dated the 1st day of January, 1862.

השגיחו בשום כח והכירו רק שהקב"ה הוא בעל הכחות כולם זכו לברוא מועד חדש, חנוכה, נגילה ונשמחה בד'.
17. **מכבי, מי כמוך באלים ה'**, כאשר הכירו שאין עוד מלבדו מי את ותיראי מאנוש ימות, **ה' לי לא אירא**, מה יעשה לי אדם, זכי להישוע, ואפשר להמתיק מי ברא אלה, ע"י ההכרה של ה"מי כמוך" ומי כה' אלקינו זכו לבראות אלה.

פירש על איזה הודאה אומרים בעל הנסים

פרשת מקץ

תש"ס

1. נתעוררתי על שינוי לשונות הנאמרות בנוסח של על הנסים, שעשית לאבונתינו ושוב כתיב כשעמדה מלכות יון הרשעה על עמך ישראל - ולעמך ישראל עשית תשועה גדולה ופרקן כהיום הזה, ואח"כ באו בניך.
2. וכמדוי ועל הנסים הוי הוספות הודאה, מתחלה מודים, על נסיד שבכל יום עמנו, ומוסיפים ועל הנסים שעשית לאבותינו, דמוטל עלינו להודות גם על זה, ועי' בנשמת אין אנחנו מספיקין להודות לך, נסים ונפלאות שעשית עם אבותינו ועמנו.
3. וכאשר מפרטים פרטי הישועה, אומרים עמדה מלכות יון הרשעה על עמך ישראל, היינו שעמדו כנגד זה שיש עם מיוחד עם ה', וזה היי טענתם כתבו לכם שאין לו חלק באלקי ישראל ושוב אמרינן ולעמך ישראל עשית, כהיום הזה, ועי' בעץ יוסף בפי' בסידור אוצר התפלות (קפ"ג:) דגם היום היא התשועה והפורקן, כי בכל שנה בימים הללו מתגלה הנס, והשיי'ת משפיע בימים הללו לעמו תשועה ופדיון, נמצא דעמך ישראל הכתוב כאן הוא שבכל דור משפיע הקב"ה לעם ישראל ישועות (ועי' נטעי גבריאל וזאת חנוכה שמביא מהאדמור מריזין אודות הישועות שיכולין לבוא בזאת חנוכה).
4. ושוב כתיב ואח"כ באו בניך עי' במס' קידושין דף ל"ו דאליבא דר"י נקראים בנים למקום כאשר עושים רצונו, ולאחר שהתחזקו ומסרו נפשם על העבודה זכו להקרא בנים של מקום.

למה זכה חנוכה לקרוא מועד

פרשת מקץ

אגודה, מסבת בית דוד, תשנ"ח
תש"ס

1. איתא בישעי' פרק מ' פסוק כ"ו שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה ואיתא בזוהר חדש (הובא ביסוד ושורש העבודה חנוכה) מאי אלה, אלא (ויקרא פרק כ"ג פסוק ד') אלה מועדי ה' מקראי קודש, אלה הם מועדי ה' ומאי אינון מועדי ה' אלן אינון חג המצות וחג השבועות וחג הסוכות הרי תלת, תלת אחרנין ראש השנה, חנוכה, ופורים, תלתא מנהון אקרון מועדי ה' ואינון מקראי קדש, תלתא אחרנין אקרון (ויקרא פרק כ"ג פסוק) אלה הם מועדי.
2. אולי אפשר לומר קצת ביאור בדברי הזוהר חדש דמתבאר מרהיטת לשונם שיש מועדי ה' ומועדי וכמדו' כונתם דמועדי נבראו ע"י כלל ישראל וזהו מי ברא אלה.
3. אולי אפשר לומר דע' באבני אליהו (מוסף ר"ה 416) תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו ופי' מלת חדש פי' יום ר"ח, ור"ח אינו אלא יום א' אמר תקעו ביום הראשון, ואמר ליום חגנו לפי שיום הראשון הוא חג ה' האמור בתורה אמנם יום שני הוא חגנו כאילו שאלנו ממנו יתבי' שאל יחתוך גזר דננו ביום הראשון משום דנפיש אף וימתין לנו עד יום השני והקב"ה שונע אל עמו, ואולי דדוקא יו"ט שני של ראש השנה דהוי דינא רפיא יש לקרותו בשם מועד דיבודו של מועד שנפגשים עם הקב"ה וע' ספורנו ויקרא פרק כ"ג פסוק ב' שעם שמחת היום ישמח ישראל מעושיו, נגלה ונשמחה בך וע' נחמי' פרק ח' פסוק י' כי חדות ה' היא מעינכם, ואולי דאנו יכולים להכיר יותר המועד ביו"ט שני דראש השנה דהנה קרא דחדות ה' נאמרה אף ביו"ט ראשון, וע' ס"י תקצ"ז אוכלים ושותים ושמחים, בראש השנה וע"ש במשנה ברורה, מצות ושמחת בחגך שייך גם בו, שגם הוא בכלל חג כדכתיב "בכסה ליום חגנו" וכתוב כי חדות ה' היא מעוזכם.
4. וע' קובץ שיחות ח"ב וישלח שמביא מדרש חנוכה גזרו היונים שכל בית שיש לו בריח או מסגיר לפתחו ידקר בחרב, ולמה בשביל שלא יהי' לישראל כבוד ורשות, וזו היתה עצה ערומה.
5. וי"ל דע' בשיחות מוסר תשל"ב ט"ו שמביא דברי אור החיים הק' שכל זמן שאי' מן האחים היי' קיים היו המצרים מכבדין אותן, ואף כשהיי' א' מן הדור קיים היו חשובים ביניהם, ולאחר שמת כל הדור התחילו להשתעבד בהם.
6. וביא הגאון ר' חיים שמולעביץ שאעפ"י שהמצרים היו רשעים מעולם, מ"מ לא היו יכולים להשתעבד בישראל' כל זמן שהיו נכבדים וחשובים, שמעתי מדודי הגאון ר' ה' וויינגרטן שפעם אחת שאל שוטר גרמני היאך האנושיות שלהם במה שעושין עם היהודים, וענה לו האם אתה מצטער כאשר תהרוג יתוש.
7. ויש עוד כונה עמוקה הרבינו בשערי עבודה כותב, הפתח הראשון שידע האיש העובד ערך עצמו ויכיר מעלותו, ואם חלילה וחס לא יכיר מעלתן נקל יהי' בעיניו להיות כאי' הנבלים למלאות תאותו.
8. כיון שראה ישראל' עמדו ובטלו כל דלתות בתיהם, ועמדו בגזירה זו ג' שנים, כיון שראה יונים שעמדו ישראל' בגזירה זו עמדו וגזרו כל ישראל' שיש לו שור יחקק על קרניו שאין לו חלק באלקי ישראל'.

9. ועי' בשפתי חיים ח"ב (ס', ס"א) שמביא מהמכתב מאליהו בחטא העגל בא עי"י שראו במעשה המרכבה פני שור מהשמאל, וביאר שיש הנהגה ניסית פני ארי' והנהגה טבעית פני השור מהשמאל.
10. בזמן הקדום כל הנהגת הטבע הזריעה והחרישה הי' עי"י שורים, איתא במשלי פרק י"ד פסוק ד' וְרַב תְּבוּאוֹת בְּכַח שׁוֹר.
11. כלל ישרא' חשבו שכ"ז שמשה רבינו עמס הי' ראויים להנהגה ניסית מפני שמשה רומם את מתבם הרוחניות למדרגה שיהיו ראויים להנהגה ניסית, אבל כאשר משה איננו, חשבו שעכשיו צריכין לרדת להנהגת הטבע ולכן עשו את היגל, וזה הי' גזירתם כתבו לכם על קרן השור המסמל לכחות האבע שיאן לכם חלק באלקי ישרא'.
12. כיון ששמעו ישרא' כך נצטערו צער גדול אמרו ח"ו שנכפר באלקיננו, עשה הקב"ה נס שכל מיני עופות טהורים וחיות טהורים נכנסו לבתיהם שלא הי' להם דלתות והי' להם לאכול.
13. כיון שראו יונים שעמדו בגזירה זו, רצו לעקור קדושת ישרא', ונתעוררתי לפרש מה שאומרים ולהעבירם מחקי רצונך, ואפ"ל בהקדם הא דאיתא בתורת כהנים הובא בגר"א אבן העזר סי' כ' אות י"א כמעשה ארץ מצרים יכול לא יבנה בנינים ולא נטיעות כמותן ת"ל ובחוקותיהם לא תלכו לא אמרתי אלא בחקים החקוקה להם ולאבותיהם ומה היו עושין, האיש נושה לאיש, והאשה לאשה, ויש חקי חיים לעשות רצונך בלבב שלם, וזה להעבירם מחקי רצונך ולילך בחוקותיהם דהם עקירת הקדושה מכל וכל, וגם גזרו שלא תכנס כלה לחופה אלא אצל ההגמון שבאותו מקום, והיו בנות שירא' בוגורת ומזקינות כשהן בתולות והיו היונים מתעוללות בבתולות ישרא' ונהגו דבר זה ג' שנים וחי' חדשים עד שבא מעשה של בת מתתיהו כהן גדול שנשאת לבן חשמונאי ואליעזר הי' שמו כיון שהגיע ליום חופתה עשו לה משתה גדול, עמדה (וצווחה) (היאך) אין אתם מתקנאים למסרני ביד ערל להתעולל בי, הלא יש לכם ללמוד משמעון ולוי אחי דינה שלא היו אלא שנים וקנאו לאחותם והרגו כרך כשכם, ומסרו נפשם על יחוד שם המקום ועזרם הקב"ה ואתם חמשה אחים ופרחי כהונה יותר ממאתים שימו בטחונכם על המקום והוא יעזור לכם, נוטלו עצה ונטלו אותה ואמרו נוליכה אל המלך ונאמר לו אחותינו בת כהן גדול שאין גדול ממנו וראינו שלא תלינו אחותינו עם ההגמון אלא עם המלך, נכנסו עליו והרגו ועשו מלחמה עם שריו ועבדיו והושיעם הקב"ה.
14. ועי' קובץ שיחות ח"א פרשת וישב שמביא דברי האבן שלמה בליקוטים (ע. - ע:) וז"ל והכלל הוא בכל זה כי הדבר מסור ללבו של אדם, ובעת שהוא יכול לפעול בלבן להיות בוטח בהי' לגמרי אז נחשב לו למרי אם עושה השתדלות בדרך ולא די שההשתדלות ההוא לא יהי' לו לתועלת אלא אדרבה יגרום עי"ז קלקול עי"י מעשיו כמו שכתוב גבי יוסף שע"י שאמר לשר המשקין כי אם זכרתני ניתוסף לו ב' שנים בבית האסורים, ועי"ש דכיון שראה ההשגחה הנפלאה שהיתה עליו כמ"ש וכל אשר הוא עושה הי' מצליח בידו, הי' לו להבין כי יד הי' עשתה זאת ולפשפש במעשיו ולא לבקש תחבולות טבעיות.
15. המועד של חנוכה נעשה עי"י כלל שירא' גדולי ישרא' שעליהם נאמר יראי הי' בטחו בהי' שלא הי' יראים משום נברא רק מהקב"ה ואז בטחו בהי' ונתקיים אצלם עזרם ומגינם הוא.
16. ואולי זהו כונתם שאו למרום עינכם וראו מי ברא אלה, אלה הם מועדי שע"י שלא

השגיחו בשום כח והכירו רק שהקב"ה הוא בעל הכחות כולם זכו לברוא מועד חדש, חנוכה, נגילה ונשמחה בדך.

17. **מכבי, מי כמוך באלים ה'**, כאשר הכירו שאין עוד מלבדו מי את ותיראי מאנוש ימות, **ה' לי לא אירא**, מה יעשה לי אדם, זכי להישוע, ואפשר להמתיק מי ברא אלה, ע"י ההכרה של ה"מי כמוך" ומי כה' אלקינו זכו לבראות אלה.

הבטחון של יוסף הצדיק

א.ג.ס"ג א.ג.כ.כ

פרשת מקץ

תשס"ב

1. איתא בבראשית רבה (פ"ט, ג') אשרי הגבר אשר שם ה' מבטחו זה יוסף ולא פנה אל רהבים ע"י שאמר לשר המשקין כי אם זכרתני אֶתְּךָ, והזכרתני אל פרעה ניתוסף לו שתי שנים.
2. ע' במהרי"ל דיסקין על התורה שמעורר דהמדרש מתחיל בשבחו של יוסף ומסיים בגנותו ועונשו.
3. ומתרחץ דבענין מדת הבטחון אנו מוצאים ג' מהלכים, יש דרגא עליונה מיוחד לגדולי ישרא'.
4. איתא במשלי פרק ג' פסוק ה' בְּטַח אֶל ה' בְּכָל לַבָּךְ וְאֶל בִּינְתְּךָ אֶל תִּשְׁעֵן, ופ"י הגר"א שלא תאמר אבטח בה', אך אני מחוייב להשען גם על שכלי ולעשות, ולכך אמר אל תשען, ששכלך לא יהי אפי' בתורת משענת אלא בטח אל ה' בכל לבך.
5. וע' בהגה שמביא דברי הגמ' במס' ראש השנה דף כ"ו: לא הוי ידעי רבנן מאי השלך על ה' יהבך והוא יכלכלך אמר רבה בר בר חנה זימנא חדא הוה אזילנא בהדי ההוא טייעא וקא דרינן טונא ואמר לי הטייעא שקול יהבך ושדי אגמלאי.
6. הענין שהי' להם ספק במדת הבטחון אם צריך האדם לעשות בשכלו ויבטח בשם ה' שיעשה הטוב בעיניו או שאין להשען כלל וכלל על מעשיו ושכלו ואמרו שודאי צריך האדם לעשות בשכלו ולחזור אחר הדבר הצריך, אך יבטח גם בשם ה', ולכן הי' קשה להם מלת יהבך דהוי"ל השלך על ה' צרכך והוא יכלכלך וכיון שראו שרבב"ח הוי דרי הטונא והוא הי' צריך לבקש וליתן דבר מה להערבי שיטול הטונא על הגמל, ולא כן הי' אלא שהטייעא בקש ממנו ואי"ל שקול (קח לעצמך) מה שאתה צריך ליתן לי ושדי הטונא אגמלאי אי"כ אפי' מה שאדם צריך ליתן לחבירו בעד הדבר אם יהי מן השמים אז חברו יבקש ממנו שיעשה לו, ולכן שפיר שייך מלת יהבך אף בדבר שאתה צריך ליתן שכר בעד זה אם יהי מן השמים יבקשו ממך לעשות לך זאת.
7. ומבאר המהרי"ל דיסקין כן הי' דרגת חזקיהו המלך (ע' מכתב אליהו א' 201) איתא במדרש רבה ד' מלכים היו, מה שתבע זה לא תבע זה, דוד אמר ארדוף אויבי ואשיגם, ויכם דוד, עמד אסא ואמר אני אין בי כח להרוג אלא אני רודף אותם ואתה עושה, עמד חזקיהו ואמר אני אין בי כח לא להרוג ולא לרדוף אלא אני ישן על מטתי ואתה עושה, שמעתי פעם אחת מהגאון ר' יעקב קמינצקי זצוק"ל שהעיר שזהו כח גדול, שמסובבים מסנחרב וכל חילו ויכולים לישון.
8. יש דרגה נמוכה בבטחון, בטחון עם מעשה ופעולה, על דרך וברכתך בכל אשר תעשה שאדם עושה הפעולה ויש לו בטחון בהקב"ה שישלח ברכה והצלחה במעשה ידיו.
9. ע' תוס' במס' שבת דף ל"א. אמונת זה סדר זרעים, מפרש בירושלמי שמאמין בחי העולמים וזורע, מכיר שאין בידו להביא הגשמים ושאר הדברים הנצרכים לצמיחת התבואה, אבל עושה כל מה שיכול ומאמין וע' פרי צדיק (א' 163) דהאומות זורעים ומאמינים שהטבע מצמיח.
10. ויש דרגא אמצעי דנהגו בו גדולי עולם, איתא בתהילים פרק ל"ז פסוק ה' גֹּלַל עַל ה' דַּרְכְּךָ וּבְטַח עָלְיוֹ וְהוּא יַעֲשֶׂה, דמשם נראה שהאדם צריך לעשות איזה פעולה קטנה כמו הגלגול הראשון לאיזה דבר עגול כשרוצים לגלגלו ואח"כ הוא מתגלגל מאיליו, כן

MEMORANDUM

April 1952

Page 1

1. The purpose of this memorandum is to provide information regarding the status of the project as of the end of the reporting period.

2. The project has been completed in accordance with the schedule and budget.

3. The results of the project are as follows:

4. The project has been completed in accordance with the schedule and budget.

5. The project has been completed in accordance with the schedule and budget.

6. The project has been completed in accordance with the schedule and budget.

7. The project has been completed in accordance with the schedule and budget.

8. The project has been completed in accordance with the schedule and budget.

9. The project has been completed in accordance with the schedule and budget.

10. The project has been completed in accordance with the schedule and budget.

11. The project has been completed in accordance with the schedule and budget.

צריך האדם להתחיל באיזה פעולה קלה ויבטח בה' שהוא יגמור אחריו, וכן איתא **בביאורי רבינו חיים מוולאזין דף פ"ח.**

11. וכך הי' מדרגת יוסף, לא רצה לגמרי לשתוק מלבקש משר המשקין, וכמו כן לא הי' רוצה להפציר בו שישתדל, רק אמר כי אם זכרתני, שאם יתרחש שיעלה הוא בזכרונו והזכרתני.
12. השר המשקין לא חשב זה לדבר נחוץ ומשום הכי לא הזכיר זה לפרעה רק מקץ שנתים ימים, אז הי' ר"ה, ואז התחילו שנות השובע, ואז התחיל לעלות הנילוס שלא בזמנו לרגל השובע שהי' צ"ל בשנה זו, ומדוייק לשון יוסף אשר אלקים עשה לשון הוה הַרְאָה את פרעה והי' נראה בעליל לכל יושבי ארץ מצרים שפתרונו מדוייק.
13. אם הי' יוסף מתנהג באופן הב' והי' משתדל מאד אצל שר המשקין הי' יוצא ב' שנים לפני זה והי' תיכף עולה לאביו, וכל השתלשלות עניני מצרים ביחס לירידת יעקב ובניו וכלכלתם הי' נעשה באופן אחר, ולא הי' זוכה למלוכה, נמצא שכל הגדולה שהגיע לו הי' ע"י בטחונו האמיתי, וזהו כונת **המדורש** אשרי הגבר זה יוסף ע"י שאמר לשר המשקין כי אם זכרתני ניתוספו לו ב' שנים בבית הסוהר ועל ידי זה זכה למלוכה, נמצא דתוספת הב' שנים הוא שכר הבטחון.
14. ועי' **שי לתורה (ב', ק"נ)** שמביא **מהגרש"ז ברוידא** ויריצוהו מן הבור ויגלח ויחלף שמלותיו ופרש"י מפני כבוד מלכות, מובן מאליו שהצלחת הפגישה תלויי מאד באיזה מצב יִרְאָה יוסף אל פרעה, מפני רצונו למעט בהשתדלותו כל כונתו לגלח הי' מפני כבוד המלכות המחייב הנהגה זו ולא בשביל ישועת עצמו, ועי' **מכתב מאליהו ח"ד 30,31** דכל זה הי' נעשה באופן של בהלה ויריצוהו מן הבור מקום חשוך ומטונף ויבא אל פרעה פלטין של מלך ונשאר בהנהגתו.
15. ועוד פרעה אומר לו שמעתי עליך לאמר תשמע חלום לפתור אותו והוא סותר את דבריו, בלעדי אלוקים יענה את שלום פרעה.
16. זכינו לישועת חנוכה ע"י גדולי ישראל שחיו בדרגת של גול על ה' דרכך ובטח עליו והוא יעשה.
17. עי' **בשפתי חיים (ח, ט, י"א, י"ז)** שמעורר דכאן מזכירין מתתיהו בן יוחנן כהן גדול, משא"כ בפורים מזכירין רק בימי מרדכי ואסתר.
18. המסירת נפש של החשמונאים אינה נזכרת בכלל רק מזכירין שם להגדיר התקופה, רק **עמדת** להם בעת צרתם, **רבת** את ריבם, **מסרת** גבורים, רק בסוף מזכירין עשייתו ואח"כ פינו את היכלך וטהרו את מקדשך.
19. עוד העיר דמתחילה מזכיר גבורים ביד חלשים, רבים ביד מעטים, שפיי לרבותא דאף על פי שהיו חלשים ומעטים, ושוב אומר טמאים ביד טהורים, רשעים ביד צדיקים, דלכאורה פיי דבגלל שהיו צדיקים וטהורים.
20. ומביא **מהפרי צדיק (חלק א' דף 163)** מתתיהו, מתת י', קא, ו', - יוחנן, י', י', חנן, כל מהותם הי' שהכירו דכל הצלחתם וישועתם בא להם ע"י מתת וחנינת ה'.
21. כאשר הכירו כל זה ההילוך למלחמה הי' רק אופן של גל אל ה' דרכך ובטח עליו והוא יעשה, ומשום הכי לא נזכר בכלל הילוכם למלימה רק מייחסים ניצוח המלחמה אל הקב"ה, והוא יעשה עמדת, רבת, מסרת, ולעמך עשית תשועה גדולה.
22. וכמו שמפרשין רשעים ביד צדיקים, בגלל שהיו צדיקים זכו לה"מסרת" כן בגלל שהכירו שהם חלשים, ומעטים, ואי אפשר להם לעשות שום דבר רק גל אל ה' דרכך ובטח עליו והוא יעשה, זכו ל"מסרת".
23. אבל חז"ל אומרים הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים, אם אין אני לי מי לי, משום הכי בסוף מזכירין מה שהם עשו, ואח"כ באו בניך ופינו, וטהרו.

צרות חנוכה באה משום שהתרושלו בתורה ועבודה

פרשת מקץ

תשל"ט

תשמ"א

תשמ"ט

בית דוד, אגודה, תשנ"ו

1. ברוב השנים חנוכה חל בפרשת מקץ, וע' בשלטי הגבורים על הגהות מרדכי ע"ט. דיש רמז מ"וטבח טבח והכנ", הח' של טבח עם והכנ הם אותיות חנוכה, וטבח טבח גימ' מ"ד כמנין כל הנרות עם השמשים, וע' באדרת אליהו בראשית ב. בד"ה את, שכתב שהפשט הוא כפי ביאור המלה לפי המשך ענינה, והדרש הוא כפי הבנת ביאורו המשותף לו. (שמעתי ש"לאטקא" גימ' כ"ה כסלו 141)
2. ואפ"ל רמז זה בהקדם (דהנה אע"ג דה"מה" קרה בחנוכה ידוע, המדוע אינו ידוע כ"כ) מהא דאיתא בספרים (ע' שיחות ח"א מ"א:) דצרות חנוכה באו משום שהתרושלו בתורה ועבודה.
3. דהנה איתא במלאכי פרק ג' פסוק י"ד אַמְרַתֶּם שְׁוֹא עֲבַד אֱלֹקִים וְמָה בָּצַע כִּי שְׁמַרְנוּ מְשַׁמְרְתוּ וְכִי הִלְכְנוּ קְדוֹרְנִית מִפְּנֵי ה' צְבָקוֹת:
4. שוא עבד אלוקים, בבית ראשון שהי' השגחה גלוי' היו רואים בחוש ברכת הפרנסה ע"י הקרבת הקרבנות, ומה בצע כי שמרנו משמרתו, ע' העמק דבר פרשת תולדות פרק כ"ו פסוק ה' עקב אשר שמע אברהם בקולי וישמר משמרתני, דהיינו עסק והגיון בתורה, ואפ"ל דקאי גם על חזרה ע' משלי פרק ז' פסוק א' בני שמר אַמְרֵי ופ"י הגאון לחזור עליהם תמיד בכדי שיהא שמור בך ולא תשכח אותם, ופ"י התרגום ומה ממון נתהני לנא על עסק והגיון בתורה דהנה איתא במס' ע"ז דף י"ט דדריש מקרא כי אם בתורת ה' חפצו ובתורתו יהגה יומם ולילה, וכל אשר יעשה יצליח אמר ריב"ל כל העוסק בתורה נכסיו מצליחין.
5. וכי הלכנו קדורנית מפני ה' צבאקות דאחר התורה והעבודה לא הרגישו בעצמם הארה בנפשם והתעלות spiritual elevation.
6. ומפני זה עמדה עליהם מלכות יון להשכיחם תורתך.
7. ושאר הגזירות מילה ושבט היו ג"כ לנְתַקֶּם מתורה, דמילה חיצונית היא סבה למילה פנימית מערלת הלב (ע' שו"ת רע"א מ"ב) וכשימול ערלת לבבו אז יהיו חדרי לבו פתוחים להבין ולהשכיל בתורה, ולענין שבת ע' תשובת ר' עמרם גאון מדוע לא מתפללין ותיקין בשבת איתא במד"ש אמרה תורה לפני הקב"ה זה יחרוש וזה יקצור, תורה מה תהא עלי, והשיב לה שיום שבת יהי יום פנוי לתורה.
8. והנה זכו לגאולה ע"י שמסרו נפשם למות על קיום העבודה (כן איתא בב"ח).
9. ואיתא בתרגום שיר השירים פרק ו' פסוק ט' ובעידנא ההיא הות כנשתא דישראל, אחידא לאורית ועסקא בפתגמי אוריתא בלב שלום, וכן איתא בהודאה, זדים ביד עוסקי תורתך, ושמעתי מגאון ר' מתתי סאלאמאן שליט"א דהב"י פ"י דכ"א הנזכר בעל הנסים הוי ההיפך מהשני, גבורים ביד חלשים וזדים הוי ההיפך מעוסקי תורתך, דכתיב "זדים הליצוני עד מאד מתורתך לא נטיתיי" וע' ברד"ק התלוצצי בי על עסקי בתורה, ויש להוסיף דלץ הוי היפך מן לומד תורה, כדאיתא באבות הרי זה מושב לצים, וע' בשערי תשובה שער ג' קע"ד על הפסוק במשלי פרק כ"א פסוק כ"ד זד יהיר לץ

RECORDS

1950
1951
1952

1953

1. [Illegible text]
2. [Illegible text]
3. [Illegible text]
4. [Illegible text]
5. [Illegible text]
6. [Illegible text]
7. [Illegible text]
8. [Illegible text]
9. [Illegible text]
10. [Illegible text]
11. [Illegible text]
12. [Illegible text]
13. [Illegible text]
14. [Illegible text]
15. [Illegible text]
16. [Illegible text]
17. [Illegible text]
18. [Illegible text]
19. [Illegible text]
20. [Illegible text]
21. [Illegible text]
22. [Illegible text]
23. [Illegible text]
24. [Illegible text]
25. [Illegible text]
26. [Illegible text]
27. [Illegible text]
28. [Illegible text]
29. [Illegible text]
30. [Illegible text]
31. [Illegible text]
32. [Illegible text]
33. [Illegible text]
34. [Illegible text]
35. [Illegible text]
36. [Illegible text]
37. [Illegible text]
38. [Illegible text]
39. [Illegible text]
40. [Illegible text]
41. [Illegible text]
42. [Illegible text]
43. [Illegible text]
44. [Illegible text]
45. [Illegible text]
46. [Illegible text]
47. [Illegible text]
48. [Illegible text]
49. [Illegible text]
50. [Illegible text]

שמו, הזדון והגאווה.

10. וזהו הרמז טבוח טבח דמרמז על הנרות שזה מרמז על העבודה, היאך זכו לזה ע"י שמסרו נפשם לקטלה על העבודה זכו להעבודה, דע' **בתרגום** שר הטבחים רב קטליא, ויש להרחיב דע' **בקובץ מאמרים צ"ג אות ח'** דאנו רואים שינוי גדול בין אופן ההצלה של פורים וחנוכה, בפורים לך כנוס את כל היהודים וצומו עלי **ענד** ותפול אסתר אל רגלי המלך אבל לא עלתה על דעתם להלחם בזרוע נגד המן ואין לומר דהיו מעטים וחלשים דגם החשמונאים היו כן, אמנם בגזירת אנטיוכוס אף שהתענו והתפלל מסרו נפשם להריגה, וביאור הדבר אפ"ל דע' **בתורת אברהם** 242, **קכ"ב** דהחטא של אותו דור היי חטא של חילול השם זלזול ביסודות הדת תורה ועבודה, והתיקון היי דוקא ע"י מסירת נפש במלחמה שזה מעשה קידוש השם, וז"ל **הרמב"ם פרק ז' הל' ט"ו מהל' מלכים** ותהי כונתו לקדש את השם בלבד, וידע שעל יחודי השם הוא עושה מלחמה וישים נפשו בכפו, מראים שאין עוד מלבדו ולא שואלים מה ארויח מעבודת השם, רק מוכן להקריב הכל על קדושת השם, **הגאון ר' אלחנן וואסערמאן** מבאר שיש ב' מיני גזירות, גזירה מן השם, וזהו הגזירה על הגופים, גדולה הסרת הטבעת יותר ממ"ח נביאים, ויש בחינה של מעשה שטן שניתן לו הכח להעביר ישראל על הדת, אז מוכרחים לצאת במסירת נפש.
11. והנה **הגאון מאסטרואוץ** ביאר דהנה איתא **בחולין דף צ"א** והיכן טול גיד הנשה בפניהם, ואיתא **בזוהר הקדוש** ואמאי אקרי גיד הנשה כלוי גיד דאיהו מנשה לבני נשא לפולחנא דמאריהון.
12. וההכנה לחנוכה ע"י שהסירן מעצמם דברים הגורמים לשכחת התורה, והנה איתא **במשלי פרק כ"ג פסוק ה'** התעִיף עיניך בו ואיננו, מעט היסח הדעת גורם לשכחת התורה, והתיקון היי ע"י שהיו דבוקים בתורה כמו דאיתא בתרגום.
13. ואפ"ל באופן אחר דהנה ראיתי בפ"י של **הגאון ר' שמשון רפא' הירש (פרשת וישלח פרק ל"ב פסוק כ"ו - ל"ג)** דהענין של ותקע ירך יעקב, והוא צלע על ירחו, ועל כן לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה, דהמלאך עשה שסר ממנו כח גבורתו בהליכה והוא צולע, והנה כשסומכים על גבורת עצמם זהו חסרון גדול ואולי שזהו ג"כ כונת הספורנו, על כן לא יאכלו כדי שיהיי ההיזק אשר הורע בנגיעה כף הירך היזק בדבר בלתי נחשב אצלנו.
14. וזה היי ההכנה להנס חנוכה ע"י שהסירו הגיד הנשה המרמז על כח עצמי ובטחו שהכל נעשה ע"י הקב"ה **מסרת** גבורים ביד **חלשים**, וזהו כל האומר דבר בשם אומרו שמייחסו כל דבר לבעלים האמיתים שלו, מביא גאולה לעולם.
15. ועי' **שופטים פרק ו', ז'** מעשה דגדעון

הדמיון של הדלקת נר חנוכה, להדלקות המנורה

פרשת מקץ

תשמ"ו

1. איתא ברמב"ן ריש פרשת בהעלותך, למה נסמכה פרשת מנורה לפרשת הנשיאים לפי כשראה אהרן חנוכת הנשיאים חלשה דעתו שלא הי' עמהם בחנוכה, לא הוא ולא שבטו, עי' בהמוסר והדעת ח"א קצ"ה שהעיר שאצל גדולת משה רבינו כתיב וראך ושמח בלבבו, והכא כתיב חלשה דעתו, ותי' דאצל הגדולה שזכה משה שמח בגדלות אחיו, אבל הכא חלשה דעתו דהנשיאים זכו לעשות חנכת המשכן וזכו שע"י באה כל השפעת המשכן לכלל ישראל ולא נשאר לו עוד ולשבטו לעשות וע"ש שע"י שחלשה דעתו זכה לזה, ועי' באור גדליהו י"ז שביאר באופן אחר דהקרבנות שהביאו הנשיאים הם תורה חדשה, שהשיגו הנשיאים קרבנות אלו מעולם לא נכתבו בתורה, ומדעת עצמן השיגו פרשת הקרבנות, אמר לו הקב"ה חייך שלך גדולה משלהם שאתה מדליק ומטיב את הנרות בקר וערב.
2. והרמב"ן תמה למה נחמו בהדלקת הנרות ולא נחמו בקטורת ובכל הקרבנות, ובעבודת יום הכיפורים שאינה כשרה אלא בו ונכנס לפני ולפנים, ושבטו כולו משרתי אלקינו.
3. אבל ענין ההגדה הזו לדרוש רמז מן הפרשה על חנכה של נרות שהיתה בבית שני ע"י אהרן ובניו ר"ל חשמונאי כהן גדול ובניו וכן איתא במדרש רבה אמר לו הקב"ה למשה לך אמור אל אהרון אל תתירא לגדולה מזאת אתה מוכן, הקרבנות כל זמן שבית המקדש קיים הן נוהגין אבל הנרות לעולם אל מול פני מנורה יאירו.
4. והנה דבר ידוע שכשאין בית המקדש קיים והקרבנות בטלין מפני חורבנו אף הנרות בטלית אבל לא רמזו אלא לנרות חנוכת חשמונאי שהיא נוהגת אף לאחר חורבן בגלותינו, ולפי זה אפשר לומר דמה שכתב במדרש שאתה מדליק ומטיב את הנרות בקר וערב, מרמז על בי' זמנים, זמן הזריחה כשהכל בבהירות והיינו בזמן הבית, וגם על זמני הערב והכל בחשכה וזהו זמן הגלות.
5. והנה צריכין להבין הדמיון של הדלקת נר חנוכה להדלקת המנורה, דהדלקת המנורה הי' מחלקי העבודה בבית המקדש, והדלקת נר חנוכה הוי מצוה דרבנן לזכור הנס שאירע בזמן חנוכה.
6. ויש להקדים דברי ההעמק דבר ריש פרשת תצוה יש לדעת דאור התורה שהוא תכלית המשכן ועיקר המשרה שכינה בישראל בא בשפע ע"י אמצעות בי' כלי קודש, היינו הארון והמנורה - וז"ל הרמב"ן פרשת תרומה עיקר החפץ במשכן הוא מקום מנוחת השכינה שהוא הארון, וסוד המשכן היא שיהי' הכבוד אשר שכן על הר סיני שוכן עליו בנסתר, ועי' אור גדליהו (י"ב) הארון שבו היו מונחין לוחות העדות הי' היסוד של תורה שבכתב, וכל הנבואות ששמע משה הי' מעל הכפורת כדכתיב ודברתי אתך מעל הכפורת מבין שני הכרובים שמשם הי' ההשפעה של תושבי"כ לכלל ישראל.
7. אבל כח הפלפול והחידוש שיהא אדם יכול לחדש מעצמו דבר הלכה שאינו מקובל הנקרא תלמוד הי' ע"י המנורה, ועי' משנת ר' אהרון ח"ג שביאר דחלוק השפעת הארון והמנורה, דהמנורה הי' צריך מעשה הדלקה מצידנו, והיינו היגעת שמוכרח לבוא קודם המציאה.
8. ולבאר הדברים יותר, המב"ט בהקדמתו כותב הטעם דתורה שבעל פה אי אתה רשאי לכותבה, מפני שהיא גנוזה בנפשותיהם של צדיקים כי זו היא קדושתן ומעלתן,

STATE OF NEW YORK

OFFICE OF THE ATTORNEY GENERAL

1900

1. [Illegible text]
2. [Illegible text]
3. [Illegible text]
4. [Illegible text]
5. [Illegible text]
6. [Illegible text]
7. [Illegible text]
8. [Illegible text]

- ואם יכתבם תפחת מעלת הנפשות כי הדבר הנכתב לא ישאר ציור בנפש כדבר שלא נכתב שיתקיים ציורו לעולם בנתינת לב עליו שלא תשכח.
9. ועי' **בדרך עץ חיים** כי אמת הדבר שהתורה היא ממש אור אי ניתן לישראל לאור בו, כי לא כחכמות הנכריות שאין אלא ידיעת דבר מה אשר ישיג השכל בטרחו, אך התורה הנה קודש היא אשר לה מציאות גבוהה בגבהי מרומים, וכאשר יעסוק בה האדם למטה אור היא אשר תאיר בנשמתו להגיע אותה אל גנזי מורמים גנזי הבורא יתברך שמו בדרך הארה, והוא דבר החכם ותורה אור.
10. אנו רואים בכל מעשה בראשית לשון ויהי כן, יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד מראה היבשה ויהי כן, והיו למאורות ברקיע השמים להאיר על הארץ ויהי כן, ואצל בריאת האור כתיב ויאמר אלקים יהי אור ויהי אור, **והמלבים מביא מהזוהר הקדוש** שכיון שראה הקב"ה שאין העולם כדאי לו וגנזו לצדיקים לכן לא כתיב ויהי כן, כי היי שינוי מבריאת האור להתהוות של אור, וממשיך הזוהר הקדוש דאצל הדלקת המנורה כתיב ויעש כן אהרן, שעשה את ה"כ"ן שהי חסר בעת בריאת העולם.
11. הארת אור הגנוז היי ההשפעה הגדולה לנשמותיהם של ישראל שתאיר בהם אור תורה שבעל פה.
12. ועי' **בציץ השדה (מ"ד)** שמבאר לפי"ז נוסח ההודאה, כשעמדה מלכות יון הרשעה על עמך ישראל להשכיחם תורתך, דהנה איתא **בתמורה** בשעה שנפטר משה רבינו תשש כחו של יהושע ונשתכחו ממנו שלש מאות הלכות ונולדו בו שבע מאות ספקות א"ר אבהו אף על פי כן החזירן עתניא' בן קנז מתוך פלפולו, ואיתא **במס' בבא מציעא דף פ"ה**: אמר ר' חנינא ח"ו אי משתכחא תורה מישראל מהדרנא ליי מפלפולי.
13. היונים הכירו מהותו של כח הפלפול וג"כ ידעו מהשפעה הגדולה של המנורה, ומשום הכי כשנכנסו יונים להיכל טמאו כל השמנים שבהיכל, ועל יד זה נסתלק השפעת המנורה וזהו להשכיחם תורתך.
14. וזהו כונת **המדרש** הקרבנות כל זמן שבית המקדש קיים הן נוהגין, אבל הנרות לעולם אל מול פני המנורה יאירו **והרמב"ן** כותב שזה קאי על נר חנוכה.
15. ומבאר **באור גדלי' (י"א)** כי אותו אור שהאיר במנורה מאיר עכשיו בהנרות שאנו מדליקין ונשאר הכח לכל איש ישראל שיהא ביכלתו להדליק זה האור, דע"י הדלקתם ממשיכים אור המנורה.
16. איתא **ברוקח** שאור הגנוז השתמשה בבריאה ל"ו שעות, והל"ו נרות שמדליקין בחנוכה הם כנגד אותן ל"ו שעות וזהו כנ"ל.
17. ויש לבאר המשך הדברים דאיתא **במלאכי** שכלל ישראל אמרו וכי הלכנו קדורנית מפני הי צבאקות, התרשלו מן התורה מפני שלא הרגישו המאור שבה, על ידי זה נסתלק מהם אור התורה, וחשך על פני תהום דקאי על מלכות יון שהחשיכו עיניהם של ישראל.
18. היאך זכו ישראל לישועה עי' **חכמת המצפון (מאמר כ"ב על חנוכה)** עמדת להם בעת צרתם, כאשר הרגישו שמניעת התורה הוא **צרתם** (אינו צרה אל הקב"ה אל צרתם) אז עמדת להם.
19. ואחר הכרה זו התחזקו עוד בתורה ונתקיים בהם **(ישעי ט')** העם ההולכים בחשך ראו אור גדול, דאף שהיי מצב של חשך גמור מ"מ הלכו ולא עמדו, וזה היי התיקון למה שנתרשלו בתורה וזכו לאור גדול.

...the ... of ...

- 1. ...
- 2. ...
- 3. ...
- 4. ...
- 5. ...
- 6. ...
- 7. ...
- 8. ...
- 9. ...
- 10. ...
- 11. ...
- 12. ...
- 13. ...
- 14. ...
- 15. ...
- 16. ...
- 17. ...
- 18. ...
- 19. ...
- 20. ...
- 21. ...
- 22. ...
- 23. ...
- 24. ...
- 25. ...
- 26. ...
- 27. ...
- 28. ...
- 29. ...
- 30. ...
- 31. ...
- 32. ...
- 33. ...
- 34. ...
- 35. ...
- 36. ...
- 37. ...
- 38. ...
- 39. ...
- 40. ...
- 41. ...
- 42. ...
- 43. ...
- 44. ...
- 45. ...
- 46. ...
- 47. ...
- 48. ...
- 49. ...
- 50. ...
- 51. ...
- 52. ...
- 53. ...
- 54. ...
- 55. ...
- 56. ...
- 57. ...
- 58. ...
- 59. ...
- 60. ...
- 61. ...
- 62. ...
- 63. ...
- 64. ...
- 65. ...
- 66. ...
- 67. ...
- 68. ...
- 69. ...
- 70. ...
- 71. ...
- 72. ...
- 73. ...
- 74. ...
- 75. ...
- 76. ...
- 77. ...
- 78. ...
- 79. ...
- 80. ...
- 81. ...
- 82. ...
- 83. ...
- 84. ...
- 85. ...
- 86. ...
- 87. ...
- 88. ...
- 89. ...
- 90. ...
- 91. ...
- 92. ...
- 93. ...
- 94. ...
- 95. ...
- 96. ...
- 97. ...
- 98. ...
- 99. ...
- 100. ...

החילוק בין יו"ט חנוכה, ליו"ט פורים

פרשת מקץ

תשנ"א

1. ע' מתנת חיים נ"ח - ס"ג, איתא בפרק מ"ד פסוק י' וַיֹּאמֶר גַּם עֲתָה כְּדַבְּרִיכֶם כֵּן הוּא אֲשֶׁר יִמָּצָא אֹתוֹ יִהְיֶה לִּי עֶבֶד וְאַתֶּם תִּהְיוּ נְקִיִּים: ואיתא בבראשית רבה אמר לו יהודה את תפוס ושלוש בבית אבא, מיד כעס יהודה ושאג בקול גדול והלך קולו תי פרסה עד ששמע חושים בן דן וקפץ מארץ כנען.
2. וע' במוסר ודעת ח"א רכ"א שמעורר שלפני זה אמר מה נדבר ומה נצטדק וקבל עליו את הדין הננו עבדים לאדני גם אנחנו גם אשר נמצא הגביע בידו.
3. ומתרץ שהבין יהודה שכ"ז שיהיו כולם ביחד יצליחו לחיות כיהודים אפי' בתור עבדים, ובמשך הזמן כאשר ירצו את עונם גם צרה זו תעבור, והסכים יהודה שלא לדחוק את השעה כ"ז שאינו נוגע ברוחניותם.
4. אבל בנימין יפרד מאחיו, ויש לעי' מה הי' החשבון במכירת יוסף, אולי דרודף שאני, או שהכיר עכשיו יהודה מהו ערות הארץ, אבל עוד קשה מה הי' סברת יהודה שהוא ישאר במצרים תחת בנימין, ויש מקום לחשוש שיטמע בטומאת מצרים ערות הארץ אין זה פורעניות על עבירה אלא מעשה שטן ועי"ז לא הסכים בשום אופן ונגע בנפשו וצעק צעקה גדולה עד ששמע חושים בן דן שהי' חרש ושמע בארץ כנען שהי' רחוק תי פרסה.
5. שמעתי בשם הרה"ג ר' יוסף זלמן בלאך שליט"א דעי' בטעם ודעת פרשת ויחי (ר"ס) שמביא מהזהר הקדוש שלא בכתה שתזכה ליעקב ולא לעשו, וזכתה להקבר עמו ורחל שבכתה לבנים נקברה במקום שיכול לבכות על בני' והוא אמר שזהו כונת הפסוק "ומשביע לכל חי רצון" שהקב"ה ממלא רצונו של אדם חי, אם רצונו של יהודה הי' שיבוא חושים, נתקיימה רצונו.
6. וע' בקובץ מאמרים צ"ג ומצינו שני יו"ט שנקבעו לדורות לזכר הנסים שנצלנו מגזירות המן ואנטיוכוס, ויש הפרש בין ב' יו"ט אלו, יום הפורים נקבע ליום משתה ושמחה, וימי חנוכה אינם ימי משתה ושמחה אלא להודות ולהלל.
7. ופי' הלבוש שגזירת המן היתה על הגופים להשמיד להרג ולאבד, אבל גזירת אנטיוכוס היתה רק על הנפשות, כתבו לכם על קרן השור שאין לכם חלק באלקי ישראל והרמב"ם באגרת תימן מוסיף שיכתבו כ"א מישראל בלבשו שאין להם חלק בה' אלקי ישראל ושיחוק בקרן שורו כענין הזה ואח"כ יחרוש בו אולי להחדיר בלבם כל פרנסתם באה מזה ולא יסגור אדם את פתח ביתו כדי שלא יתיחד להתעסק בשום מצוה.
8. ומעורר הגאון ר' אלחנן וואסערמאן זצ"ל שרואים שינוי גדול בהנהגתם בצרות אלו, בגזירת המן לך כנוס את כל היהודים וצומו עלי עוד ותפול אסתר אל רגלי המלך ותבד ותתחנן לו, אבל לא עלתה על דעתם להלחם נגד המן משא"כ בימי אנטיוכוס דאעי"ג דודאי התפללו אבל מסורו נפשם למלחמה.
9. וביאר דגזירת המן שהי' גזירה על הגופים היא מעשה הי' לעורר כלל ישראל לחזור בתשובה וגדולה הסרת הטבעת ובאופן זה אין מקום למלחמה והיא לא תצלח.
10. אבל כשיש גזירה על הנפשות ותכליתה להעברת הדת זה נכלל במעשה שטן ואז צריכין גם למסירת נפש.
11. והנה הב"ח סי' תר"ע כותב עיקר הגזירה היתה על שנתרשלו מן העבודה וע"כ היתה

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

MEMORANDUM

1964

1. The first part of the report deals with the general situation of the country and the position of the government. It is a very good summary of the situation and is well written.
2. The second part of the report deals with the economic situation. It is a very good summary of the situation and is well written.
3. The third part of the report deals with the social situation. It is a very good summary of the situation and is well written.
4. The fourth part of the report deals with the political situation. It is a very good summary of the situation and is well written.
5. The fifth part of the report deals with the cultural situation. It is a very good summary of the situation and is well written.
6. The sixth part of the report deals with the educational situation. It is a very good summary of the situation and is well written.
7. The seventh part of the report deals with the health situation. It is a very good summary of the situation and is well written.
8. The eighth part of the report deals with the housing situation. It is a very good summary of the situation and is well written.
9. The ninth part of the report deals with the transportation situation. It is a very good summary of the situation and is well written.
10. The tenth part of the report deals with the communication situation. It is a very good summary of the situation and is well written.

הגזירה ליבטל מהם העבודה דאומרים חז"ל שאמרו מצוה אחת יש בידן אם אתם מבטלים אותן מידם כבר הם אבודים, ואיזה זה הדלקת מנורה, עמדו וטמאו כל השמנים, וכשחזרו בתשובה למסור נפשם על העבודה הושיעם ה' ע"י כהנים עובדי העבודה בבית ה' ע"כ נעשה הנס ג"כ בנרות תחת אשר הערו נפשם למות על קיום העבודה ולפיכך קרעו להלל ולהודות שהיא עבודה שבלב.

12. ועי' במאורי שערים מהרב אברהם גורוביץ שליט"א סי' י"ג שמעורר על הנוסח שבעל הנסים ואח"כ באו בניך לדביר ביתך ופינו את היכלך וטהרו את מקדשך והדליקו נרות בחצרות קדשך למה נזכר זה בהודאה כיון שאינו מזכיר את הנס.

13. ומעורר דבפרשת תרומה בנדבת המשכן כתיב וזאת התרומה אשר תקחו מאתם זהב וכסף ונחושת, שמן למאור, בשמים לשמן המשחה, ולקטרת הסמים.

14. ומעורר שלא הוזכר בהמות לקרבנות ולא שמן וסלת למנחות, וע"כ דאין זה שייך לנדבת המשכן ועשייתו, ובשלמא בשמן לשמן המשחה זה תלוי בהשלמת המשכן, דצריכה משיחה, אבל שמן למאור, ובשמים לקטורת הסמים.

15. ומתרץ דהקרבנות נקרבו לאחר שהושלם המשכן אבל השלמת המשכן באה ע"י הדלקת הנרות והקטרת הקטורת, ועי' בזוהר הקדוש פרשת ויקרא י"א. (אות קס"ה) ועילא מכלהו קטורת דאיהו שלים מכלא ולא אתיא לא על חטא ולא על אשם ולא על עון אלא על שמחה כד"א שמן וקטרת ישמח לב וע"ד קטרת לא אתקרב אלא במינא דשמן מתקרב הה"ד והקטיר עליו אהרון קטרת סמים בבקר בבקר בהטיבו את הנרות יקטירנה, ובהעלות אהרון את הנרות בין הערבים יקטירנה בגין דאשתכחו שמן וקטרת כחדא, וע"ש שמביא בשם הרמב"ם במורה נבוכים דהוי השלמת הבנין ולא בגדר קרבנות.

16. יש ב' מצות שמשלימים צורת האדם, לימוד התורה, ומכשרתו להיות צדיק חסיד ישר ונאמן, ותפילה, ואני תפילה, מבעה זה אדם אם תבָעִיִן בְעֵינֵי וְהִגֵּאוֹן ר' ישרא' חיים קפלן זצ"ל הי' אומר דברים שעומדים ברומו של עולם, האדם העולם הקטן נתרומם ע"י תפילה.

17. תפילה מסומלת לקטורת, תכון תפילתי קטורת לפניך ותלמוד תורה מסומלת למנורה, "נר מצוה ותורה אור".

18. רצו לעקור העיקר של המקדש וטמאו כל השמנים שבהיכל וזהו מה שאנו משבחים ו"הדליקו נרות בחצרות קדשך" שזכו לרכוש עוד הפעם השלימות של המקדש שנטלה מהם והכל בא על ידי מסירת נפש, וע"ע שיר השירים פרק ז' פסוק י"ד הדוֹדָאִים נָתַנוּ רִיחַ וְעַל פְּתָחֵינוּ כָּל מְגִדִים ועי' רמזי רוקח הדודאים נתנו ריח ר"ת רנה, שירות וזמירות להקב"ה (אינו מובן היאך זה מורמז בהר"ת) [שו"ר דעכ"פ הר"ת הוי רנה] וועל פתחנו כל מגדים" מצות שעושין על הפתחים, מזוזה, ונר חנוכה.

19. הקדושת לוי מביא בשם הארי ז"ל שר"ת נפשנו חכתה לה' (פ"ח) הם אותם האותיות של הר"ת של להדליק נר חנוכה, הזמן מסוגל לזה, נפשנו חכתה לה' עזרנו ומגננו הוא.

בענין חכמת התורה

פרשת מקץ

בית דוד, אגודה, תשנ"ד

1. איתא בפרשתנו **פרק מ"א פסוק ד'** ותאכלנה הפרות רעות המראה ודקת הבשר את שבע הפרות יפת המראה והבריאת, וכאשר פרעה מספר זה ליוסף (**פרק מ"א פסוק כ"א**) מוסיף "ותבאנה אל קרבנה ולא נודע כי באו אל קרבנה ומראיהן רע כאשר בתחלה".
2. ושוב חלם (**פסוק כ"ד**) ותבלען השבלים הדקת את שבע השבלים הטבות.
3. שמעתי מר' ישראל אפרים קוטלר נ"י דפסוקים אלו מרמזין על עניני חנוכה.
4. הנה איתא **במס' סוכה דף מ"ב**: קטן שיכול לאכל כזית דגן מרחיקין מצואתו, ועי' **בערוך לנו** שמביא הא דאיתא **במס' סנהדרין דף ע**: דעץ הדעת חטה היי שאין התינוק יודע לקרוא אבא ואימא עד שיטעום טעם דגן, וכשיוסיף דעת ע"י החטה, יוסף מכאוב שצואתו מסרחת.
5. השבלים מרמזין על חכמה ודעת, ומרמזין על החרבן שקרה בימי היונים.
6. ויש להרחיב הדברים, עי' **בשם משמוא' (רכ"ט)** כאשר זלזלו והתרשלו בני ישראל בחכמת התורה נטלה מהם החכמה ונתנה ליונים והיו חכמים גדולים, ורצו בני ישראל לבלוע חכמתם להיות חכמים כמותם, וזהו הרמז "ותבלענה השבלים הדקות את שבע השבלים הבריאות".
7. ועי' **בעלי שור ח"א נ"ט**. דהיי השקפת היונים ליפות הגוף ולהברותו במיני ספורט וכדו' וזה יפיפותו של יפת, וזהו ג"כ מרומז ותאכלנה הפרות רעות המראה ודקות הבשר את שבע הפרות יפת המראה והבריאות, רצו לקלוט בני ישראל את הקולטור של היונים.
8. על תקופה זו איתא בחז"ל עי' **בעלי שור ח"ב תנ"ח** והארץ היתה תוהו, זו מלכות בבל, ובוהו, זו מלכות מדי, וחשך, זו מלכות יון שהחשיכה עיניהן של ישראל (**בראשית רבה פ"ב אות ה'**) והנה אימה חשכה גדולה נופלת עליו, חשיכה זו יון שהחשיכה עיניהם של ישראל (**בראשית רבה פרק מ"ד כ'**).
9. והאיך מבינים זה ריבוי חכמה, ריבוי יופי ריבוי קולטור, מהו החשכות בזה.
10. והתיי הוא דחכמת היונים אף על גב שהוא בגדר חכמה, חכמה בגוים תאמין, מ"מ חכמה זו התנגד מאד לחכמת התורה, **השם משמוא' קפ"ז** מביא **מהרמב"ן** שאריסטו ותלמידיו הרשעים חשבו שכל שאינו מושג בשכל איננו אמת, ועי' **בנטעי גבריא' חנוכה בהקדמה ו'** - ח' איתא **במס' סופרים פרק א' הלכה ז'** מעשה בחמשה זקנים שכתבו לתלמי המלך את התורה יונית והיי היום קשה לישראל כיום שנעשה בו העגל, ומבאר דגדר העגל קום עשה לנו אלהים אשר ילכו לפנינו רצו להוריד אלהים אליהם, מה שאנו משיגים (מספרים על אשה שתפרה מאנטעל בעד ספר תורה, כאשר רצו לשים אותה על הספר תורה הוכיחו לדעת שקטן יותר מדאי, הציעה אפשר לקצר הספר תורה, ועל ידי זה יתאים להמאנטיל שלה) וחז"ל אומרים באותו היי חשך בעולם גי ימים, רצו לשלול קדושת התורה וישאר חכמה כשאר חכמות ועי' **בהרמח"ל קני"ז** דכל כח התורה שתוכה שאינו מקושר להקב"ה הוא חכמה כשאר חכמות ואין לו שום מעלה כלל וזהו להשכיחם תורתך.
11. ומה מביא יופי הגוף עי' **בעלי שור ח"א נ"ט**. שמביא הא דאיתא **במס' נדרים דף ט**: אמר שמעון הצדיק מימי לא אכלתי אשם נזיר טמא אלא אחד פעם אחד, בא אדם

STATE OF TEXAS

LEGISLATION

CHAPTER 10

SECTION 10.01. The Legislature hereby enacts the following laws:

SECTION 10.02. The Legislature hereby enacts the following laws:

SECTION 10.03. The Legislature hereby enacts the following laws:

SECTION 10.04. The Legislature hereby enacts the following laws:

SECTION 10.05. The Legislature hereby enacts the following laws:

SECTION 10.06. The Legislature hereby enacts the following laws:

SECTION 10.07. The Legislature hereby enacts the following laws:

SECTION 10.08. The Legislature hereby enacts the following laws:

SECTION 10.09. The Legislature hereby enacts the following laws:

SECTION 10.10. The Legislature hereby enacts the following laws:

SECTION 10.11. The Legislature hereby enacts the following laws:

SECTION 10.12. The Legislature hereby enacts the following laws:

אחד נזיר מן הדרום וראיתיו שהוא יפה עינים וטוב רואי וקווצותיו סדורות לו תלתלים אמרתי לו בני מה ראית להשחית שערך זה הנאה אמר לי רועה הייתי לאבא בעירי הלכתי למלאות מים מן המעיין ונסתכלתי בבואה שלי ופחו עלי יצרי ובקש לטורדני מן העולם (התעוררו בו הרגשים של גאווה ותאוה) אמרתי לו רשע למה אתה מתגאה בעולם שאינו שלך במי שהוא עתיד להיות רמה ותולעה, העבודה שאגלחך לשמים, מיד עמדתי ונשקתיו על ראשו אמרתי לו, עליך הכתוב אומר איש כי יפליא לנדור נדר נזיר להזיר ה'.

12. ועי' באבן עזרא "יפלא" יעשה דבר פלא כי רוב העולם הולכים אחר תאוותם, ושוב כותב "נזר אלקיו על ראשו", ודע כי כל בני אדם עבדי תאוות העולם והמלך באמת שיש לו נזר ועטרת מלכות בראשו כל מי שהוא חפשי מן התאוות, ועל נזיר כזה קוראו הכתוב קדוש יהי, וההיפך ממש בא על ידי היופי של היונים, מספרים שמצאו אריסטו עושה דבר מושחת, וכאשר נשאל היאך זה מתאים עם חכמתו, אמר שמי שמלמד חכמת החשבון האם צריך להיות משולש, החכמה אין לו שום קשר למעשיו, וזהו העבד הגמור לתאוותיו.

13. ממצב שעמדה מלכות יון הרשעה על עמך ישראל זכינו ל"ואתה ברחמך הרבים עמדת להם בָּעַת צַרְתָּם, זכו לזה ע"י ההכרה שהיא עת צרה, שחכמה, ויופי הזה הוי חשכות נורא ועוד, החשמונאים זכו לנסים ע"י שמסרו נפשם, ועי' בעלי שו"ת דחז"ל אומרים שזהו האופן היחידי לזכות לנסים.

14. איתא במס' ברכות דף כ. אמר ל"י רב פפא לאביי מאי שנא ראשונים דאיתרחש להו ניסא ומאי שנא אגן דלא איתרחש לן ניסא אי משום תנווי, בשני דרב יהודה כולי תנווי בניקין הוה (לא היו גדולים בכל גמרא של די סדרים אלא בתלתא בבי ועי' בטוב הלבנון הקדמת חוה"ל י"ג כאשר שהוא דבר רגיל והנה מאד וצריך הרבה לקיום העולם) ואגן קא מתנינן שיתא סדרי וכי הוה מטי ר' יהודה בעוקצין, אמר הויות דרב ושמואי קא חזינא (כלו' טעם המשניות הללו קשה עלי) ואגן קא מתנינן בעוקצין תליסר מתיבתא, (י"ג פנים) ואילו רב יהודה כי הוה שליף חד מסאניי אתי מטרא ואגן קא מצערינן נפשין ומצוח קא צוחינן ולית דמשגח בן אמר ל"י קמאי הוו קא מסרי נפשיהו אקדושת השם כי הא דרב אדא בר אהבה חז"י לההוא כותית דהוה לבישא כרבלתא בשוקא סבר דבת ישראל היא קס קרעי מינה, ועי' בערוך בגד אדום שאין דרך בנות ישראל להתכסות בו שהוא פריצות ומביא לדבר עבירה, איגלאי מילתא דכותית היא שיימוה בדי מאות זוזי, הסטייפלער בקריינא דאגרתא כ"ג, כ"ד כותב צריך לדעת כי בהגברו ועומד בנסיון מתקדש שם שמים מאד, והוא במדרגת יוסף הצדיק שקדש שם שמים בסתר, ועי' בשיחת הגר"ח דהמסירת הנפש היי שלא עשה שום חשבון וחקירה ודרשה במקום שרואים העדר קדושת השם, אלם מכובד עושה חשבון קודם שעושה פעולה, ומדה כנגד מדה אין עושין חשבון מלמעלה עמהם אם ראויים או אינם ראויים.

15. גדולי ישראל הם נקראים עיני העדה והם הרואים האמיתיים, כמה גזירות גזור להציל בשר ודם מהשפעת הסביבה, אותם שהם בחינת יושבים בחשך אינם מבינים חשיבות הגזירות, ורק עיני העדה (אשר זרח על נפשם אור יראת האלקים הם הרואים האמיתיים).

16. שמעתי שהגאון כותב דיש חי ימים שהיי ראוי לומר בהם הלל וי ימי פסת, ר"ה, ויוה"כ, ועי"י ההלל של ימי חנוכה משלימים לאותן הימים.

שהעיקר שבשמים יהי הכל בסדר

פרשת מקץ

תשס"א

1. איתא במגילת אסתר פרק ז' פסוק ג' ותען אסתר המלכה ותאמר אם מצאתי חן בעיניך המלך ואם על המלך טוב תנתן לי נפשי בשאלתי ועמי בבקשתי: (ד) כי נמכרנו אני ועמי להשמיד להרוג ולאבד ואלו לעבדים ולשפחות נמכרנו החרשתי כי אין הצר שנה בגזק המלך: (ה) ויאמר המלך אחשוורוש ויאמר לאסתר המלכה מי הוא זה ואי זה הוא אשר מלאו לבו לעשות כן: (ו) ותאמר אסתר איש צר ואויב המן הרע הזה והמן נבעת מלפני המלך והמלכה:
2. ואיתא במס' מגילה דף ט"ז אמר ר' אלעזר מלמד שהיתה מחוה כלפי אחשוורוש ובא מלאך וסטר ידה כלפי המן.
3. וע' בעץ יוסף שדייק מדהפסיקה בין צר ואויב בתיבת המן וע"כ דצר ואויב קאי על אחשוורוש, ומעורר דבעת הזאת שבת למצוא חן בעיני המלך ולבקש מלפניו על נפשה ועל עמה, איך מלאה לבה לחרפו בדברים.
4. וע' פי' הגר"א ודע דבכל הצדיקים הי' דרכם לכשידברו דברים לפני המלך הי' לבם ומחשבתם דבוק להקב"ה ית"ש, וכן הי' כאן שבלבה הי' להקב"ה והי' במחשבתה על אחשוורוש ומחמת הדמיון טעתה ומחוי בידה כלפי אחשוורוש.
5. ויש לבאר זה על פי עובדא (טללי אורות בראשית פרק ב' אות פ"ח) אצל הגר"י הי' לו דירה מרווחת מאד בוילנא וכאשר באו הרוסים שם שלחו פקודה לכל הבעלי הבתים של דירות נאות, שיש רשות להם לחפש ולקחת הדירות בשביל הפקידים הגבוהים, והדרים בהם צריכין לפנות תוך מ"ח שעות ויתנו להם דירה גרועה ללא חלונות, ורק חדר אחד בכפר נצח, וגם להגר"י נשלח פקודה זו, בני ביתו היו בדאגה, והוא אמר שהעיקר שבשמים יהי הכל בסדר, ואם שם בסדר אין ביכולתם לעשות כל רע.
6. כ"ז שהגר"י הי' דר שם לא לקחו דירתו, לאחר שנסע נודע להם שלקחו את הדירה, וכמו כן הי' עיקר השתדלותה של אסתר לראות שלמעלה הכל בסדר.
7. ראיתי במתנת חיים (מאמרים ע:): איתא בקרא פרשת מקץ פרק מ"א פסוק ט"ו ויאמר פרעה אל יוסף חלום חלמתי ופתר אין אתו ואני שמעתי עליך לאמר תשלם חלום לפתור אתו: (טז) ויען יוסף את פרעה לאמר בלעדי אלקים יענה את שלום פרעה:
8. נצייר את המצב ותפעם רוחו ומטרפא רוחי מקשקשת בתוכו כפעמון וע' בספר הישר (ילקוט ספורים ב') ויקצוף המלך ויצו ויעבירו קול בכל ארץ מצרים לאמר כל איש חכם אשר יודע ומבין לפתור חלומות אשר לא יבוא היום לפני המלך יומת, וירא המלך כי אין דובר אליו נכונה מכל החכמים והחרטומים ויצו אשר ימיתו את כל החרטומים אשר במצרים, ויקומו שרי הטבחים אשר למלך ויחלו להכות מחרטומי מצרים וחכמים.
9. במצב זה וידבר שר המשקים את פרעה לאמר את חטאי אני מזכיר היום וע' באזנים לתורה, מה שלא הזכרתי את יוסף עד עתה, ומה שראיתי את פרעה מצטער שאין פותר לו ולא גיליתי לו תיכף מיוסף.
10. פרעה קצף על עבדיו ע"ש לא החטא כשהוא לעצמו מביא את העונש על להחוטא אלא מצב הרוח של המלך.

11. וירוצוהו מן הבור בהלה גדולה ועכשיו עומד בפני פרעה, והנה כאשר רק מתחיל פרעה לדבר ואומר לו שמעתי עליך לאמר תשמע חלום לפתור אותו מיד הוא קופץ וסותר את דבריו לא אני רק ה'.
12. לכל הפחות היי צריך להמתין עד שיגמור דבריו, ויהי אז במצב יותר רגוע.
13. רק יוסף ידע מה דאיתא **במס' אבות** כל האומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם, ועי' **במהר"ל** כי כאשר הקב"ה מביא גאולה, הש"י רוצה שידעו כי הוא יתבי פעל ולא יאמרו לא הש"י פעל כל זאת רק חכמתם ועוצם ידם.
14. ועייש דהנהגת יוסף היי כעין מסירת נפש על קידוש השם, אבל רק באופן כזה יביא הישועה, דלמעלה יהי הכל בסדר.
15. כן אנו רואים בהנהגת השבטים רואים בחוש שאי רוצה להעליל עליהם ואין מעיינים בכונתו רק ורצים שלמעלה יהא הכל בסדר.
16. איתא **במס' ברכות דף ה.** אמר רבא ואיתימא רב חסדא אם רואה אדם שיסורים באין עליו יפשפש במעשיו שנא נחבשה דרכינו ונחקורה ונשובה עד ה'.
17. ויאמרו איש אל אחיו אבל אשמים אנחנו על אחינו אשר ראינו צרת נפשו בהתחננו אלינו ולא שמענו על כן באה אלינו הצרה הזאת חפשו דרכיהם ומצאו את עונם ועי' **בספורנו** והיינו אכזרים נגד אחינו אף על פי שחשבנוהו היי לנו לרחם בהתחננו וכנגד מדת אכזריותנו זה האיש מתאכזר נגדנו.
18. ויען ראובן אתם לאמר הלא אמרתי אליכם לאמר אל תִּחְטְאוּ בְיָדְךָ וְלֹא שִׁמְעַתֶּם וְגַם דְמוּ הֵנָּה נִדְרֶשׁ.
19. ופיי **הספורנו** שלא היי מתכוין להמיתכם כשעשה מה שעשה אבל היי מעשיו כאשר הוא ילד בלתי פועל לתכלית מכוון, אין החטא הנדרש עתה האכזריות בלבד כאשר חשבתם אבל גם דמו שחטאתם לשפוך דם נקי שלא היי בן מות.
20. ושוב ויפתח האחד את שקו לתת מספוא לחמורו במלון וירא את כספו והנה הוא בפי אמתחתו ויאמר אל אחיו הושב כספי וגם הנה באמתחתי ויצא לבם ויחרדו איש אל אחיו לאמר מה זאת עשה אלקים לנו, ופרש"י להביאנו לידי עלילה זו שלא הושב אלא להתעולל עלינו ועייש היאך שפיי הגמי' **במס' תענית דף ט.** אולת אדם וגוי שעדיין לא נחתו שחטאו בעצם מכירתו ומשו"ה התרעמו דהרי כבר עשו תשובה על חטאתם ורק בסוף הפרשה הכירו שחטאו גם על עצם מכירתו ועשו תשובה ע"ז.
21. הכירו שהכל רשעת מהושל אבל הכירו לב מלאכים ושרים ביד ה'.
22. איתא **בפרשת וישלח פרק ל"ב פסוק ל'** וישאל יעקב ויאמר הגידה נא שְׁמֶךָ ויאמר למה זה תשאל לשמי, ועי' **ספורנו** המורה על צורתך ועל הפועל הנמשך ממנו כדי שאתבונן על מה קמת לשטן ואשוב בתשובה ואתפלל.

(2) ר' של זינגין קא מוסר עי מעי ~~א~~ ^אאמ - זאמא - זאמא אפוס
מסבא דהספא - ופסי פוסל מל מוסר ר' של זינגין אפוס
ר' ברוך - ופסי אפוס אפוס אפוס אפוס אפוס אפוס אפוס אפוס
האומא אפוס אפוס אפוס אפוס אפוס אפוס אפוס אפוס אפוס אפוס

7. וז"ל הגר"א על התורה במצרים עם כל תענוגי העוה"ז שורש כל הטומאות (והתאות) והנה מצרים מקור ערות הארץ מקור הטומאה והכישוף, מצר ים - נ' שערי טומאה, ע' מס' קידושין דף מ"ט: ט' קבין של כישוף ירדו למצרים, כחו של כישוף, שמכחישים פמליא של מעלה, ואמרו לו שיוסף מושל בארץ מצרים שהוא נושא ונותן עמהם, והיאך יכול להיות במצב כזה עדיין בבחינת חי.
8. מעשה מה שהמגיד מדובנא הוכיח הגר"א דליכא קונץ אם הוא צדיק בדי אמותיו, וזהו לשון אברהם, אולי יש חמשים צדיקים בתוך העיר, ואמר לו הגאון שלא בא לזה העולם לעשות קונצין.
9. ואולי דזהו הרבותא דמסרת רשעים ביד צדיקים, טמאים ביד טהורים, דאע"ג שהיו בידם בצוותא אחת נשארו עדיין טהורים וצדיקים.
10. והנה איתא במשלי פרק י"ח פסוק י"א הון עשיר קרית עזו וכחומה נשגבה במשכנתו: וז"ל הביאור הגר"א ב' יצה"ר יש לאדם, א' מבחוץ וא' בפנים, מבחוץ הוא העולם בעת שישים מגמת נפשו לעבודת השי"ת, ילעגו עליו ובפיהם ידברו למה לך זה, והוא היצה"ר מבחוץ וכמו שכתב "לפתח חטאת רובץ" ולכך נקבע מזוזה על פתח ביתו להגן עליו כשיצא. וז' דזוזה כניא מכל אכסן יתן אורא מחס' צ' ק"ס נגזר
11. וזהו העשיר שיש לו הון, אותו הון שהוא התורה³ חומשי תורה, ששה סדרי משנה, נ' שערי בינה, הוא לו קרית עוזו מבחוץ שאינו פונה ללעג העולם וישחק להם ואינו מתיירא וזהו עוזו, וזהו ג"כ כונת הפסוק ה' עוז לעמו יתן, ע' במס' בבא מציעא דף ע"א הכא בת"ח עסקינן טעמא מאי גזור רבנן שמא ילמוד ממעשיו כיון דת"ח הוא לא ילמוד ממעשיו, וזה יכול להיות מה שנשארו טהורים, (וצדקים) משום שהיו עוסקי תורתך.
12. וזה הי' בחינת יעקב, דהנה יש רק אופן א' שיוכל להתקיים ב' הדברים, אם יוסף הי' דבוק בתורה במצרים שוב יש לו העוז שלא יפגום ע"י טומאת מצרים.
13. וזה הי' שאלתו, אם יוסף הי' כסדר דבוק בתורה וזהו עיקר חיותו א"כ לא ישכח ממנו מה שלמד אצל אביו לפני כ"ב שנה, ואם לאו כבר אמרו חז"ל כל מילתא דלא רמיא על אינש לאו אדעתיי, ובפרט בד"ת שנא' עליהם התעיף עיניך בו ואיננו.
14. והנה איתא בילקוט "ויבא הביתה לעשות מלאכתו" רבי אליעזר אומר שבת הי' דכתיב כי בו שבת מכל מלאכתו, ומה מלאכה היתה לו, שונה וקורא מה שאביו למדו, וע"ע בראשית רבה וירא אדוניו כי הי' אתו ר' הונא בשם ר' אחא מלחש ונכנס מלחש ויצא, ופי' רש"י שהי' חוזר תלמודו שלא ישכח מה שלמד מאביו, בן זקנים - זרעים, קדשים, נשים, ישועות, מועד.
15. ומפני שהי' ברור ליעקב דהאנפן היחידי להשאר במצרים הוא דוקא ע"י לימוד התורה משום הכי ההכנה הראשונה לגלות מצרים הי' בית ועד, את יהודה שלח לפניו אל יוסף להורות לפניו גשנה להתקין לו בית ועד שיהא השבטים לומדים בו, העצת היחידה בגללנו הוא עצת יעקב "הון עשיר קרית עוזג" ולפי זה יש מקום לתרץ קושית הגור ארי' דהנה יוסף צוה אותם אל תרגזו בדרך ובמדרש איתא אל תעמידו עצמיכם מדברי תורה ותמה הגור ארי' למה הוצרך יוסף להזהירם יותר מאביהם, ואפשר לומר שעכשיו נודע להם שמתחיל גלות מצרים צריכין הכנת גדול של הון עשיר קרית עוזו.
16. וכמו כן חזינן שכלל ישראל נשתקעו במ"ט שערי טומאה במצרים חוץ משבט לוי ופי' הפנים יפות קי"ב: מפני שהם הי' דבוקים בתורה

① ווי דער א: ופונדעם אפן צו דיג הייפן ווי דעמכטא
אקדוד אפן דג מופטג אגג ואגא דמס' מסמ:
גאויצ שקלע מקיין כדו דמנו צמטז ונס אל אלג מן סדכי.
פאל נמי ודיז די מיצ' צגבו זי חיוגא

② אהיגקן אן דיג וצז - פיו צכיינן איפואכע אגב - חינוק ישיגה אפן גורם
צ'א'א עט דדכא ו: ד'כ פא חס'ד דיק טמאטא של קדיצג
אפי שפוקו פפוא כיון שפאלא פו קנפ ^{המקור} קפולט וטמ
כשמגפאל פוץ די קפולט פמקור מסי' אן גקורא גפאל
(ואז יאלו דגפאל דמגשגו חוץ) וטאלל אכיון דגפאל
ט דתינ' כאל' של מוס' אצ' כאל' (סני' שמע' ואל' דניכ' צ'ג) 22

א' מוצג ישיג' אדוג פ' אן נצמק הכומ אל מוצ' פמסן
דמק'צ של מט' ממן כמ'צ די' מק'ד של מאל' - ואז כמ'ס
פ' מ'צג אל פ'ען אן אק' אמאל
אדואי א ד'עכ' ודימ'ד ממן כמ'צ דמכ'נ וכמ'ה'צ אמאל
ובגפאל' מאל' אמאל' וצ'יק איצ'ר מאל' אצ'ר דמ'כ'נ
צאל גפאל שאכ פ'א כמגפאל' אן גקור' גפאל' - אד' נצמ'ר

②2 שמע' מקד' וייסד'ע שט' מ'כד' סקול'ז שני' ש'ט'די' ואן
ד'יופ' צ'ג - פ'ו משגפ'ין אלמ'וד קינד אלא איין מצ'וית'ין
פ'ז מוס' אצ'י - פ'ו אלפ'ני צ'ג יע'א פ' אצ'י וק'ק'ן
דמק'ר ש'ר ד'ק'ן ז' אק'ור ל'ט ד'ל' ז' מיכ'י מ'פ'אט'עט

③ כ'צג א'מ צ' ד'פ'ט'א אג'ן ו' מש'י (ג'ו'ן) צ'צ'בו - פ' ג'ומש' מ'כ'ה ו' ס'כ'י מ'ג'ן

התביעה על יעקב אבינו הי' גם על מה שנראה זקן מאוד

פרשת ויגש

תשד"מ
 בית רחל, תשמ"ה
 בית דוד, אגודה, תשמ"ט
 בית דוד, תשנ"ג
 בית דוד תשנ"ו

ז"ל, אקו צמח אש"ף ז"ל
 ז"ל, אקו צמח אש"ף ז"ל
 ז"ל, אקו צמח אש"ף ז"ל

1. איתא בפרשת ויגש פרק מ"ז פסוק ז' וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת יַעֲקֹב אָבִיו וַיַּעֲמְדֵהוּ לִפְנֵי פְרֹעָה וַיְבָרֶךְ יַעֲקֹב אֶת פְּרֹעָה: (ח) וַיֹּאמֶר פְּרֹעָה אֶל יַעֲקֹב כֹּמָה יָמֵי שְׁנֵי חַיֶּיךָ: (ט) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל פְּרֹעָה יָמֵי שְׁנֵי חַיֵּי מְגוּרֵי שְׁלֹשִׁים וּמֵאֵת שָׁנָה מָעַט וְרַעִים הָיוּ יָמֵי שְׁנֵי חַיֵּי וְלֹא הִשְׁיִגוּ אֶת יָמֵי שְׁנֵי חַיֵּי אָבֹתַי בְּיָמֵי מְגוּרֵיהֶם: (י) וַיְבָרֶךְ יַעֲקֹב אֶת פְּרֹעָה וַיֵּצֵא מִלְּפָנֵי פְרֹעָה: יש להעיר שהתורה הקדושה מספרת לנו ב' פעמים שיעקב אבינו ברך פרעה, וע' רמב"ן שהיו הברכות חשובות מאד, ברכה ראשונה שברכו בעושר ובנכסים וכבוד והתנשא מלכותו, וברכה אחרונה שיעלה נילוס לרגלו, ועל זה לא האריך כלל התורה לפרטים, ורק על שאלת פרעה ות"י של יעקב, שלפלוג נראה כשיחת נשים האריך הכתוב.
2. קשה מאוד להבין שאלת פרעה האם רק זה צריך לדעת, ועניית יעקב שמתאונן על צרותיו ג"כ אינו מובן דמה לו להתאונן לפני פרעה, וע' בטעם ודעת מה שהביא ממושב זקנים שיעקב בקש מפרעה שיתן לו רשות לשוב לקברות אבותיו אחרי שנות הרעב ואם לא יתן לו רשות הוא יחזור מיד לארץ ויקנה תבואה, וע"ז שאלו פרעה כמה ימי חיך, דהרי הוא זקן מופלג והיאך חושב שיחיי על שיכלו שנות הרע, והשיבו יעקב דמרוב צרות קפצו עליו זקנה.
3. וע' ברמב"ן דיעקב אבינו זרקה בו שיבה והיי נראה זקן מאד ופרעה תמה על זקנותו ולכן שאל לו כמה ימי שני חיך כי לא ראיתי כמותך זקן בכל מלכותי, וענה יעקב כי ימיו שלושים ומאת שנה, אבל מפני היותם רעים בעמל ואנחה זרקה בו שיבה ונראה זקן מאוד.
4. ע' בספורנו על מה שאמרת כמה ימי שני חיך אני אומר כי שני חיי היו מעט ורעים, כי הימים אשר בס' יהי האדם בצרה לא יקראו ימי שני חיים וע' במס' יומא דף ע"א. כי אורך ימים ושנות חיים ושלוש יוסיפו לך וכי יש שנים של חיים ויש שנים שאינם של חיים אמר ר' אלעזר אלו שנותיו של אדם המתהפכות עליו מרעה לטובה, ופרש"י מי שהי עני בילדותו ונעשה עשיר לעת זקנותו, דומה לו כאילו עכשיו נעשה חי מתוך מיתה וע' בהעמק דבר ריש פרשת חיי שרה שני חיי שרה ששרה היתה חזקה באמונתה ע"כ לא נתעצבה כל ימי חייה והיו חיים של שמחה.
5. והנה איתא במדרש בשעה שאמר יעקב מעט ורעים היו, אמר לו הקב"ה אני מלטתוך מעשו ומלבן והחזרתי לך דינה וגם יוסף ואתה מתרעם על חיך שהם מעט ורעים חיך שנמנין התיבות שיש מן ויאמר עד בימי מגורי כך יחסרו שנותיו שלא תחיי כחיי יצחק אביך והם ל"ג תיבות, ובמנין זה נחסרו מחייו, שהרי יצחק חיי ק"פ שנה ויעקב לא חי אלא קמ"ז שנה.
6. וע' בשיחות הגר"ח זצ"ל (תשל"א ג') שהעיר דבחשבון של ל"ג עולה ג"כ חי תיבות של שאלת פרעה ומדוע נענש ע"ז, ות"י דלולא היי מרגיש מאד בצרותיו לא היתה זקנה קופצת עליו ועל זו נתבע, והנה אע"ג שהקב"ה מדקדק עם צדיקים כחוט השערה מ"מ

קשה להבין מאי הו"ל למעבד.

8. **החובת הלבבות בשערו הבטחון** מבאר דהקב"ה משגיח על הנהגת בני אדם ולא יתעלם מהם ולא יסתר ממנו דבר מהם מקטנם ועד גדולם.
9. אומרים בהלל "רם על כל גוים ה' על השמים כבודו, מי כה' אלקינו המגביהי לשבת המשפילי לראות בשמים ובארץ" ומבאר **המלבים** דאומות העולם סוברים שהקב"ה ~~מתגורר~~ מן העולם השפל (האם אדם יתעניין במשא ומתן של נמלים) על השמים כבודו אבל אנו אומרים המשפילי לראות בשמים ובארץ דלפי גדלו אין חילוק בין שמים וארץ ומכל מקום משפילי לראות.
10. **איתא במשלי פרק ט"ו פסוק י"א** שְׂאוֹל וְאֶבְדּוֹן נֶגְדַת ה' אֶף כִּי לַפּוֹת בְּנֵי אָדָם וּמְבַאֵר הַגִּרָּא שֶׁהֵם בַּתְּחִיתֵית הָאָרֶץ, הַשְּׂאוֹל הוּא מְדוֹר הַשְּׂשֵׁי בְּגִיהֵנָם וְאֶבְדּוֹן הוּא הַשְּׂבִיעִית, מִן הַשְּׂאוֹל לֹא יַעֲלוּ עַד תְּחִיתֵית הַמֵּתִים וּמִן הָאֶבְדּוֹן אֵינָם עוֹלִים כֻּלָּל, וְאֶף עַל פִּי כֵן הֵם נֶגְדַת ה'.
11. הקב"ה מרחם על האדם יותר מכל מרחם (זה כולל גם מה שהוא מרחם על עצמו) ולא נעלמו ממנו אופני תועלת האדם, מפרשים הא דאיתא באבות גומל חסדים טובים, דמהגמלת חסדים של בשר ודם אינו מוכרח שיצא תועלת ממנו, דהא א"י לדעת מה יצמת, אבל החסדים של הקב"ה הם טובים בתכלית, מספרים בשם **החפץ חיים** על עניית שאלת מה שלומו שהי' יכול להיות יותר טוב, וענה לו דאם הי' יכול להיות הי' וע"כ דזה הטוב המוחלט בעדו, מברכין בכל יום "שעשה לי כל צרכי".
12. כאשר מבינים זה אין מקום אפי' לצרות שהגיעו ליעקב שיצטער כ"כ שיזדקן על ידי זה.
13. **איתא בפרשת מקץ פרק מ"ג פסוק ו'** וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל לָמָּה הִרְעַתֶּם לִי לְהַגִּיד לְאִישׁ הָעוֹד לָכֶם אָח, יַעֲקֹב אֲבִינוּ הִי' לוֹ תְּבִיעָה עַל הַשְּׂבִטִים שֶׁהֵם הִרְעִינּוּ לוֹ וְאִיתָא בַּמְדַּרְשׁ מֵעוֹלָם לֹא אָמַר יַעֲקֹב דְּבַר לְבַטְלָה אֲלֵא כֵךְ, אָמַר הַקַּבְ"ה אֲנִי עוֹסֵק לְהַמְלִיךְ אֶת בְּנֵי בְּמִצְרַיִם וְהוּא אֹמֵר לָמָּה הִרְעוּתֶם לִי וְעַל זֶה אָמַר הַנְּבִיא יִשְׁעִי **פֶּרֶק מ' פֶּסוּק כ"ז** לָמָּה תֹאמַר יַעֲקֹב וְתִדְבֹר יִשְׂרָאֵל נִסְתַּרְהָ דְרַכֵּי מְהִי וּמֵאֲלֵקֵי מְשֻׁפְטֵי יַעֲבֹר.
14. **איתא במדרש** ויהי בעת ההיא וירד יהודה מאת אָחיו, שבטים היו עסוקים במכירתו של יוסף, יוסף הי' עסוק בשקו ובתעניתו, כמדוי' הרגיש שמעשה זו מורה שיש תביעה עליו מן השמים ועשה תשובה בשק ותענית, ע' **קהלת יצחק פרשת וישב (בית יצחק י"ח)**: שהתבונן על מעשה השבטים שלא דאגו כלל על צערו של יעקב אבינו והעלה ראובן שהוא הי' הסבה והגורם לזה שג"כ זלזל בכבוד אביו וממנו למדו להקל עוד יותר וזהו כונת המדרש שאמר ראובן הילד איננו ואני אנה אני בא ממעשה בלהה, שחשב שמעשה יוסף בא ממעשה בלהה, ראובן הי' עסוק בשקו ותעניתו, ויעקב הי' עסוק בשקו ובתעניתו, ע' **ספורנו** אירע תקלה על ידו ששלח יוסף אל אחיו, ויהודה הי' עסוק ליקח לו אשה, וע' **בשם משמוא' פרשת וישב ע"ג** שהביא **מהרבי ר' בונם** שיהודה חשב שלו לא תועיל שום תשובה באשר הי' יכול להשיבו אל אביו ע"כ נשא אשה אולי יעלה אותו א' מבניו, והקב"ה הי' עוסק בורא אורו של משיח, קודם שלא נולד משעבד הראשון נולד גואל האחרון.
15. מכל זה יש ללמוד דאף על גב לפי כחות העין המצב חשוך מאד, אבל צריכין לדעת ולהאמין שאין הכל כפי הבנתנו, ע' מה שכתבתי ב**כינוס התעוררות תשמ"ח כ"א סיון**

1. The first part of the document is a...

2. The second part of the document is a...

3. The third part of the document is a...

4. The fourth part of the document is a...

5. The fifth part of the document is a...

6. The sixth part of the document is a...

7. The seventh part of the document is a...

8. The eighth part of the document is a...

9. The ninth part of the document is a...

16. אדם שאינו מבין חכמת הזריעה רואה שלוקחים קרקע יפה ומחריבין אותה, לוקחים זרעים נקיים ומרקיבים אותן, בעיניו רואה השחתה ולא תקון.
17. עי' במשך חכמה שביאר שזהו כונת הכתוב ויסף ישית ידו על עיניך, שבל יחקור איזה תכלית ותועלת יבא עי"י ירידה זו, באברהם הי' ציווי ללכת לאי"י מובן הדברים אבל מה יכולין להרויח עי"י ירידה זו, דהענין של יוסף ילמד אותך שצריך להעצים את העינים.
18. ומובא בשם הזוהר הקדוש דדא היא רזה דקריאת שמע שצריכין להאמין שהי' אחד הכל רחמים, ועי' צל"ח במס' פסחים דף נ. אמר ר' אחא בר חנינא לא כעולם הזה עולם הבא, העולם הזה על בשורות טובות אומר ברוך הטוב והמטיב, ועל בשורות רעות אומר ברוך דיין האמת, בעולם הבא כולו הטוב והמטיב, ומעורר דאין חילוק בין מטבע הברכות רק דבעולם הבא הכל טוב, ומבאר דמפי עליון לא תצא הרעות והכל הוא לטובה ואפי' הפורעניות שבא על האדם אלא האדם בעולם הזה אינו מבין הדבר ונדמה בעיניו כאילו הוא רעה, בעולם הזה אומר דיין האמת שסובר שזה מצד מדת הדין, ולעולם הבא יראה למפרע שכולו הי' מדה טובה והיי' לו לברך על הכל הטוב והמטיב.
19. וז"ל הרבינו יונה שערי תשובה שער ב' ג' ד' ותדע ותשכיל כי מוסר השיי"ת לטובת האדם כי אם חטא איש לפניו ויעש הרע בעיניו מוסר השם עליו לשתי תועלות, האחת לכפר על חטאיו ולהעביר את עונו, ובתחלואי הגוף ירפא חלי הנפש, והשנית להזכירו ולהשיבו מדרכיו הרעים, וכאשר יקבל האדם את מוסר השם ויטיב דרכיו ראוי לו שישמח ביסוריו, לפי שהועילוהו תועלות נשגבת ויש לו להודות לשם יתעלה עליהם כמו על שאר ההצלחות, בענין הרעש שנעשה ברומייניא עי' כתבי חפץ חיים (אגרות ומאמרי סי' י"ב)

ביאור נפלא על קאפיטעל כ"ג בתהילים

פרשת ויגש

תש"ס

1. איתא בפרשת ויגש פרק מ"ז פסוק ז' וַיָּבֹא יוֹסֵף אֶת יַעֲקֹב אָבִיו וַיַּעֲמְדֵהוּ לִפְנֵי פְרַעֲהַ וַיִּבְרַךְ יַעֲקֹב אֶת פְּרַעֲהַ : (ח) וַיֹּאמֶר פְּרַעֲהַ אֶל יַעֲקֹב כִּמָּה יָמֵי שְׁנֵי חַיֶּיךָ : (ט) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל פְּרַעֲהַ יָמֵי שְׁנֵי מְגוּרֵי שְׁלֹשִׁים וּמָאתַי שָׁנָה מָעַט וְרַעִים הָיוּ יָמֵי שְׁנֵי חַיֵּי וְלֹא הִשְׁיִגּוּ אֶת יָמֵי שְׁנֵי חַיֵּי אָבְתִי בְיָמֵי מְגוּרֵיהֶם : (י) וַיִּבְרַךְ יַעֲקֹב אֶת פְּרַעֲהַ וַיֵּצֵא מִלְּפָנֵי פְרַעֲהַ :
2. הכתוב מגיד לנו שבירכו ב' פעמים, ופ"י הרמב"ן כאשר בא אל פרעה בירכו בעושר, וכבוד, והתנשא מלכותו ובצאתו ברכו שיעלה נילוס לרגלו, ברכות חשובות מאד ועם כל זה לא פ"י לנו הכתוב אלא סתם הדברים, אבל תמוה מה שהאריך הפסוק בדברים של מה בכך שאלת פרעה ות"י של יעקב אבינו.
3. והנה הרמב"ן כותב כי יעקב אבינו זרק בו שיבה וה"י נראה זקן מאד ופרעה תמה על זקנותו כי אין רוב אנשי זמנו מאריכים ימים כ"כ ולכן שאל לו כמה ימי שני חיך כי לא ראיתי כמותך זקן בכל מלכותי.
4. אז ענה יעקב כי ימיו שלשים ומאת שנה, ומעט הם כנגד שנות אבותיו אבל מפני היותם ^{פר} העים בעמל ואנחה זרקה בו שיבה ונראה זקן מאד.
5. וע"ע בסיפורנו על מה שאמרת כמה ימי שני חיך אני אומר כי שני חיי היו מעט ורעים, כי הימים אשר בס' יהי האדם בצרה לא יקראו ימי שני חיים.
6. ואיתא במדרש בשעה שאמר יעקב מעט ורעים היו א"ל הקב"ה אני מלטתך מעשו ומלבן והחזרתי לך דינה וגם יוסף ואתה מתרעם על חיך שהם מעט ורעים, חיך שנמנין התיבות שיש מן ויאמר עד בימי מגורי כך יחסרו שנותיך שלא תח"י כחיי יצחק אביך והם ל"ג תיבות ובמנין זה נחסרו מחייו שהרי יצחק חי ק"פ שנה ויעקב לא חי אלא קמ"ז.
7. וכמדוי' אנו רואים באופן חמור המדה כנגד מדה יעקב אבינו התרעם על חסרון של חייו ועי"ז נחסרו שנות חייו.
8. ומעורר הגר"ח שמואלביץ (ל"א, ג') דהחשבון של ל"ג תיבות נמנה משאלות פרעה ומדוע נענש ע"ז ות"י כי לולי ה"י מרגיש בצורתו לא היתה זקנה קפצת עליו. ^{כ"כ} /w
9. וכן אנו מוציאים בבראשית רבה פרשת מקץ פרק מ"ג אות ו' ויאמר ישראל למה הרעותם לי ר"ל בשם ר' חמא ב"ר מעולם לא אמר יעקב אבינו דבר של בטלה אלא כאן, אמר הקב"ה אני עוסק להמליך בנו במצרים והוא אומר למה הריעותם לי הדא הוא דאיתמר למה תאמר יעקב ותדבר ישראל נסתרה דרכי מה'.
10. צריכין להבין שהכל הן תביעות דקות ליעקב אבינו לפי גודל מדרגתו.
11. וראיתי במתנת חיים מאמרים (ע"ט - פ"ב) שיעקב אבינו עשה תשובה ותקן חטא זה.
12. איתא במדרש תהלים קאפיטעל כ"ג מזמור לדוד ה' רועי לא אחסר אמר רב חמא בר חנינא אתה מוצא אין לך אומנות בזו"י יותר משל רועה, ודוד קרא להקב"ה רועה, אמר דוד מזקנים אתבונן יעקב קרא אותו רועה שנה האלקים הרועה אותי אף אני קורא אותו רועה שנא' ה' רועי לא אחסר.
13. וע' בפ"י רוח חיים י"ד: שביאר קפיטל זו והנה הבטחון האמיתי המשילו דוד לצאן אשר כל מחסורם הוא על הרועה ואין אתם יודע עד מה, כן ישליך האדם והבו על ה'

- בבטחו כי הוא יכלכלהו.
14. וזה שכתוב ה' רועי הוא אלי כרועה לצאן הזן אותם וא"כ לא אחסר ואף מה שנראה לי נגד רצוני באמת הוא רק לטובתי והמשיל לו מהצאן אשר לפעמים ירצה השה לעלות ממקום שכנו והרועה לא יניח אותו לנוד אנה ואנה והשה לא יבין למה, אשר באמת כונת הרועה לטוב יען כי אך פה מקום מרעה דשן וטוב וז"ש בנאות דשא ירביצני, מה שהוא מרביץ אותי על מקומי הוא למען הנאות דשא, ולפעמים ונהפוך הוא כי השה רוצה לנוח ולהרגיע והרועה לא יניח אותה לנוח ומנהל אותה נגד רצונה ובאמת הוא לטובה יען כי שם מי מנוחות וצריך לשתות וז"ש על מי מנוחות ינהלני.
15. כן הקב"ה רועה אותנו וכשרואה מצבנו לא טוב מעתיק אותנו על דרך אחר, ואנחנו כאשר לא נדע ולא נבין הטוב הצפון בזה מצטערים, ובאחרית אז מתבוננים כי בחמלת ה' אותנו עשה לנו.
16. גם כי אלך בגיא צלמות, כי לפעמים רואין אנחנו כי גם באחרית הדבר לא נצמח מזה טוב והוא רק ענין רע ועי"ז אמר דוד גם כי אלך בגיא צלמות שהוא כולו רע עכ"ז לא אירא רע, כי מסתמא צריך לקבל יסורים לזכך חומרו המבדיל אותנו בינו לבין קונו.
17. שבטך ומשענתך המה ינחמני, יש ב' מיני מקלות, מקל נועם ומקל חובלים, מקל נועם אשר הוא להאדם משענת, ומקל חובלים אשר בו מיסרים.
18. וזה שכתוב הן שבטך שהוא מצד הדין והן משענתך שהוא מדת הרחמים שניהם כא' ינחמני בידעי כי הכל לטובה.
19. קפיטל זו מזמור לדוד מנגן ואח"כ מביא עליו רוה"ק, שנא' במצביו הקשים.
20. קודם מיתתו אמר יעקב אבינו האלקים הרועה אותי מעודי עד היום הזה, באלקים מדת הדין הרעה חסר ו' מכל מקום מעודי עד היום הזה ה"י בחינה של רועה שהכל הוא לטובתי.

כל הצרות שיוסף סבל, האמין שנתיסר בשביל אחרים

פרשת ויגש

תשמ"ג

בית רחל, תשמ"ו

בית דוד, תשמ"ח

בית רחל, תשמ"ט

1. איתא בפרשת ויגש פרק מ"ה פסוק כ"ו וַיִּגְדוּ לוֹ לֵאמֹר עוֹד יוֹסֵף חַי וְכִי הוּא מֵשֶׁל בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּפֶּגַע לְבֹו כִּי לֹא הָאֱמִין לָהֶם :
2. ה"י קשה מאד להאמין מה שאומרים לו, דבלשון התורה אין מלת חי כפשוטו, דהא אמרינן במס' ברכות דף י"ח. צדיקים במיתתן קרויים חיים, ורשעים בחייהם קרויים מתים (מעשה בהסבא מקעלם שהשקיף בעד החלון ואמר שראה "א לעבידיקע בית הקברות")
3. ותוך ומיד אמרו שהוא מושל בכל ארץ מצרים, איתא ברמב"ם דרך ברייתו של אדם להיות נמשך בדיעותיו ובמעשיו אחר רעיו וחביריו ונוהג כמנהג אנשי מדינתו, לפיכך יתרחק מן הרשעים כדי שלא ילמד ממעשיהם.
4. מצרים קרוי ערות הארץ מקור הטומאה, חז"ל אומרים ט' קבין של כישוף ירדו למצרים, כחו של כישוף שמכחישין פמליא של מעלה, הגר"א על התורה כותב מצרים שם כל תענוגי העולם הזה וכל הטומאות והתאות נמצאים שם.
5. הוכחת המגיד הדובנא להגר"א אולי יש חמשים צדיקים בתוך העיר.
6. רבותא דרשעים ביד צדיקים שנשארו צדיקים.
7. איתא בבראשית רבה ר' לוי בשם ר' יוחנן בר שאול אמר להם אם יאמין לכם מוטב ואם לאו אתם אומרים לו בשעה שפרשתי ממך לא בפרשת עגלה ערופה הייתי עוסק הה"ד וירא את העגלות ותחי רוח יעקב, ויאמר ישראל רב עוד יוסף בני ח'י, רב כחו של יוסף בני, שכמה צרות הגיעוהו ועדיין הוא עומד בצדקו, הרבה ממני שחטאתי שאמרתי נסתרה דרכי מה'.
8. ועי' באהל יעקב שביאר דברי המדרש על פי מה דאיתא במדרש איכה פרק ד' אות כ"ג וכן הוא בירושלמי מס' שבת דף ע"ט. רבי ור' חייא ור' ישמעאי בי רבי יוסה היו יושבין ופושטין במגילת קינות ערב ט"ב שחל להיות בשבת מן המנחה ולמעלה ושיירו בה א' ב' אחד אמרו למחר אני באין וגומרים אותה עם כשהי נפטר לביתו נכשל באצבעו וקרא על גרמי רבים מכאובים לרשע, א"ל ר' חייא בחובינו מטתך כן דכתיב רוח אפינו משיח ה' נלכד בשחיתותם אמר לו ר' ישמעאי בי רבי יוסה אילו לא היינו עוסקים בענין כך הי' לנו לומר עאכ"ו שהיינו עוסקים בענין.
9. מן הירושלמי יש ללמוד ב' יסודות דיש הנהגה בשמים לענוש הצדיקים בעון הדור, וכן איתא בישעאי פרק נ"ג פסוק ד' לענין מלך המשיח אָכֵן חָלִינוּ הוּא נָשָׂא וּמְכַאֲבִינוּ סְבָלָם וּבִיאר הַרְמַב"ן (בכתביו שכ"ד) כי הוא חולה ומצטער על פשענו שהיינו אנחנו ראויים להיות חולים ומצטערים בהם, והמכאובות שהיינו אנחנו ראויים להיות כואבים עליהן הוא סובל חזקם, ומסיים הקרא וּבְחַבְרָתוֹ נִרְפָּא לָנוּ, כי השם יסלח לנו בזכותו ועי' תורת חיים מס' חולין פ"ו בזמן שבניך באין לידי עבירות ומעשים רעים אני רואה איזהו הגדול שבהם ש"ל למדת הדין די ואני נוטלו וממשכנו ביום עשות ה' אלקים ארץ ושמים.

10. וכמו כן חזינן מה שאמרו חז"ל כל העולם ניזון בשביל חנינא בני.
11. ועוד חזינן יסוד אחרת מהירושלמי שהיי בדוק אצל חז"ל דהדברי תורה שעוסקים בשעה שמאורע אירע להם, הוי כהוכחה מן השמים על סבת המאורע.
12. סבת הדבר דהעיר הקרובה צריך להביא עגלה ערופה אינו רק משום שתולים שהרוצח בא מאותו העיר, אבל מה שנסתבב שמן השמים יהרג איש קרוב לעירם זהו הוכחה שמן השמים צריכין הם להתכפר ע"י מיתתו וכמאמרם מה קרבנות מכפרים אף מיתת צדיקים מכפרת.
13. וכדאי להזכיר העובדא דהגרי"ז נפטר ערב יוה"כ ולפני שבוע אמר לבני ביתו שיום הכיפורים יקרה ביום של ערב יוה"כ וכשאמרו לו שיוה"כ למחר אותו יום, אמר שזה ג"כ אמת, ולאחר מיתתו הבינו הכל, ובפרט מי שנהרג נחשב לעבד ה' כיון דלא מיית כי אורח"י עי' **מדרש תהילים פרק ע"ט** בשר חסידך לחיתו ארץ כיון שנעשה בהם דין חסידים היו.
14. מפרשת עגלה ערופה חזינן יסוד זה דצדיק נענש בעון הדור וכל הצרות שיוסף סבל לא התרעם אף פעם א' על המאורעות שקרה לו שהאמין שנתיסר בשביל אחרים וקבל הכל באהבה.
15. ולפ"ז מה מאד מובנים דברי **המדרש** שמסיים ויאמר ישראל רב כחו של יוסף בני שכמה צרות הגיעוהו ועדיין הוא עומד בצדקו (אפ"ל שמצדיק את הדין) הרבה ממני שחטאתי ואמרתי נסתרה דרכי מה'.
16. ועי' **במשך חכמה** שביאר שזהו ג"כ כונת הפסוק ויוסף ישית ידו על עיניו, שבל יחקור בעיניו השכלים איזה תכלית ותועלת יבוא ע"י ירידה זו, דלאברהם היי ציווי לילך לארץ ישראל מובן הדברים אבל מה ירויחו ע"י ירידה זו, דהענין של יוסף ילמד אותך שצריך להעצים את העינים, ואל ידון מאורעותיו ע"י עיוני השכלים.
17. ומובא בשם **הזהר הקדוש** דדא היא רזא דקריאת שמע, דצריכין להאמין שהי אחד והכל רחמים.
18. ועי' **באהל יעקב פרשת וישב פרק ב'** שדימה הנהגת ה' לאי שרואה כשחרש קוצץ ארז גבוה לחתיכות קטנות וחושב אותו למקלקל ומזיק ולא יבין התועלת הנעשה עד שיראה גמר הבנין, מהאמצע אין לדון, וביאר שזהו כונת **המדרש** מוסר ה' אל ואל תקוץ בתוכחתו אל תעש את התוכחות קוצים קוצים כי לא יבינו אל פעולת ה', דאין רואין הבנין.
19. איתא **במדרש (פ"ה)** ויהי בעת ההיא וירד יהודה מאת אחיו בשביל היו עסוקים במכירתו של יוסף, ויוסף היי עסוק בשקו ובתעניתו, ראובן היי עסוק בשקו ותעניתו, ויעקב היי עסוק בשקו ובתעניתו, ויהודה ירד ליקח לו אשה, ועי' **שם משמוא' פרשת וישב ע"ג** שהביא **מהרבי ר' בונם** שיהודה חשב בעצמו שלו לא תועיל שום תשובה באשר היי יכול להשיבו אל אביו, ע"כ נשא אשה אולי יעלה אותו אי מבניו, **והרבי מקאצק** אמר שח"ו שאמר כן רק חשב שאיבד כל מה שסגל וצריך להתחיל מחדש לעבוד את ה' והתחיל מן המצוה הראשונה, והקב"ה היי עוסק בורא אורו של משיח, קודם שנולד משעבד הראשון נולד גוא' האחרון.

- 17. [Illegible text]
- 18. [Illegible text]
- 19. [Illegible text]
- 20. [Illegible text]
- 21. [Illegible text]
- 22. [Illegible text]
- 23. [Illegible text]
- 24. [Illegible text]
- 25. [Illegible text]
- 26. [Illegible text]
- 27. [Illegible text]
- 28. [Illegible text]
- 29. [Illegible text]
- 30. [Illegible text]
- 31. [Illegible text]
- 32. [Illegible text]
- 33. [Illegible text]
- 34. [Illegible text]
- 35. [Illegible text]
- 36. [Illegible text]
- 37. [Illegible text]
- 38. [Illegible text]
- 39. [Illegible text]
- 40. [Illegible text]
- 41. [Illegible text]
- 42. [Illegible text]
- 43. [Illegible text]
- 44. [Illegible text]
- 45. [Illegible text]
- 46. [Illegible text]
- 47. [Illegible text]
- 48. [Illegible text]
- 49. [Illegible text]
- 50. [Illegible text]
- 51. [Illegible text]
- 52. [Illegible text]
- 53. [Illegible text]
- 54. [Illegible text]
- 55. [Illegible text]
- 56. [Illegible text]
- 57. [Illegible text]
- 58. [Illegible text]
- 59. [Illegible text]
- 60. [Illegible text]
- 61. [Illegible text]
- 62. [Illegible text]
- 63. [Illegible text]
- 64. [Illegible text]
- 65. [Illegible text]
- 66. [Illegible text]
- 67. [Illegible text]
- 68. [Illegible text]
- 69. [Illegible text]
- 70. [Illegible text]
- 71. [Illegible text]
- 72. [Illegible text]
- 73. [Illegible text]
- 74. [Illegible text]
- 75. [Illegible text]
- 76. [Illegible text]
- 77. [Illegible text]
- 78. [Illegible text]
- 79. [Illegible text]
- 80. [Illegible text]
- 81. [Illegible text]
- 82. [Illegible text]
- 83. [Illegible text]
- 84. [Illegible text]
- 85. [Illegible text]
- 86. [Illegible text]
- 87. [Illegible text]
- 88. [Illegible text]
- 89. [Illegible text]
- 90. [Illegible text]
- 91. [Illegible text]
- 92. [Illegible text]
- 93. [Illegible text]
- 94. [Illegible text]
- 95. [Illegible text]
- 96. [Illegible text]
- 97. [Illegible text]
- 98. [Illegible text]
- 99. [Illegible text]
- 100. [Illegible text]

שצריך לקבל היסורים בלב שלם, ואם לא מקבלין אז הצער יותר גדול

וי לא יוץ אור ה (פ"ז ב' כ"ה ט"ח) - ז"ל ②
פרשת ויגש
 אש"ן ימ"ק, י"ט ט"ז ז"ל ②
 15, 16 א"ו ① ②
 אש"ן - ז"ל ②
 אש"ן, ז"ל, אש"ן, אש"ן
 תש"ב

1. איתא בפרשת ויגש פרק מ"ו פסוק ו' ויקחו את מקניהם ואת רכושם אשר רכשו בארץ כנען ויבאו מצרימה יעקב וכל זרעו אתו: (ז) בניו ובני בניו ואתו וכל זרעו וכל זרעו הביא אתו מצרימה:
2. ועי באור החיים הק' שמעורר אחרי שכתב וכל זרעו אתו לא היי שוב צורך לפרט ולכפול בניו ובני בניו, ועוד העיר מדוע הפסיק בתיבת אתו בין בניו ובני בניו, ובנותיו ובנות בניו.
3. ומתוך שהכתוב מודיע לנו שהיי הפרש בין בני יעקב בירידתם למצרים, יש מהשבא ברצונם לקבל גזירת מלך בלב שלם, ויש מהם שהיו חוככים להתעכב מרדת לכור הברזל.
4. ופיי הכתוב ואמר בניו ובני בניו אתו, פיי אלו לא הוצרך להביאם הוא, אלא הם מעצמם באו אתו בדומה לו, ואח"כ סדר אותם שלא באו מרצונם, עד שהוצרך יעקב להורידם בע"כ, והוא אומר בנותיו ובנות בניו וכל זרעו פיי בני בניו אלו הביא אתו מצרימה פיי הוא הביאם לא לרצונם באו.
5. ויש להתבונן דהנה אמרו חז"ל שכ"ז שאחד מיורדי מצרים קיים לא התחיל השיעבוד, דכתיב וימת יוסף וכל הדור ההוא פיי שירדו מצרים, אז התחיל השיעבוד כי אולי שזה היי להם לתשלום קבלת גזירת מלך ברצון, פקע מהם השיעבוד, כי סמא דיסורי קבולי, (איתא במס' ברכות דף ס"ג, קבלה דיסורי שתיקותא, ומבעי רחמי).
6. והעד הנאמן לזה, כי יוכבד וסרח בת אשר היו מיורדי מצרים ובימיהם היי השיעבוד, והטעם הוא לצד שהביאם יעקב, ולא מרצונם. וכן אמר ר' אבהו שם ש"כא וצ"ל, ועי בצואת יש נוחלים (ילקוט לקח טוב אמונה ובטחון ס"ד) אם יקבל הרעות מאהבה אז כאשר יתנו לו עוד מעט מהרה יסעו ממנו, ואם לא יקבלו היסורים מאהבה אז יהיי לו הצער יותר גדול, ומאריכין ומוסיפין יסורין.
8. איתא במס' ברכות דף ס'. מעשה בהלל הזקן שהיי בא בדרך ושמע קול צוחה בעיר ואמר מובטח אני שאין זה בתוך ביתי, עליו הכתוב אומר משמועה רעה לא יירא נכון לבו בטוח בהי ועי בחי' הגר"א היאך אפשר להיות בטוח שאין הצרה בתוך ביתו, דמצינו כמה צדיקים שהיי להם צרות, אלא היי מובטח שאין הצוחה בתוך ביתו, סמא דיסורי קבולי, קבלה דיסורי שתיקותא ומבעי רחמי.
9. היאך שותקין, כמדומה זהו מה שמסיים שם הגמ' עליו הכתוב אומר משמועה רעה לא יירא נכון לבו בטוח בהי.
10. פעם אחת שמעתי מהגאון ר' שעפס זצ"ל כשהיי יושב שבעה על פטירת בתו, ואמר ככה, אנו מוצאים כשאמר משה רבינו אל הי למה הריעות לעם הזה נענש על זה, ויאמר הי עתה תראה העשוי לפרעה תראה, ולא העשוי למלכי שבעה אומות.
11. והעיר דלכאורה צדק משה רבינו בטענתו, ותיי דבאמת זה מצב טוב אבל צריך לסבול

① קונטרס לקו"ט אמר (אמר קונטרס נכונות פ"ו ס"ו) כי דזכא
 זכאי ב' צדיקים ונפטר מ"ח ממש ואזל טעמיה אפני הקדש
 א"ל ב"ב ובג"ז שפיר הו' ואצרכה טעמיה שפיר דזכא
 מחוכך אצל שוסב צבאן אפניו כמאמר הכתוב
 (יש"ה ס"ק, ו"ז) המצביח אג"ז א"ל ב"ב א"ל ו"ז ו"ז
 אמר כע"ז ד"ן פקדון - ^{הצביח אג"ז ש"ט אמר} ופ"ו א"ל ב"ב ושפיר
 ופ"ו א"ל אפניו אמר ושפ"ט אפניו אה"ל עד י"ט
 יכונן ב"ב וזכא ②

וע"ש שפ"ט מ"ג אין הקדש ח"ל אה"ל ב"ב א"ל
 וק"ש שפ"ט אפניו - וא"ל אין א"ל כב"ב אפניו דא"ל
 וק"ש א"ל מ"ז כ"ו שפ"ט וזכא דאפניו
 אין זכ"ש מ"ז א"ל

ה"ל ד"ל אפניו - מ"ז מן המרה אפניו ופ"ט כח"ב צ"ב
 א"ל ב"ב שפ"ט א"ל ד"ב ק"ו - וז"ל אה"ל א"ל ב"ב
 וז"ל ד"ל אפניו - ה"ל מ"ז אפניו וזכא דאפניו
 ח"ל (מ"ז מ"ז) א"ל ב"ב א"ל ב"ב א"ל א"ל א"ל
 א"ל אפניו ו"ז א"ל ד"ב א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל
 ד"ל ב"ב א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל
 מ"ז א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל
 א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל
 א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל
 א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל

② ו"ז ספ"ט (א"ל) א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל
 שפ"ט א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל
 א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל

③ מ"ז א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל
 א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל
 א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל

④ וזכ"ש ב"ב א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל א"ל

ההוכחה של יוסף - העוד אבי חי

אסף גרס ד"ר גרס

ד"ר גרס

פרשת ויגש

בית רחל, בית דוד, תשנ"ב
אגודה, תשנ"ד

1. איתא בפרשת ויגש פרק מ"ה פסוק ג' ויאמר יוסף אל אחיו אני יוסף העוד אבי חי ולא יכלו אחיו לענות אתו כי נבהלו מפניו:
2. איתא במדרש אבא כהן ברדלא אמר אוי לנו מיום הדין אוי לנו מיום התוכחה, יוסף קטנו של שבטים היי ולא היו יכולין לעמוד בתוכחתו, הדא הוא דכתיב ולא יכלו אחיו לענות אתו כי נבהלו מפניו לכשיבוא הקב"ה ויוכיח כל אחד ואחד לפי מה שהוא שנאי אוכיחך ואערכה לעיניך, על אחת כמה וכמה.
3. ע' באור יהל שהעיר היאך חז"ל הקי מסתכלים על פסוק שבתורה, אנו רואים רק מעשה נורא לא ראו אותו כ"ב שנים והוא מתגלה להם, אבל חז"ל העמיקו וראו מעין יום הדין בזה, ההסתכל - ולפני מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון, ובעצם קשה טובא היאך רואים שום הוכחה מיוסף אל אחיו, וע"ע בעטרה למלך.
4. אחד מהסיבות הגדולות לשנאתם של שבטים על יוסף היי חלומותיו, ויחלום יוסף חלום ויגד לאחיו ויוסיפו עוד שנא אותו, ויאמרו לו אחיו המלך תמלך עלינו אם משול תמשל בנו ויוסיפו עוד שנא אותו על חלומותיו ועל דבריו (שאמר להם שמעו נא להעירם שיתנו לב להבין הוראת החלום)
5. ויאמרו איש אל אחיו הנה בעל החלמות הלזה בא: ועתה לכו ונהרגוהו, מהחלומות ראיתם שוקתו להשתרר עליהם, ודנו אותו שחייב מיתה, ועי' שערי אורה ח"א פרשת וישב שמבאר על פי דברי הילקוט ויאמר אליהם שמעו נא אמר להם כך יהיו נביאכם אומרים שמעו נא את ה' אומר, ועוד איתא ויראו אותו מרחוק ויאמר הנה בעל החלומות דיליי אתיא וטעון חלמוי א"ר לוי זהו עתיד להשיאנו לבעלים, ומבאר על פי דברי הגרי"ל דיסקין (ע"ש כ"א). כאשר מחזה הנבואה יורדת מעולמות העליונות לעולם הגשמי מתגשמת לפי השגת הנביא על מה מרמזת בעולם הזה וכל הציורים הנביא מסתכל בנפשו ותלוי בדרגתו (והוי כרואה מתוך זכוכית צבועה, חוץ ממשו רבינו שראה באספקלריא המאירה) חז"ל אומרים לא קם בישראי כמשה אבל באומות קם, וזה בלעם, וביאר דהיי צריך אספקלראי המאירה דאם לא כן עצם הנבואה היי משתנה ע"י תכונותיו הרעים, וזהו כונת הילקוט שאמר להם דברי נבואה והם אומרים שרואים שירבעם יצא ממנו (שהיי ברשות לבו) ומשום הכי אין לסמוך על נבואתו. - ו"ט
6. ומשום הכי לאחר כל המעשים איתא וישבו לאכל לחם ופיי הספורנו שלא ראו שום עולה בעשייתם, ואין מרחמין בדין.
7. והנה בפרשת מקץ פרק מ"ב פסוק כ"א כאשר התחילו הצרות מיוסף, ויאמרו איש אל אחיו אבל אשמים אנחנו על אחינו אשר ראינו צרת נפשו בהתחננו אלינו ולא שמענו על כן באה אלינו הצרה הזאת, הנה בזה אנו רואים צדקת השבטי קה, מיד שבאו עליהם צרה לא תלאו במקרה אלא עונש על חטאתם ולא מצאו שום חטא לתלות אלא על מה שעשו לפני כ"ב שנים (וידוי דר"נ גאון, אם עמדתי לפרש את חטאי ולבארם יכלה הזמן והם לא יכלו), אבל על איזה חטא, לא על המכירה דפיי האור החיים הק' דזה היי חסד

גדול, דיוסף היי מחוייב מיתה והחליטו למכרו, אבל ראו חטא זהיו צריכין לוותר בהתחננו אלינו ולא היו צריכין לפסוק לפי עומק הדין, אשמים אנחנו. עי **ביאור הגר"א משלי פרק ב' פסוק כ'** רבב"ח תבור ליי הנהו שקולאי חביתא דחמרא שקל לגלימיהו, אתו אמרו לרב אמר ליי הב להו גלימיהו אמר ליי דינא הכי אמר ליי אין, למען תלך בדרך טובים, יהיב ליי גלימיהו אמרו ליי עניי אן וטרחינן כולה יומא וכפינן ולית לן מידי א"ל זיל הב אגרייהו א"ל דינא הכי א"ל אין, ואורחות צדיקים תשמור, למחול ההיזק הוא דרך הטובים המטבים לבריות לעשות להם טובות, אבל ליתן להם אינו אפי דרך טובים א"ל ואורחות צדיקים תשמור, והיינו נגדך, ועי **עטרה למלך** מה שמביא אצל הרמב"ם מה נקרא מדת סדום שאם אי יהי לו הנאה להתלוצץ ממנו והוא מחל לו עייז אין למחות דהוי"ל זה נהנה וזה לא חסר.

8. רק ראובן טען, הלוא אמרתי אליכם אל תחטאו בילד, וביאר **הספורנו** דלא היי מתכוין להמיתכם דהיי עושה רק מעשה ילדות, וגם דמו נדרש נמצא שהיי נקי מהעונש ולא היי בן מות ועכשיו תובעים על דמו, וגם דמו, דם הזקן, אם לא היי בדין שוב יש תביעה על צערו של אבא, ועי **באבן שלמה** שפיי דהוי מלשון וידם אהרן שהשתיקן מתורתם ועבודתם עיי"ש.

9. והנה עייי "אני יוסף" ראו שכ"ב שנים טעו, דבאמת היו יוסף ראוי לשררה, ועי **בקדושת לוי פרשת מקץ** דהטעם שהתנכר יוסף לאחיו היי משום שלא רצה לצער אותם, דידע שמוכרחים להשתחוות לו כדי לקיים החלומות, ועדיף שישתחוו לו באופן שלא ידעו שמשתחוויים ליוסף כדי שלא יצטערו כ"כ ביודעם שהחלומות הי אמיתיים עיי"ש, נתקיימו החלומות, וממילא כל אשר עשו, המכירה, טבילת הכתונת, ואמירתם הכר נא, דימאן להתנחם, היי עבירות גמורות, כן יהי לעתיד אין אדם רואה נגעי עצמו, המעלות ש עשה מגדיל עד לשמים, והחסרונות מתרץ, אין הקב"ה בא בטרוניא עם בריותיו, החסרון כ"כ קטן, ושם יגלה הכל, וועיי **בעטרה ליעקב** מה שאי זלזל בחבירו ולעתיד לבוא יראה מעלות. וועיי **באור יהל** שחשבו שימצאהו עבד ויפדוהו בכל ממון שבעולם וימסרו נפשם עליו ואז יוכלו לתקן מה שטעו, אבל עכשיו מוצאים אותו מלך ושליט ואין לו צורך בהם כלל ואדרבה הם צריכין לו וזקוקין לחסדו, וכן לעתיד לבוא שוב לא יוכל לתקן עותתו ושם צריכין עדיין לחסדו של הקב"ה.

10. ועי **בבית הלוי** שהוסיף דהנה באמת יש הערה גדולה בפסוק זה, יהודה היי טוען עם יוסף, היאך אעלה אל אבי, ועתה כבואי אל עבדך אבי, וכאשר באו אל יוסף אתמול ויאמר השלוי אביכם הזקן אשר אמרתם העודנו חי ויאמרו שלוי לעבדך לאבינו עודנו חי, ועכשיו שואי מהם העוד אבי חי, וגם הם לא ענו אותו על קושינו.

11. אלא דבאמת היי תביעה גדולה על השבטים העוד אבי חי היי מתמיי היאך יכול אבי לחיות מרוב צערו, ובזה נסתר כל טענותיו של יהודה שבקש ממנו לרחם על בנימין מפני הצער של אביהם הזקן ומפני זה מבקשין ממנו לוותר על עולתו, והיאך לא חששו הם מצערו של אבא.

12. וזהו מה שאמר אבא כהן ברדלא דבשעת הדין יבוא הקב"ה ויוכיח כל אחד ואחד לפי מה שהוא, דממעשה האדם גופא יוכיח הסתירה מכל הנהגתו.

13. איתא **בתנא דבי אליהו זוטא פרק י"ד**, פעם אחת הייתי מהלך ממקום למקום ומצאני אדם אי שלא היי בו לא מקרא ולא משנה והיי מתלוצץ ומלעיג בדברים ובא כנגדי ואמרתי לו בני מה אתה משיב לאביך שבשמים ליום הדין, ואמר לי רבי יש לי דברים

1) משה דמיה דמחנה גסיה המעלה קדסו כיכא דו (66) (666)

2) וזו זה אלוהו זה ככס מקל קלל שמיה ופא בו וכי זה יוסף כי דופה אלו אים שמו נתיקת קטיגה אלוהו, ואל שמו נתיקת מקונו של קלל או מקונו של קלל

3) וזו האוצנוג סמך כפד כפד ⁽³³⁾ סל ספיקא של יוסף אומר בפני נח אורח ומקל, סל אים זכ שאלה עז ספיקס ספלא דוג סניו מקמח או אומנון אים מקס, וספיקס אכאג דניחן, ופל סוקאו אלא דדיג יוסף, ולא עוד אלא שמיש אים אפי סוד דפול - וזו בו ספיקס אלוהו דניחוס, ופל סמחן שואר אל סל אקיה ואל וקינו ספיקס סל יוסף וקל לא סלניו אחר שמו אל יוסף עז ספיקס ספיקס ווסיא סל סין כוסים אפין ולקוא אפיקס סל סל סל כל סניו וזו סל אורח לט מפיא נח קבואי בפני יוסף כי צומה אפי יוקד ופי וסמחא סלניו מוכרי סל סל ופי מלס שמומא יוקד ארימ מל ואל ופיק ופל סמחן כ צומה סניו - ופל ופל סלניו ואל יוסף אפי אונג סלנו כי נקלו מכני - סל סכיו עז דוג מכני סרנא קלל

שאני משיבו, בינה ודעת לא נתנו לי מן השמים שאקרא ואשנה, ואמרתי לו בני מה מלאכתך ואמר לי ציד אני ואמרתי לו בני מי למדך ואמר לך שתביא פשתן ותארגהו מצודות, ותשליכהו לים, ותעלה הדגים מן הים, ואמר לי רבי בזה נתנו לי בינה ודעת מן השמים ואמרתי לו ומה להביא פשתן ולארוג מצודות ולהשליך לים ולהעלות דגים מן הים נתנו לך בינה ודעת מן השמים, לדברי תורה שכתוב בה כי קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבבך לעשותו לא נתנו לך בינה ודעת.

14. אומרים אין זיטו פלייש, עמקות וחריצות אבל מראין דלשאר דברים יש די והותר.
15. וביאר הבית הלוי דזה שמסיים המדרש אוכיחך ואערך לעיניך דזהו סוף פסוקים הללו, אם ראית גנב ותִּרְצֵץ עמו ועם מנאפים חלקך, אתה מקבל ברצון הגנב ומשתתף עם המנאף, ואע"י שזהו היפך דעת תורה הלא משנאיך ה' אשנא אבל אתה מתרץ לעולם יהא דעתו של אדם מעורב בקש שלו ורודפהו, אבל שוב תשב באיך תדבר בבן אמך תתן דופי וע"ז מסיים הפסוק אוכיחך אערכה לעיניך.
16. ועי' ספר מעוז לתם מהגאון ר' יצחק לייב קירזנר זצ"ל מ"ד שפעם אחד נכנס לגביר אדיר בעבור צדקה חשובה וכאשר נכנס אמר אין לי פנאי שיש לי עכשיו סדר, כאשר שמע זה רצה לצאת, וא"ל יש לך ה' רגעים לספר, ובזמן קצר זה השתדל לבאר הנחיצות של הענין, שוב קם וכתב טשעק בעד \$18.00 ושוב נכנס לחדר והוציא ספר שיש שם שמות המוסדות שיש להם פטור ממס, עיין שם יותר מחצי שעה עד שמצא שם של המוסד, ושוב בדק את הטשעק שלא עשה בו שום טעות.

... ..

... ..

... ..

צדקות של יוסף הצדיק, שאמר מוטב שאהרג ולא אבייש אחי

פרשת ויגש

תשנ"א

1. **החינוך במצוה רמ"א** כותב משרשי המצוה (שלא לנקום) שידע האדם ויתן אל לבו כי כל אשר יקרהו מטוב עד רע הוא סבה שתבוא עליו מאת השם ברוך הוא ומיד האדם מיד איש אחיו לא יהי דבר בלתי רצון השם ברוך הוא על כן כשיצערהו או יכאיבהו אדם ידע בנפשו, שהשם יתברך גזר עליו בכך ולא ישית מחשבותיו לנקום ממנו כי הוא אינו סיבת רעתו.
2. לימוד נורא יש לנו מהנהגת יוסף אם אחיו, סבל גדול סבל על ידם במצרים ומ"מ כשמגלה עצמו להם אומר להם ועתה אל תעצבו ואל יחר בעיניכם כי מכרתם אתי הנה כי למחי שלחני אלקים לפניכם ופי' **האור החיים הק'** לבל יחשבו כי יוסף ישטום אותם וישנאם על אשר נתאכזרו עליו ויהי בעיניהם דבר רחוק שיהי לב יוסף נכון עמם, עתה אחר ראותו כל הנמשך מירידתו למצרים ידע כי המעשה היי מאת ה' והם שליחותו יתבי עשו, ולא שליחות עצמם, ובה אין מקום לשמור להם איבה ולא להרחיק מדת אחוה מהם, ומוסיף כי למחי שלחני אלקים לפניכם ופרש"י להיות לכם למחי, ומוסיף **הרשב"ם** הקב"ה עשה כל זאת לטובתכם.
3. ובכל הנהגותיו רואים את זה דע' **בקדושת לוי פרשת מקץ** ויבאו אחי יוסף וישתחוו לו אפים ארצה ויכירם ויתנכר אליהם וכותב דהכתוב משמיענו צדקת יוסף כי הנה יוסף חלם שאחיו ישתחוו לו ואחיו לא רצו במלוכתו, והנה דרך הטבע כשאדם מנצח את חבירו והוא יודע שמנצח אותו ירע לו ויש לו עגמת נפש גדול אבל אם איי מזה לית ליי עגמת נפש וזה שאמר הכתוב וישתחוו לו, ויכירם שיהי להם עגמת נפש ויתנכר אליהם שלא יהי להם עגמת נפש.
4. איתא **במדרש תנחומא** אמר ר' שמואי בר נחמן לסכנה גדולה ירד יוסף, שאם הרגוהו אחיו אין בריי בעולם מכירו ולמה אמר הוציאו כל איש מעלי, אלא כך אמר יוסף מוטב שאהרג ולא אבייש את אחי בפני המצרים.
5. אני יוסף אחיכם אשר מכרתם אתי מצרימה ופי' **האור החיים הק'** אחיכם אשר מכרתם, לומר שאף על פי בזמן המכר לא כהתה עין האחוה, ועי' **רש"י פרק מ"ה פסוק י"ב** שכשם שאין לי שנאה על בנימין אחי, כך אין בלבו שנאה עליכם.
6. ואין להקשות אם כנים הדברים מדוע ציער יוסף הצדיק את אחיו בכל העלילות דע' **בשפת אמת קכ"ו**: דהפסוק אומר ולא יכל יוסף להתאפק לכל הנצבים עליו, כנראה שהי מהצורך עוד לעכב עצמו ואם היי ביכולתם לתקן עד הסוף, לא היי הגלות והחורבן, רק שלא היי בכחם לסבול כ"כ צער כאשר מעיד הכתוב ולא יכול יוסף להתאפק לכן הרגיש יוסף מיד שיהי החרבנות.
7. ועי' **באור החיים הק' פרשת ויחי פרק נ' פסוק ט"ו** ויראו אחי יוסף כי מת אביהם ויאמרו לו ישטמנו יוסף והשב ישיב לנו את כל הרעה אשר גמלנו אתו, ומעורר דהול"ל פן או אולי ולא לשון לו דכונתו הלואי ומתרץ שזהו כונת הפסוק הלואי שיהי כן שיהי משיב להם את כל הרעה אשר גמלו אתו, והיו מצטערים השבטים כשיעור שנצטער יוסף מצדם ובה לא היו מתחייבים לבסוף מהגליות ומהצרות בעד חטא זה גלות מצרים וגם גלות האחרון צא ולמד מה היי לעשרה עמודי עולם.

8. ועי' במשך חכמה פרשת אחרי מות (רמ"ח ד"ה ויש) אמרו במדרש משלי ר' אבין אומר בכל דור עדיין חטא של מכירת יוסף קיים, ויתכן שהכפרה של יוה"כ הי' לפני ולפנים בבית הכפורת וההיכל מקום של בנימין משום שהוא לא הי' בהחטא של מכירת יוסף.
9. ומביא מהספרי וזאת הברכה דצורך הבית המקדש הי' שיהי' מתפללים לפני ואני מתמלא עליהם רחמים אינו משרה שכינתי בחלקם שלא היו רחמנים על אחיהם, ומסיים המשך חכמה כשישירא' חוטאים בין אדם לחבירו פוקד עליהם חטא של מכירת יוסף.
10. ויפול על צוארי בנימין אחיו ויבך ובנימין בכה על צואריו ורש"י מפרש שיוסף בכה על שני מקדשות שעתידים להיות בחלקו של בנימין וסופן ליחרב ובנימין בכה על משכן שילה שעתיד להיות בחלקו של יוסף וסופו ליחרב.
11. הרב יחזקא' מקוזמיר (הובא באוצר חיים ובילקוט לקח טוב) ראו מה נגרם להם ע"י שנאת חנם ורצו לתקן זה ולחזק את האהבה שביניהם, כל אחד בכה על צער של חבירו יותר מצער עצמו, ויותר מזה בנימין שכל בנין הבית המקדש בחלקו נעשה רק ע"י חרבן משכן שילה מכל מקום בכה על חורבן זה ווויתר זכותו עבור צער של זולתו.
12. כל המשמח חתן וכלה כאילו בנה חורבה אחת מחורבות ירושלים, השמחה בשמחת הזולת הצער בצער הזולת זהו הדברים שגורמים בנין הבית.
13. איתא במס' יומא מקדש שני שהיו עוסקין בתורה ובמצות ובגמילת חסדים מפני מה חרב, מפני שהיתה בו שנאת חנם, ללמדך ששקולה שנאת חנם כנגד שלש עבירות עבודה זרה גילו עריות ושפיכת דמים.

איך שצריך להשתדל לעשות היום, לאריכת ימים

אם מילה ק"ב אג"כ אג"כ אג"כ

תשס"ב

אג"כ, אג"כ

פרשת ויחי

1. ויהי ימי יעקב שני חייו שבע שנים וארבעים ומאת שנה, והעיר **בתפארת יהונתן** דפתח בימים וסיים בשנים.
2. ותיי דאיתא **במשלי פרק י' פסוק כ"ז** ? יראת ה' תוסיף ימים ושנות רשעים תקצרנה, אצל הצדיקים שממלאים ימיהם במצות ובמעשים טובים נחשבים ימיהם כשנים וזהו תוסיף ימים, ואצל הרשעים שמבלים ימיהם אפי' שנים אין להם וזהו ושנות רשעים תקצורנה.
3. וזהו ויהי ימי יעקב שני חייו, כל יום הי' שקול כשנים, מספרים **שאביו של השפת אמת** מת צעיר לימים (בן ל"ט שנים) אבל אמרו שזכה לאריכת ימים, שמעתי אומרים בשם **הרב מפוניוויז** דמתפללים בתפילת ראש חדש על חיים ארוכים, אע"ג שמתפללים רק על חדש אחד, אבל מתפללים שהימים יהיו ארוכים.
4. איתא **במדרש שמואל** רב הונא בשם ר' יוסי אומר באותה הלילה שברח דוד מפני שאול למד משמואל הנביא מה שאין תלמיד ותיק לומד למאה שנה, צמצם בלילה אחת לימוד של ק' שנה, וזה הי' במצב של בריחה ופחד.
5. מספרים **שהגאון ר' שלום שוודרון** פעם אחת שאל **מהגרי"ז** לבאר לו רמב"ם קשה וכאשר ביאר לו אי"ל שפי' זה נתחדש אצלו כאשר הי' בורח מן הנאצים ימ"ש.
6. שמעתי מעשה **מבני חיים נ"י** שהשי"ך דרש פעם אחת במקום והקשה קושיא גדולה והיי שם ילד בן ז' שנים שתני' ושוב הקשה עוד קושיא וגייכ תני' השי"ך השתומם עליו ואמר לו אותו ילד שלמד אצל הבעל מ"א, ורבו הקשה אותו קושיא ואמר תני' אלו, החליט השי"ך לבקרו כאשר בא אל בית המ"א, המ"א יצא כנגדו ואי"ל שאי אפשר לו לבוא אל ביתו מפני שבנו הי' גוסס בביתו והשי"ך הי' כהן, השי"ך אמר שהוא יכנס וידבר דברי תורה עם המ"א ולא ימות הבן באותה שעה, נכנס לאותו בית ופלפלו וי' שעות, וכאשר יצא השי"ך נפטר הבן, העולם משתוממים מגדלות השי"ך אבל באמת יש להשתומם על גדלות המ"א שהיי יכול לפלפל במצב כזה וי' שעות.
7. איתא **במס' עבודה זרה דף י"ח**. שמצאו הרומיים את ר' חנני בן תרדיון שהיי יושב ועוסק בתורה ומקהיל קהילות ברבים וספר תורה מונח לו בחיקו, הביאוהו וכרכוהו בספר תורה והקיפוהו בחבילי זמורות והציתו בהן את האור והביאו ספוגין של צמר ושראום במים והניחום על לבו כדי שלא תצא נשמתו מהרה.
8. אי"ל קלצטונירי, רבי אם אני מרבה שלהבת ונוטל הספוגין של צמר מעל לבך אתה מביאני לחיי העוה"ב אי"ל הן, השביע לי, נשבע לו, מיד הרבה בשלהבת ונטל הספוגין של צמר מעל לבו ויצאה נשמתו במהרה אף הוא קפץ ונפל לתוך האור יצאה בת קול ואמר ר' חנינא בן תרדיון וקלצטונירי מזומנים הן לחיי עולם הבא, בכה רבי ואמר יש קונה עולמו בשעה אחת ויש קונה עולמו בכמה שנים, ועי' **בעטרה למלך (קמ"ט)** שמעורר מדוע **בכה** רבי ותיי שהתבונן רבי בעומק חשיבות הזמן שאין שיעור וערך לאוצר הגנוז בו, ואולי הוא חייו לא ניצל שעה אחת משעותיו במילואה. ^{אג"כ} ^{אג"כ} ^{אג"כ}

אג"כ אג"כ אג"כ

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN LIBRARY
ANN ARBOR, MICHIGAN 48106-1000

1000 S. ZEEB RD.
ANN ARBOR, MI 48106-1000

TEL: 734 763 1000
FAX: 734 763 1000

WWW.UMICH.EDU
WWW.LIBRARY.UMICH.EDU

LIBRARY SERVICES
SERIALS ACQUISITION
JOURNAL ACQUISITION

PERIODICALS ACQUISITION
REFERENCE SERVICES
SPECIAL COLLECTIONS

TECHNICAL SERVICES
DIGITAL SERVICES
INTERNET SERVICES

LIBRARY ASSISTANTS
LIBRARY CLERKS
LIBRARY STUDENTS

LIBRARY TRAINING
LIBRARY EDUCATION
LIBRARY RESEARCH

LIBRARY EVALUATION
LIBRARY IMPROVEMENT
LIBRARY INNOVATION

LIBRARY LEADERSHIP
LIBRARY MANAGEMENT
LIBRARY PRACTICE

המושכו לחוץ, הזמן כבר נגמר.

19. ממשיך הגר"א לאפיאן, זהו ממש מצבנו, מי יודע יותר מן היצר מה שאדם יכול לרכוש בזה מעולם, וכל ימי חייו משמיע באזניו כל מיני נגינות ערבות להשכיח ממנו תכלית ביאתו בזה העולם.

20. איתא **במס' ברכות דף ל"ב**: ת"ר ארבעה צריכין חיזוק, ופרש"י שיתחזק אדם בהן תמיד בכל כחותיו, אלו הן תורה, ומעשים טובים, תפילה, ודרך ארץ. *וי גי' דרשב"א*

21. איתא **במעלות התורה** כל דיבור²¹⁷⁻³¹⁷ שיצא מפי הגבורה הוא מצוה בפ"ע והנה באמת המצות רבו **ועמצו** עד אין מספר עד מי שיש לו עיון השכלי ולב מדין יכול להתנהג בכל פרטי עניניו והנה גותיו מקטן ועד גדול על פי התורה והמצות, ואז היתה מצוה בכל עניניו והנה גותיו בכל רגע עד אין מספר ועל זה אמר דוד המלך/כל תכלה ראיתי קץ רחבה מצותך מאד, ומסיים ואין לך זכות גדול מזה שיכול אדם לעשות מצות בכל עת ובכל רגע ממש בכל הנהגותיו.

22. איתא **בפרשת וישב פרק מ' פסוק ו'** ויבא אליהם יוסף בבקר ויבא אתם והנם זעפים: (ז) וישאל את סריסי פרעה אשר אשר אתו במשמר בית א' ובית א' חקר על ענינם, ושאל בשלומם וזה שהזכיר סריסי פרעה כלו' אעפ"י שהיו רשעים, עבדי מלך בליעל, לא נמנע מלשאול בשלומם.

23. מספרים **שהסבא מסלובדקה** שאל אברך א' אם עוזר בביתו ערב שבת, ות"י שעושה כן ומקורו מהא דרבא מלח שבוטי, ותמה עליו שיש מצוה עשה דאורייתא של עזב תעזוב עמו.

24. במצות לימוד התורה על כל מצב יש מצוה מיוחדת ודברת בס' בשבתך בביתך, ובלכתך בדרך, ובשכבך ובקומך, ובזה שיטה לבו ללמוד מקיים בזה מצוה עשה של וברחת בחיים, ועל כל תיבה מקיים מצוה עשה בפני עצמו. *וי מ"ב גמ' דרשב"א*

25. מצוה עשה של ביומו תתן שכרו, ותפילה הוי מצוה עשה.

26. וז"ל הרמב"ם **בפרק ג' מהל' דיעות הל' ב'** צריך האדם שיכוון לבו וכל מעשיו כולם לידע את השם ב"ה בלבד, כיצד כשישא ויתן או יעשה מלאכה ליטול שכר, לא יהי בלבו לקבוץ ממון בלבד אלא יעשה דברים האלו כדי שימצא דברים שהגוף צריך להם מאכילה ושתי, וישיבת בית, ונשיאת אשה, וכן כשיאכל וישתה לא ישים בלבו לעשות דברים האלו כדי ליהנות בלבד, אלא ישים על לבו שיאכל וישתה כדי להברות גופו ואיבריו בלבד, וישים על לבו שיהא גופו שלם וחזק כדי שתהי נפשו ישרה לדעת את ה', שאי אפשר שיבין וישתכל בחכמות והוא רעב וחולה או א' מאבריו כואב, (איתא **במס' בב"ק דף ע"א**: לצפרא אמר ליה חמשה בקר אמר רחמנא ואפ"י חמשה חצאי בקר, והאי דלא אמרי לך באורתא דלא אכלי בישראל דתורא, ועי' בתוס' שם דף עב. ד"ה לא אכלי בישראל דתורא שפ"י דשרזי בתענית ה"י, ושמעתי מהגאון ר' שארר זצ"ל בשם הגר"י דה"י קשה לתוס', אם אמר סברה הפוכה לאחר שאכל בשר, היאך הותר לו ללמוד בלי אכילת בשר, אלא על כרחך שהי שרזי בתענית) נמצא המהלך בדרך זו כל ימיו עובד את ה' תמיד, אפ"י בשעה שנושא ונותן, ואפ"י בשעה שהוא ישן, נמצאת שינה שלו עבודה למקום ב"ה, ועל ענין זה צו חכמים ואמרו וכל מעשיך יהיו לשם שמים,

כח הראי' - ראיית צדיק, ציצית וכדו'

פרשת ויחי

י"ח
אל"ט - י"ז זכ"ה

בית דוד, תשנ"ח
אוגדה, בית דוד, תש"ס
אוהל תורה, תשס"א

1. איתא בפרשת ויחי פרק מ"ח פסוק י' וְעֵינֵי יִשְׂרָאֵל כְּבָדוּ מִזֶּקֶן לֹא יוּכַל לִרְאוֹת וַיִּגַּשׁ אֲתָם אֱלֹוֵי וַיִּשָּׁק לָהֶם וַיַּחַבֵּק לָהֶם:
2. ואיתא בספורנו לא יוכל לראות היטב כדי שתחול עליהם ברכתו בראותו אותם, וכענין וַיִּרְאֶהוּ ה' את כל הארץ כדי שיברך אותה.
3. וַיִּשָּׁק לָהֶם וַיַּחַבֵּק לָהֶם, כדי שתדבק נפשו בהם ותחל עליהם ברכתו. וְיָצִי לְשֵׁיבָה (פס' א' רמב"ם)
4. רהיטת הדברים דאי אפשר לחול הברכה קודם שדבק נפש המברך בהמתברך וזה יוכל לבוא ע"י ראי', וע"י שלא הי' אפשר לו בזה חבקם ונשקם.
5. ואיתא בפרשת תולדות ויגש וישק לו ופי' המלבי"ם הנשיקה היא התדבקות רוחא ברוחא כמו שכתב באגה"ק להריק עליו הברכה ממעל.
6. ולפי זה אפשר לבאר קושיית הבאר יוסף פרשת ויגש (קכ"ו) ויאמר ישראל רב עוד יוסף חי אלכה ואראני בטרם אמות, דמשמעו שצריך להקדים שלא ימות מקודם, דזה שייך על מצוה או מעשה טוב, דאפשר לומר דהיי' רוצה לברכו ע"י ראייתו.
7. וכמו שצריכין ראיית המברך כדי שיתדבק נפשו בהמתברך כן צריכין ראיית המתברך כדי לקבל הברכה על ידי שיתדבק נפשו בהמתברך.
8. וכמדו' זהו מה דאיתא במלכים ב' פרק ב' פסוק ט' וַיְהִי כְעֶבְרָם וְאֵלֶיהוּ אָמַר אֶל אֱלִישָׁע שְׂאֵל מָה אַעֲשֶׂה לְךָ בְּטָרְסִי אֶלְקָח מֵעַמֶּנֶךָ וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע וַיְהִי נָא פִי שְׁנַיִם בְּרוּחְךָ אֵלַי: (י) וַיֹּאמֶר הַקְּשִׁית לְשִׂאוֹל אִם תִּרְאֶה אֶתִּי לְקַח מֵאֲתָךְ יְהִי לְךָ כֵּן וְאִם אֵין לֹא יִהְיֶה: ופי' המצודות איך אוכל להשפיע עליך דבר שאין בי, אם תראה אך אם תראה אותי בעת אשר אהי' נלקח ממך יהי' לך כן כי אז נתכפלה מעלת אליהו ממה שהיתה מקודם ויוכל להשפיע לזולתו כל דבר שיש בו אז.
9. ואח"כ כתיב וְאֱלִישָׁע רָאָה.
10. איתא במס' עירובין דף י"ג: אמר רבי האי דמחדדנא מחבראי דחזיתיי לרי' מאיר מאחורי' ואילו חזיתיי מקמי' הוה מחדדנא טפי דכתיב והיו עיניך רואות את מוריד.
11. דברים אלו מתבארים מדברי הירושלמי מס' ביצה דף כ': רבי הוה מסב לרי' שמעון ברי' והוון מטפחין לאחורי ידיהון בשבתא עבר ר"מ ושמע קלהון אמר רבותינו הותרה השבת (וכי הותר לחלל השבת, דסבר דאפי' אחורי ידיו אסור לטפח).
12. שמע רבי קלי' שבא לצנעינו בתוך ביתינו, (שבא לגעור בנו, או למנענו, או לנצות אותנו) שמע ר"מ קלי' (דהוי כועס) וערק, נפקין פריי בתרי' מפרי (עבדי דרבי רץ אחר רץ) אפרח רוחא פיקיילי מעל קדליי דר"מ (הפריח הסודר מעל צווארו של ר"מ) אודיק רי' מן כוותא וחמא קדליי דר"מ מן אחוריו, ר"י ורשב"ל תרויהון אמרין אגן לא זכינן לאורייתא אלא בגין דכמינן אצבעתי' ברבי מן גולניקן דידי'.
13. ועי' בתשובת הרדב"ז חלק ג' סי' תע"ב אין אדם לומד תורה אלא במקום שלבו חפץ וטעמו של דבר כי בהביט האדם אל מי שדעתו נוחה בו נפשו מתעוררת אל הכונה השלימה ודעתו מתרחבת ולבו שמח ונחה עליו אז רוח ה'.
14. עוד אמרו בספרי החכמה כי בהיות האדם מתכוון אל רבו ונותן אליו לבו תתקשר

- נפשו בנפשו ויחול עליו מהשפע אשר עליו ויהי לו נפש יתרה וזה נקרא אצלם סוד העיבור בחיי שניהם וזהו שנאי והיו עיניך רואות את מוריד.
15. מספרים שכאשר בא הר"י ממאנטשעסטער זצ"ל חדש אדר על חתונת חתני רצה להיות שבת פרשת זכור אצל האדמו"ר מסאטמאר זצ"ל ואומרים שהי מסתכל תמיד בפני האדמו"ר והי אומר להחסידיים שצריך להסתכל בעיניו של הצדיק, ועי שמירת הלשון חתימת הספר (י"ט:) והנה מפשטות הכתוב משמע דראיית הציצית תועלת הוא להזדרז במצות הי ולא לתור אחר עיניו וא"כ מה נכון הוא לראות אותם כמה פעמים ביום ובפרט בעת שעולה איזה מחשבה שאינה טהורה על לבו או איזה כעס טוב מאד להסתכל אז בציצית ואז יפקע היצר, ועי מחנה ישראל פרק ד' שמביא הספרי והייתם קדושים רבי אומר זו קדושת ציצית, מגיד שהציצית מוספת קדושה לישראל, וכמדוי דמשמע שגם זה בא עיי ראייתו ועיי עבודת הקודש נ"ג. צריך להסתכל בציצית ולחשוב כאילו יש בו תכלת דאותה הארה לא נפסקה, עי כף החיים סי' קל"ד הלכה י' כותב האריז"ל הי אומר שעיי הסתכלות האדם מקרוב כ"כ שיוכל לקרוא האותיות היטב עייז נמשך אור גדול אל האדם.
16. כמו במברך פועל ראייתו לטוב, כן להיפך ברוצה להרע פועל ראייתו להרע, עי בספורנו הנ"ל שמביא ב' ראיות אצל בלעם כתיב במדבר פרק כ"ג פסוק י"ג ויאמר אליו בלק לך נא אתי אל מקום אחר אשר תראנו משם.
17. וכן אצל אלישע כתיב מלכים ב' פרק ב' פסוק כ"ד ויפן אחריו ויראם ויקללם בשם הי, חלות הקללה באה עיי ויראם.
18. ועיי ספורנו פרשת ויחי פרק מ"ט פסוק י"ז יש מן נחש הרע בתכלית והוא הנקרא צפעוני, וצפעוני אי ימית רבים יחדיו בהבטתו ובקולו.
19. עי מה שכתבתי בעזהשי"ת מס' אבות פרק ב' משנה י"א.
20. ויש להבין הרע הבא אל האדם כאשר מסתכל ורואה בדברים אסורים, שמתדבק נפשו בזה במה שהוא רואה.
21. איתא בישעיי פרק ל"ג פסוק ט"ו ועצם עיניו מראות בָרַע, מלך ביפיו תחזינה זיו שכינתו של הקב"ה.
22. עבודה גדולה עבדו גדולי עולם בזה, עי בתרגום ירושלמי פרשת ויחי, בנות צעדה עלי שור והו בנתהון דמלכיא ובנתיהון דשלטוניה מרקדין עלך על כוויא ומציתן עלך מן חרכיא והו מזרקן קדמך שירין עזקין קטילין וכל מני דהב סבירין דאת תלי עינד ומסתכל בחדא מנהון חס לך יוסף ברי דלא תליתא עינד בחדא מנהון, ועי במס' בבא בתרא דף קי"ח דבני ישראל רצו שירבו נחלתם וא"ל יהושע שילכו לגור ביערות שלא ישלוט בהם עין הרע, ואמרו שאין עין הרע שולטת בהם וידגו לרב עלי עין, י"ל דזהו מדה כנגד מדה ועיי בלב שלו תמ"ח דמשכן שילה יכולים לאכל ק"ק כנגד הרואה עייש.
23. בקבלות מרן הגאון ר' ישראל חיים קפלן זצ"ל להשתדל שעה ראשונה של הסדר שלא להסתכל אנה ואנה כדי להרגיל את העינים שלא יהיו הפקר.

צריך להשתדל לעשות היום, לאריכת ימים

פרשת ויחי

תשל"ט

בית דוד, תש"ס

1. ויהי ימי יעקב שני חייו שבע שנים וארבעים ומאת שנה.
2. והעיר בתפארת יהונתן דהתחיל בימים וסיים בשנים.
3. ות"י דהנה איתא במשלי פרק י' פסוק כ"ז יראת ה' תוסיף ימים ושנות רשעים תקצרנה:
4. וביאר דאצל הצדיקים כאשר פנה היום וקיים בה כמה וכמה מצות, ניתוספו באותו ימים ונחשבים כשנים.
5. ואצל הרשעים לא די שאין להם ימים אלא גם שנים אין להם, וזהו שנות רשעים תקצורנה.
6. וזהו ויהי ימי יעקב שני חייו.
7. והנה אצל גדולי עולם ראינו כזה (ועי' מה שכתבתי בפרשת וישב תשל"ט אות 2 דיוסף כשהיי' י"ז שנים כבר למד מיעקב כל מה שלמד משם ועבר שהי' חשבון של ע"ז שנים) דאיתא במדרש שמואי רב הונא בשם רבי יוסי אומר באותה הלילה שברח דוד מפני שאול למד משמואי הנביא מה שאין תלמיד ותיק לומד למאה שנה, צמצם בלילה אחת כח של ק' שנים, כמדומה שמעתי שאמרו להשפת אמת שאביו נעבעך הי' לו קיצור שנים (ל"ט שנים) ואמר אבל זכה לאריכת ימים, וכן שמעתי אומרים בשם הרב מפוניוויז ז"ל דמה שמתפללין בתפילת ראש חדש חיים ארוכים אע"ג שמתפללין רק על חדש א' היינו עכ"פ כנ"ל שהימים יהיו ארוכים.
8. והנה איתא במס' עבודה זרה דף י"ח. שמצאו הרומיים את רבי חנני' בן תרדיון שהי' יושב ועוסק בתורה ומקהיל קבלות ברבים וספר תורה מונח לו בחיקו הביאהו וכרכוהו בספר תורה והקיפוהו בחבילי זמורות והציתו בהן את האור והביאו ספוגין של צמר ושראום במים והניחום על לבו כדי שלא תצא נשמתו מהרה.
9. א"ל קלצטונירי רבי אם אני מרבה בשלהבת ונוטל ספוגים של צמר מעל לבך אתה מביאני לחיי העוה"ב א"ל הן, השבע לי, נשבע לו, מיד הרבה בשלהבת נטל ספוגין של צמר מעל לבו יצאה נשמתו במהרה אף הוא קפץ ונפל לתוך האור יצאה בת קול ואמר רבי חנינא בן תרדיון וקלצטונירי מזומנין הן לחיי העולם הבא, בכה רבי ואמר יש קונה עולמו בשעה אחת ויש קונה עולמו בכמה שנים.
10. אבל באמת יש כח בכל אחד ואחד לעשות מימיו שנים.
11. דהנה איתא במעלות התורה (ב' - ד') דליכא למימר שלא יכנסו תחת גדר המצות רק תרי"ג מצות ולא יותר, שא"כ מבראשית ועד בא אין בהם רק ג' מצות וגם הרבה פרשיות שבתורה שאין בהם שום מצוה וזהו דבר שאינו מתקבל, אלא באמת כל דיבור ודיבור שבתורה שיצא מפי הגבורה היא מצוה בפני עצמו.
12. והנה באמת המצות רבו ועצמו עד אין מספר עד מי שיש לו עיון השכלי ולב מבין יכול להתנהג בכל פרטי עניניו והנהגותיו מקטן ועד גדול על פי התורה ומצות, ואז היתה מצוה בכל עניניו ובכל רגע עד אין מספר ועל זה אמר דוד המלך לכל תכלה ראיתי קץ רחבה מצותך מאד.

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN LIBRARY

ANNOUNCEMENT

DATE: 1964

1. THE UNIVERSITY OF MICHIGAN LIBRARY is pleased to announce that...
2. THE UNIVERSITY OF MICHIGAN LIBRARY is pleased to announce that...
3. THE UNIVERSITY OF MICHIGAN LIBRARY is pleased to announce that...
4. THE UNIVERSITY OF MICHIGAN LIBRARY is pleased to announce that...
5. THE UNIVERSITY OF MICHIGAN LIBRARY is pleased to announce that...
6. THE UNIVERSITY OF MICHIGAN LIBRARY is pleased to announce that...
7. THE UNIVERSITY OF MICHIGAN LIBRARY is pleased to announce that...
8. THE UNIVERSITY OF MICHIGAN LIBRARY is pleased to announce that...
9. THE UNIVERSITY OF MICHIGAN LIBRARY is pleased to announce that...
10. THE UNIVERSITY OF MICHIGAN LIBRARY is pleased to announce that...
11. THE UNIVERSITY OF MICHIGAN LIBRARY is pleased to announce that...
12. THE UNIVERSITY OF MICHIGAN LIBRARY is pleased to announce that...

13. ומה שהוזכרו תרי"ג אינו אלא שרשים אבל הם מתפרשים לענפים הרבה.
14. ובזה יובן המשנה רצה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצות, כל דבור בתורה וכל פרט מכל מצוה נחשב למצוה בפני עצמו, נמצא זכות גדול הוא לישראל במה שהרבה להם כמה דיבורים וכמה פרטים על כל הענינים בכדי להרבות להם שכר שכ"ז נחשב להם למצוה בפני עצמו ואין לך זכות גדול מזה שיכול אדם לעשות מצות בכל עת ובכל רגע ממש בכל הנהגותיו.
15. ויש לעשות דוגמאות איתא **בפרשת וישב פרק מ' פסוק ו' וַיָּבֹא אֵלֵיהֶם יוֹסֵף בְּבִקְרַ וַיֵּרָא אֹתָם וְהֵנָּם זֹעֲפִים: (ז) וַיִּשְׁאַל אֶת סְרִיסֵי פְרַעֲה אֲשֶׁר אִתּוֹ בְּמִשְׁמַר בֵּית אֶדְנָיו לֵאמֹר מִדּוּעַ פְּנִיכֶם רְעִים הַיּוֹם: וע' ברבינו בחיי הגיד הכתוב מוסרו של יוסף כי מצד שהיו אתו בחבורה אחת במשמר א' ובית א' חקר על ענינם ושאל בשלומם וזה שהזכיר סריסי פרעה כלו' אעפ"י שהיו רשעים עבדי מלך בלי על, לא נמנע מלשאל בשלומה, כמה חסד מונח בזה, כמה שם שמים מתקדש על ידי זה.**
16. מספרים **שהסבא מסלובודקא** שאל אברך א' אם עוזר בביתו ערב שבת קודש, ותי שעושה כן, ומקור מהא דשבת דרבא מלח שבוטי וכדו', ותמה עליו שיש מצוה דאוריית של עזב תעזב עמו.
17. במצות לימוד התורה על כל מצב יש מצוה מיוחדת "ודברת בס בשבתך בביתך, ובלכתך בדרך, ובשכבך ובקומך".
18. ובזה שמטה לבו ללמוד מקיים בזה מצות עשה של ובחרת בחיים, ועל כל דיבור מקיים מצות עשה בפני עצמו.
19. ויש מצות עשה של ביומו תתן שכרו ולא תבא עליו השמש, ותפלה בשעה שהוא מתפלל הוי דאוריית לכו"ע כמ"ש הגר"ח.
20. וז"ל **הרמב"ם פרק ג' הל' ב' מהל' דעות** צריך האדם שיכוון לבו וכל מעשיו כולם לישע את השם ב"ה בלבד, כיצד לידע כשישא ויתן או יעשה מלאכה ליטול שכר, לא יהיי בלבו לקבוץ ממון בלבד אלא יעשה דברים האלה כדי שימצא דברים שהגוף צריך להם מאכילה ושתיי וישיבת בית ונשיאת אשה, וכן כשיאכל וישתה לא ישיב בלבו לעשות דברים האלו כדי ליהנות בלבד, אלא ישים על לבו שיאכל וישתה כדי להברות גופו ואיבריו בלבד, וישים על לבו שיהא גופו שלם וחזק כדי שתהיי נפשו ישרה לדעת את ה', שאי אפשר שיבין ויסתכל בחכמות והוא רעב וחולה או א' מאיבריו כואב, נמצא המהלך בדרך זו כל ימיו עובד את ה' תמיד, אפ"י בשעה שנושא ונותן מפני שמחשבתו בכל כדי שימצא צרכיו עד שיהיי גופו שלם לעבוד את ה', ואפ"י בשעה שהוא ישן, אם ישן לדעת כדי שתנוח דעתו עליו וינוח גופו כדי שלא יחלה ולא יוכל לעבוד את ה' והוא חולה, נמצאת שינה שלו עובדה למקום ב"ה.

- 41. The University of the South Pacific is a public institution of higher learning established by the Government of the Territory of Papua New Guinea.
- 42. The University of the South Pacific is a public institution of higher learning established by the Government of the Territory of Papua New Guinea. It is a body corporate with perpetual succession and the power to acquire, hold, dispose of, and alienate real and personal property, movable and immovable, and to sue and be sued in its own name.
- 43. The University of the South Pacific is a public institution of higher learning established by the Government of the Territory of Papua New Guinea. It is a body corporate with perpetual succession and the power to acquire, hold, dispose of, and alienate real and personal property, movable and immovable, and to sue and be sued in its own name.
- 44. The University of the South Pacific is a public institution of higher learning established by the Government of the Territory of Papua New Guinea. It is a body corporate with perpetual succession and the power to acquire, hold, dispose of, and alienate real and personal property, movable and immovable, and to sue and be sued in its own name.
- 45. The University of the South Pacific is a public institution of higher learning established by the Government of the Territory of Papua New Guinea. It is a body corporate with perpetual succession and the power to acquire, hold, dispose of, and alienate real and personal property, movable and immovable, and to sue and be sued in its own name.
- 46. The University of the South Pacific is a public institution of higher learning established by the Government of the Territory of Papua New Guinea. It is a body corporate with perpetual succession and the power to acquire, hold, dispose of, and alienate real and personal property, movable and immovable, and to sue and be sued in its own name.
- 47. The University of the South Pacific is a public institution of higher learning established by the Government of the Territory of Papua New Guinea. It is a body corporate with perpetual succession and the power to acquire, hold, dispose of, and alienate real and personal property, movable and immovable, and to sue and be sued in its own name.
- 48. The University of the South Pacific is a public institution of higher learning established by the Government of the Territory of Papua New Guinea. It is a body corporate with perpetual succession and the power to acquire, hold, dispose of, and alienate real and personal property, movable and immovable, and to sue and be sued in its own name.
- 49. The University of the South Pacific is a public institution of higher learning established by the Government of the Territory of Papua New Guinea. It is a body corporate with perpetual succession and the power to acquire, hold, dispose of, and alienate real and personal property, movable and immovable, and to sue and be sued in its own name.
- 50. The University of the South Pacific is a public institution of higher learning established by the Government of the Territory of Papua New Guinea. It is a body corporate with perpetual succession and the power to acquire, hold, dispose of, and alienate real and personal property, movable and immovable, and to sue and be sued in its own name.

התביעה על ראובן שהי' פחז כמים

פרשת ויחי

אגודה, תשמ"ד

בית רחל, בית דוד, תשמ"ז

בית דוד, תשנ"ג

1. עי' לב אליהו פרשת ויחי הקבצו ושמעו בני יעקב ושמעו אל ישראל אביהם בשעת פרידה האהבה יותר גדול, האדם נתעלה מאד בשעת מיתה, איתא במלכים ב' פרק ב' פסוק ט' ויהי כעברם ואלהו אמר אל אלישע שאל מה אעשה לך בטרם אלקח מעמך ויאמר אלישע ויהי נא פי שנים ברוחך אלי: ועי' במצודות שתשיב עלי רוח נבואה במעלה כפולה על ששכחה עליך, ואיתא בפסוק י' ויאמר הקשית לשאול (כי איך אוכל להשפיע דבר שאין בי) אם תראה אתי לקח מאתך יהי לך כן ואם אין לא יהיה: כי אז נתפלה מעלת אליהו ויוכל להשפיע רש"י אז אוכל ליתן לך יותר ויותר.
2. איתא בפרק מ"ט פסוק ג' ראובן בכרי אתה פחי וראשית אוני יתר שאת ויתר עז:
3. ראובן הי' מעותד לגדלות יתר על שאר השבטים מפני שהי' כחו וראשית אונו של יעקב אבינו.
4. יתר שאת הי' ראוי לו ולדורותיו להיות כהנים, מהו כהני הי' הרמב"ן בפרשת אמר כותב (כי למעלת הכהן בעבור) שהוא ראוי להיות הגדול והנכבד בעמיו, לחם אלקיהם הם מקריבים והיו קדש, עמוד העבודה שלוחי דרחמנא שלוחי דידן.
5. הצנור של ברכה ברכת כהנים, בעמק הנצי"ב (קנ"ו) כתב כל ברכות שבעולם עד כסא הכבוד נכללו הכל במלות קצרות שבברכת כהנים, ועי' בתרגום שיר השירים פרק ג' פסוק ז' ששים גבורים סביב לה מגבורי ישראל וכמא אין כהניא בעדן דפרסין ידיהון וקימין על דוכניהון ומברכין לעמא בית ישראל בשתיך אתין דמסירין למשה רבהון ובההיא ברכתא מסחרא להון כשור רם ותקיף ובה מתגברין ומצלחין כל גבורי ישראל, והי' מן הראוי דמשבט ראובן הי' צ"ל הצנור הזה להשפיע ברכות אלו לכלל ישראל.
6. יתר עז, היו ראויים למלכות, מה הי' מלכות בכלל ישראל, עי' לשון הרמב"ם הל' מלכים פרק ג' הל' ו' על הסרת לבו הקפידה התורה שנא' ולא יסור לבבו שלבו הוא לב כל קהל ישראל, ועי' דברי הימים א' פרק כ"ט פסוק כ"ג וישב שלמה על כסא הי' למלך תחת דוד אביו ואיתא בפסיקתא (ילקוט שמעונים דברי הימים א' תתרכ"ב) וכי אפשר לשלמה לישב על כסא הי', אלא מה כסא הי' שולט מסוף העולם ועד סופו עף שלמה שליט מסוף העולם ועד סופו.
7. על עצם המעשה אומרים חז"ל במס' שבת דף נ"ה אמר ר' שמואל בר נחמני א"ר יונתן כל האומר ראובן חטא אינו אלא טועה.
8. כונתו היתה לשם שמים, עלבון אמו תבע אמר אם אחות אמי היתה צרה לאמי שפחת אחות אמי תהא צרה לאמי.
9. לאחר מעשה דראובן כתיב וישמע ישראל ופי' האלשיך הקדוש כי שמע אביו אליו ויעשה רצונו.
10. ועל כל זה שעשה, עשה תשובה גדולה, עי' רש"י פרק ל"ז פסוק כ"ט עסוק הי' בשקו ובתעניתו, תשובת ראובן על קרא דוישב ראובן איתא במדרש אמר לו הקב"ה מעולם לא חטא אדם לפני ועשה תשובה ואתה פתחת בתשובה תחלה (עי' ברש"י תשובה שלמה) חייך שכן בנד עומד ופתח בתשובה תחלה, ואיזה זה הושע שנא' שובה ישראל

עד ה' אלקיך.

11. ואם כל זה פחוז כמים, הפחוז והבהלה אשר מהרת להראות כעסק, למה מהרת למה לא שאלת יעקב אבינו, אפ"י לפי דעתך שעשה עולה אבל הלא הוא אביך ורבך, ע' **חכמת המצפון ח"א דף תר"ח ד"ה ולכן וע' באור החיים הק' שזכה לוי לכהונה שמסרו עצמן עליה.**
12. אל תותר, נאבד לנצח נצחים כל היתרונות.
13. אצל שמעון ולוי ארור אפס, אין לשער מה כלול בקללת יעקב אבינו, אחלקם ביעקב, אין לך עניים אלא משמעון, עניות לדורות, ומה היי התביעה, הלא היי קנאות ומסירת נפש לשם שמים, אחי דינה שמסרו עצמן עליה, ויאמרו הכזונה יעשה את אחותנו, משמע שתי טענת יעקב.
14. אבל התביעה היי ע' **רש"י פרשת וישלח פרק ל"ד פסוק כ"ה** ויקחו שני בני יעקב שמעון ולוי, בניו היו ואעפ"כ נהגו עצמן שמעון ולוי כשאר אנשים שאינם בניו שלא נטלו עצה ממנו, יש לעי אם היי אותו חסרון ג"כ אצל שמעון ולוי, מדוע לוי זכה לכהונה וראובן לא זכה, ואולי אפשר לומר דאצל ראובן הענין של מהירות בלי שאילה אצל יעקב היי תכונת הנפש, אבל אצל שמעון ולוי נעשה ע"י כעסם וזה היי עיקר הסיבה וע"ז היי מהני אחלקם ביעקב ודו"ק.
15. איתא **במס' ברכות דף ל"א**. וישחטו את הפר ויביאו את הנער אל עלי, משום דוישחטו את הפר הביאו את הנער אל עלי, אלא אמר להם עלי קראו כהן ליתי ולשחוט חזנהו שמואי דהו מהדרי בתר כהן למשחט אמר להו למה לכו לאהדורי בתר כהן למשחט, שחיטה כשרה בזר, אייתוהו לקמי דעלי א"ל מנא לך הא א"ל מי כתיב ושחט הכהן, והקריבו הכהנים כתיב, מקבלה ואילך מצות כהונה, מכאן לשחיטה בזר א"ל מימר שפיר קאמרת מיהו מורה הלכה בפני רבך את, וכל מורה הלכה בפני רבו חייב מיתה אתיא חנה וקא צווחה קמי' אני האשה הנצבת עמכה בזה אמר לה שבקי לי דאענישי ובעינא רחמי ויהיב לך רבה מיני אמרה ליי אל הנער הזה התפללתי.
16. וע' **במהרש"א** אע"ג דקטן מבי שנים היי, היינו בדיני אדם אבל בדיני שמים היי רוצה לעונשו, דכל המורה הלכה בפני רבו חייב מיתה בידי שמים.
17. וע' **בשיחות הגר"ח (תשל"ב 116)** דהעונש אינו מפני כבוד הרב גרידא אלא משום דאיתא **בויקרא רבה פרק י"א אות ח'** אמר ר' עקיבא נמשלו ישראל לעוף, מה העוף הזה אינו פורח בלא ענפים כך ישראל אינם יכולים לעשות דבר חוץ מזקניהם, וביאר דבהמה ל"צ לכנפים, אבל עוף בלי כנפי גרוע הרבה.
18. איתא **במס' חגיגה** כי אתא רב דימי אמר י"ח קללות קלל ישע"י את ישראל ולא נתקררה דעתו עד שאמר להם המקרא הזה "ירהבו הנער בזקן והנקלה בנכבד" נתנבא עליהם י"ח פרועניות ובתוכם שלא ימצאו בישראל אל בעלי מקרא ולא בעלי משנה ולא בעלי תלמוד ולא בעלי אגדה ולא בעלי שמועות ולא מי שיודע לישא וליתן במלחמתה של תורה, ולא דיין שדן דין אמת לאמיתו, לא נביא ולא מלך ולא מי שנוטלין עצה בכל דבר חכמה, ובכל אלה לא נתקררה דעתו, וביאר שאין זה המצב הגרוע ביותר עדיין נשאר משהו בישראל, עד שאמר להם ירהבו הנער בזקן והנקלה בנכבד, נמצא שמבטל מעלת זקנים בכלל ישראל, זהו הנפילה היותר גדולה וע"ז פי' **הגר"א** נפלה ולא תוסיף לנפול.
19. איתא **במשלי פרק י"ב פסוק ט"ו** דרך אויל ישר בעיניו ושמע לעצה חכם, וביאר

הגר"א האויל הוא מבוהל ומה שעולה על לבו ישיר בעיניו ואינו שומע לעצה אבל החכם שומע לעצה ואינו עושה שום דבר אם אינו מתיישב ושוא' לעצה מחכם ואנו סומך על עצמו כי יצר לב האדם רע מנעוריו לכן הוא שומע עצה מחכם.

20. ועיי'ש פרק י"ד פסוק י"ב יש דרך ישר לפני איש ואחריתה דרכי מות וביאר הגר"א צריך האדם אפ"י הוא תלמיד חכם שנקרא איש שלא לילך אחר שכלו כלל, כי אפשר שידמה לו שהוא בודאי דרך ישר, ואף על פי כן הוא בא לדרכי מות.

גודל חשיבות של יום, וצריך לעשות ימים כשנים

פרשת ויחי ו' צ"ק נאון י"ח
 50 - 50

תשמ"ו

בית דוד, אגודה, תש"נ

בית דוד, תשנ"ב

בית דוד, תש"ס

1. ויהי ימי יעקב שני חייו שבע שנים וארבעים ומאת שנה, והעיר בתפארת יונתן שהתחיל בימים וסיים בשנים.
2. ותיי דהנה איתא במשלי פרק י' פסוק כ"ז יראת ה' תוסיף ימים ושנות רשעים תקצורנה.
3. וביאר דאצל ירא שמים שממלאים ימיהם בתורה ומצות כאשר יפנה היום ומחשבים כמה פעל אותו יום נחשב כאילו עשה עבודת שנים באותו היום, וזהו יראת ה' תוסיף ימים, ואצל הרשעים לא די שאין להם ימים אלא דגם שנים אין להם וזה שנות רשעים תקצורנה.
4. ועי' אוצר חיים דף רל"ד עני נכנס להבעל הפלאה שיש לו אחי עושר מופלג ואינו מרחם עליו, באותה שעה באה אשה עם טענה על בעלה שכל מה שמרויח מפזר לצדקה ואת ביתו מפרנס בלחם צר, ההפלאה קרא לשניהם, תבע על הגביר מבשרך אל תתעלם ותי מתירא יזיקין ולא יוכל לנהל עסקיו ולכן שומר לו רחושו לעת זקנתו, ועל בעל האשה שהי מתירא שמא ימות למחר ובמה יזכה ופסק בעל ההפלאה השיית יציל את שנים מפחדם שיציל העושר מאריכת ימים ויציל הבעל מקיצור ימים וזהו ויהי ימי יעקב, כל חיותו היי רק ימים, על יד זה זכה לשני חייו.
5. וזהו ויהי ימי יעקב שני חייו, עי' בספר חסידים קס"ה ולמה היי אוהב הקב"ה את האבות מפני שכל היום וכל הלילה לא היי לבם פונה מלהרהר אחר חפצי שמים כי אם ביראת ה' כל היום וכמו שכתוב ויקץ יעקב משנתו, ואמרו חז"ל ויקץ יעקב ממשנתו, ועי' פי' הגר"א על משלי פרק י"ט פסוק כ"ג והענין שנתן הקב"ה לאדם בטבעו שיישן כדי שתעלה נשמתו לישיבה על מעלה ושם מגלים לו רזי תורה ומה שאי אפשר לאדם ללמוד בשבעים שנה לומד שם בשעה אחת.
6. אומרים בשם הרב מפוניוועז מתפללין שבת לפני ראש חודש שתחדש עלינו את החדש הזה, ותתן לנו חיים ארוכים, השפת אמת כאשר אמרו לו שאביו נעבאך היי לו קיצור שנים (ל"ט) אמר שזכה לאריכת ימים.
7. ועי' בית ברוך על החיי אדם (ת"צ) תלמיד של ר' יונתן אייבשיץ ר' זרח איידלין היי יושב סמוך למטתו בכלי מלא מים כדי כשיעור רב משינתו יטול ידיו, פעם נרדם תלמידו והקיצו רבו וא"ל זרח קום מהר, כי כבר תירצתי במחשבתי הרמב"ם בגי אופנים.
8. תלמידי רבינו יונה במס' ברכות דף ל"ט: ת"ר היו יושבין בבית המדרש והביאו אור לפניהם ב"ש אומרים כל אחד ואחד מברך לעצמו מפני ביטול ביה"מ ובית הלל אומרים אי מברך לכולם משום שנא' ברוב עך הדרת מלך, ופי' התלמידי רבינו יונה שצריכין כולם לשמוע הברכה כולה ולענות אמן אחר המברך ונמצא שמתבטלין בעניית אמן יותר ממה שיתבטלו כשיברך כל אחד ואחד לעצמו.
9. מס' שמחות פרק ח' מ"ז: אין מבטלין תלמוד תורה עד שתצא נשמתו של מת וכשהי

OFFICE OF THE COUNTY CLERK
DALLAS, TEXAS

EXHIBIT A
STATE OF TEXAS
COUNTY OF DALLAS

1. [Illegible text]
2. [Illegible text]
3. [Illegible text]
4. [Illegible text]
5. [Illegible text]
6. [Illegible text]
7. [Illegible text]
8. [Illegible text]
9. [Illegible text]
10. [Illegible text]
11. [Illegible text]
12. [Illegible text]
13. [Illegible text]
14. [Illegible text]
15. [Illegible text]
16. [Illegible text]
17. [Illegible text]
18. [Illegible text]
19. [Illegible text]
20. [Illegible text]
21. [Illegible text]
22. [Illegible text]
23. [Illegible text]
24. [Illegible text]
25. [Illegible text]
26. [Illegible text]
27. [Illegible text]
28. [Illegible text]
29. [Illegible text]
30. [Illegible text]
31. [Illegible text]
32. [Illegible text]
33. [Illegible text]
34. [Illegible text]
35. [Illegible text]
36. [Illegible text]
37. [Illegible text]
38. [Illegible text]
39. [Illegible text]
40. [Illegible text]
41. [Illegible text]
42. [Illegible text]
43. [Illegible text]
44. [Illegible text]
45. [Illegible text]
46. [Illegible text]
47. [Illegible text]
48. [Illegible text]
49. [Illegible text]
50. [Illegible text]

- ר"ש בנו של ר"ע חולה לא ביטל בית מדרשו אלא פקדו ביד שלוחו, בא ראשון וא"ל נטען (עדיין חליו קשה) אמר להם שאלו, עד שבא השני וא"ל הכביד החזירן לת"ת, בא השלישי וא"ל גוסס א"ל שאלו, בא הרביעי וא"ל השלים, עמד וחלץ תפילין וקרע את בגדיו ואמר להם עד כאן הייתם חייבים בת"ת מכאן ואילך אנו חייבין בכבודו של מת.
10. וזהו ויהי ימי יעקב שני חייו, דהימים היו נחשבים לו כשנים, מתפללים בכל חודש לחיים ארוכים רואים זה אצל גדולי עולם באותה לילה שברח דוד מפני שאול למד משמואי הנביא מה שאין תלמיד ותיק לומד למאה שנה, יש כאן עוד חי, עומדין במצב של פחד מיתה, רידפה משאול ויש לו הכח לרכז מוחו ללמוד משאול, שמעתי מעשה **מבני חיים נ"י** שהש"ך דרש פעם אחת במקום והקשה קושיא גדולה והי' שם ילד בן ז' שנים שתי' ושוב הקשה עוד קושיא וג"כ תי' הש"ך השתומם עליו ואמר לו אותו ילד שלמד אצל הבעל מ"א, ורבו הקשה אותו קושיא ואמר תי' אלו, החליט הש"ך לבקרו כאשר בא אל בית המ"א, המ"א יצא כנגדו וא"ל שאי אפשר לו לבוא אל ביתו מפני שבנו הי' גוסס בביתו והש"ך הי' כהן, הש"ך אמר שהוא יכנס וידבר דברי תורה עם המ"א ולא ימות הבן באותה שעה, נכנס לאותו בית ופלפו ו' שעות, וכאשר יצא הש"ך נפטר הבן, העולם משתוממים מגדלות הש"ך אבל באמת יש להשתומם על גדלות המ"א שהי' יכול לפלפל במצב כזה ו' שעות.
11. ע' **מאורות הגדולים אות ר"ד** שהיו יותר מק' מראה מקומות, שמעתי **מהגר"י קמינצקי זצוק"ל** שהי' מחלוקות בין גדולי ישרא' על אופן הלימוד, שיטת הגר"י הי' דדרך הפלפול הוא יותר קרוב לאמת, דהמוח אינו משוחד כל כך, עמד י' רגעים והחזיר כסיד, לאחר הדרשה נתעלף, ר' **נפתלי אמסטרדום** אמר שבאותו י' רגעים הי' לו מלחמה פנימית האם יודע את העם ששכח ולא להראות את עצמו לבעל יכולת וגאונות כזה, או ע"י שיבזה את עצמו תאבד השפעתו, ההתעלפות הכיר כחותיו ונתפחד על עומק הדין שיטילו עליו בגלל כשרונותיו, יראת ה' תוסיף ימים.
12. ואולי יש להרחיב הדברים דע' **באורח החיים הקדוש פרק מ"ז פסוק כ"ט** שמביא **מהאריז"ל** דלכל אי' ניתן נשמה של כמה חלקים, ומספר החלקים הם לפי מספר הימים שמעותד כל אחד ואחד לחיות ולדוגמא אדם שמעותד לחיות ע' שנה נותנים לו נשמה שנתחברה מ 25,000 חלקים ובכל יום נפרדת חלק אי' מנשמתו, ותואר אותו חלק תלוי היאך התנהג אותו היום אם מילא אותו יום בתורה ומצות, אותו חלק מאירה מאד וזוכה למעלה עליונה ואם חייו להיפך תוארה פגומה מאד.
13. ובזה מסביר מדוע אנו רואים כאשר מזדקנים, מתחלשת כח השכל והדעת והזכרון וכחות הגוף, דלפי רבות הימים כבר נתפרד ממנו חלק גדול מנשמתו, וחלק הנשאר אין בכחו לזון ולשפיע כמקדם כאשר נשאר חלק גדול מנשמתו.
14. נמצא כל יום דבר חשוב עד מאד, דכל מהותו של אותו חלק תלוי במה שיוכל לפעול אותו היום.
15. ודכירנא **דמרון הרב גדלי' שאר זצ"ל** הי' רגיל לומר דמפסח עד שבועות מכינים את עצמו לקבלת התורה ומהו ההכנה תספרו חמשים יום, שצריכין לספור ימים.
16. איבוד ימים אינו רק איבוד זמן, רק איבוד חלק מעצמו.
17. ולפי זה אפשר שיובן לנו הנהגה מוזרת של גדולי ישרא', דהנה איתא **בתשובה לר' שרירא גאון** דהתאספו כל התלמידי חכמים ב' חדשים בשנה, אדר ואלול, ובשבת רביעית קורין כל הסנהדרין וכל התלמידים וראש ישיבה מעיין בהם, וחוקר אותם,

ומנסה אותם עד שיתברר לו המהיר בחכמה מחבירו, וכשרואה את א' מהם שאין תלמודו סדור בפיו, וקשה עליו יותר, ויגרע לו מחוקו, וגוער בו, ומוכיחו ומודיעו המקומות שנתרשל בהם, ושנתעצל עליהם, ומזהירו בנפשו ומתרהו שאם ישנה כן פעם אחרת ולא ישים לבו על תלמודו שלא ינתן לו כלום, ולפיכך היו מתחדדים ומתעסקים בלימודם עסק יפה.

18. ההצלחה של הנהגה זו אנו רואים אבל הדבר מתמיה היאך הותר ולמה נצרך הנהגה כזו דהנה **הרבינו יונה כותב שער ג' קל"ט** דהלבנת פנים אבק רציחה, כי צער ההלבנה מר ממות.

19. איתא **בסוף פ"ה דמס' תמיד** דבכל יום ראש המעמד הי' מעמיד את הטמאים בשער המזרח ואיתא **במס' פסחים** כדי לביישן, שלא נזהרו מלטמא והרי העבודה של מחר היתה מוטלת עליהם והי' להם להזהר.

20. וגם כאן יקשה אי זהירות, התרשלות, עצלות, האם בשביל זה צריכין לביישו ולהכלימו.

21. איתא **במשלי פרק י"ח פסוק ט'** גם מתרפה במלאכתו אח הוא לבעל משחית ועי' **ברבינו יונה** שמבאר שמתרפה במלאכת שמים וזהו מלאכתו, היום קצר והמלאכה מרובה אח הוא לבעל משחית, שמשחית ימיו ושנותיו.

22. זמן יקר מאד הי' בגי' השבועות הראשונות בישיבת הגאונים, כמה הי' לו אפשרות להתעלות באותן ימים, ב' פעמים בשנה, **המאירי בפתיחה לאבות (52)** כותב הגאונים היו יודעים כל התלמוד על פה, (גאון בגימ' ס' כנגד ס' מסכתיות שבש"ס) ודברי תורה כולה והתלמיד סדורים בפיהם כפרשת שמע.

23. וכזה הי' בענין הכהן שהי' לו האפשרות לבוא לעבוד את העבודה בבית המקדש, כ"ד משמרות הי' ובערך ב' פעמים בשנה זכו להעלות לבית המקדש חוץ מן הרגלים, ובכל יום מיוחד לבית אב אחרת, כמה הי' יכול להתעלות באותו זמן, שלוחיו דרחמנא שלוחי דידן, ועיי' אי זהירותו איבד הכל.

24. כאשר רואים באי שרוצה לאבד את עצמו צריכין להשתדל בדרכים חזקים למונעו מלהמשיך הנהגה כזו.

25. גדולי עולם זכו לעשות מימים שנים, אבל צריכין על כל פנים לראות שהימים יהיו ימים, לאו כל אדם זוכה ל" שבת בבית ה' " עי' **במס' ברכות דף ה'**: אי המרבה ואי הממעט, מעשה **דבית הלוי** שוה דף שלכם כשמונה דידי, עי' **באו"ח סי' קנ"ה** ויקבע עת ללמוד וצריך שאותו על יהי קבוע שלא יעבירו אף אם הוא סבור להרויח הרבה, ועי' **במשנה ברורה שם** איש כזה הוא מבעלי אמונה ובוטח בהי' שלא יחסר לו מזונותיו על יד זה.

26. **הגאון** כותב המצות רבו ועצמו עד עין מספר עד מי שיש לו עיון שכלי ולב מבין יכול להתנהג בכל פרטי עניניו והנהגותיו מקטן ועד גדול על פי התורה והמצות, ואז היתה מצוה בכל עניניו ובכל רגע עד אין מספר, ועי' **מכתב מאליהו ח"א 84 ד"ה ועלהו** דהגרי"ס הסכים עם אשתו שהוא יכריע עניני עולם הבא והיא תכריע עניני עולם הזה, ולעולם הוא הי' המכריע, דאצלו הכל עניני עולם הבא וז"ל האדם הגדול גם עניני עולם הזה שייכים לעולם הבא, כולם מצות ובכולם יזכה לחיי עולם הבא.

27. במצות לימוד התורה על כל פנים יש מצוה מיוחדת בשבתך בביתך ובלכתך בדרך (Torah tapes), על כל דיבור של תורה מקיים מצוה עשה בפני עצמו.

1. The first part of the document is a letter from the author to the editor, dated 1954. It discusses the author's interest in the subject of the journal and the need for a more comprehensive review of the literature in this field.

2. The second part of the document is a list of references, including works by Smith (1952), Jones (1953), and Brown (1954). These references provide a foundation for the author's arguments and conclusions.

3. The third part of the document is a detailed analysis of the existing literature. The author examines the strengths and weaknesses of previous studies and identifies areas where further research is needed.

4. The fourth part of the document is a discussion of the author's own research. The author describes the methodology used, the data collected, and the results of the study.

5. The fifth part of the document is a conclusion. The author summarizes the main findings of the study and discusses their implications for the field of research.

6. The sixth part of the document is a list of references, including works by Smith (1952), Jones (1953), and Brown (1954). These references provide a foundation for the author's arguments and conclusions.

7. The seventh part of the document is a detailed analysis of the existing literature. The author examines the strengths and weaknesses of previous studies and identifies areas where further research is needed.

8. The eighth part of the document is a discussion of the author's own research. The author describes the methodology used, the data collected, and the results of the study.

9. The ninth part of the document is a conclusion. The author summarizes the main findings of the study and discusses their implications for the field of research.

10. The tenth part of the document is a list of references, including works by Smith (1952), Jones (1953), and Brown (1954). These references provide a foundation for the author's arguments and conclusions.

11. The eleventh part of the document is a detailed analysis of the existing literature. The author examines the strengths and weaknesses of previous studies and identifies areas where further research is needed.

28. עניני חסד מספרים שהסבא מסלובודקא שאל אברך א' אם עוזר בביתו ערב שבת קודש, ומה שמסייע והביא ראיי מגמי דרבא מלח שבוטי, ותמה עליו שיש מצוה דאוריית של עזב תעזות עמו.
29. ותפילה בשעה שהוא מתפלל מקיים מצוה עשה דאורייתא.
30. הרמב"ם בהל' דיעות פרק ג' הל' ב' כותב, צריך האדם שיכוון לבו וכל מעשיו לידע את השם כיצד כשישא ויתן או יעשה מלאכה ליטול שכר לא יהיי בלבו לקבוץ ממון בלבד אלא יעשה דברים האלה כדי שימצא דברים שהגוף צריך להם מאכילה ושתיי וישיבת בית ונשיאת אשה, (ועי' במכתב אליהו ח"א 90 ויחזיק תורה (זוכר חייט שכל עבודתו היי לחזיק בניו וחתניו) שמח זבולון בצאתך עייי שיששכר באהלך) המצב בארץ ישראל זבת חלב ודבש, אומרים בשם האדמו"ר מסטמאר זצ"ל כאשר קורים עשר תעשר בחוץ לארץ קורים וזאת הברכה בארץ ישראל, וכן כשיאכל וישתה לא ישים בלבו לעשות דברים אלו כדי ליהנות בלבד, אלא יאכל וישתה כדי להברות גופו, שיהא גופו שלם וחזק לעבודת השם.
31. נמצא המהלך בדרך זו כל ימיו עובד את ה' תמיד, אפיי בשעה שנושא ונותן, ואפיי בשעה שהוא ישן, אם ישן כדי שתנוח דעתו וינוח גופו כדי שלא יחלה ולא יוכל לעבוד את ה' והוא חולה נמצאת שינה שלו עובדה למקום ב"ה.
32. אמרו חכמי המוסר אדם דואג על איבוד דמיו ואינו דואג על איבוד ימיו, דמיו אינם עוזרים לו, ימיו אינם חוזרים לו.
33. עי' חזון איש מושג השקידה אינו תלוי בהארכת הזמן אלא במסירות האישיות ונתינת הלב במתנה לעיון התורה, וטובה שעה אחת בשקידה והשתוקקות הרבות בעצלתים, ההשתדלות להשגת השקידה דורשת גם הסכמות מכריחות ועריכת מלחמה של השכל עם המדות.
34. עי' במס' עירובין אמרן לי' בנתיי דרי' חייא לר' חייא לא בעי מר נינוס פורתא אמר לה השתא אתי יומי דאריכי וקטיני, אריכי לישן וקטיני לעסוק בתורה ובמצות ונינם טובא.

קשה לאדם לראות הדבר, אם כבר מורגל בזה

בשם אלוהים, אלוהים, אלוהים

פרשת ויחי

תשמ"ב

אגודה, תשמ"ז

בית רחל, תש"נ

1. איתא במס' סוטה דף י"ג כיון שהגיעו למערת המכפלה אתא עשו וקא מעכב, אמר להו, ארבעה זוגות היו, אדם וחוה, אברהם ושרה, יצחק ורבקה, יעקב ולאה, איהו קברה ללאה בדידי והאי דפייש דידי הוא, אמרו לוי זביניתיי מינך, אמר להו נהי דזביני בכירותא, פשיטותא מי זביני, אמרו לוי אין דכתיב בקברי אשר כריתי לי בארץ כנען, ועי' ברש"י כריתי לשון קניתי, שנטל יעקב כל כסף וזהב שהביא מבית לבן ועשה אותו כרי ואמר לעשו טול זה בשביל חלקך במערה, אמר להו הבו לי איגרת אמרו לוי איגרתא בארעא דבצרים היא ומאן ניזיל, ניזיל נפתלי דקליל כאילתא.
2. חושים בן דן תמן הוה ויקירין לוי אודניי אמר להו מאי האי אמרי לוי קא מעכב האי עד דייתי נפתלי מארעא דמצרים, אמר להו ועד דאתי נפתלי מארעא דמצרים יהא אבי אבא מוטל בבזיון שקל קולפא מחיי ארישיי.
3. ועי' בשיחות הגר"ח (תשל"א - ק"ו) שהעיר מדוע לא שאל אי מהם את שאלת חושים ועד דאתי נפתלי, יהא אבי אבא מוטל בבזיון.
ACCUSTOMED - ACCEPTS
4. ותיי מתוך שהתנפחו עם עשו כבר הורגלו במצב זה, והאדם מתרגל למצב גרוע ביותר, לא כן חושים בן דן שלא ידע מהויכוח, לעיניו נתגלה פתאום המצב הקשה, אבי אבא מוטל בבזיון כיון שלא נתרגל במצב לא היי יכול לסובלו, וכעין זה איתא בחיי המהר"ל בחיי אגדות, (הרב צ. א. וואקסמאן העיר מה שמפרשין בראשית פרק ל"א פסוק ב' וירא יעקב את פני לבן והנה איננו עמו כתמול שלשום, שלא הרגיש הר"ע כ"כ.
5. ההרגל ממית כל רגש של התעוררות והתחדשות ומקבלין את הכל (אומד גג"א) אבא מוטל בבזיון, והא דאיתא במתניי בסוף סוטה בעקבות משיחא חוצפא יסגא, ואין תוכחה, וחכמת סופרים תסרת, ויראי חטא ימאסו, והאמת תהא נעדרת וגוי ומסיימת המשנה ואין אין לן לבישון אלא זו אדין שקטא - ואמר לנו פ"ט ק"א ויגרונו יאמר א"כ הקולא מלפניה פי יראי צ' יגיאשו וירבו יבירי ופיא ט"ז ג"א
6. אנו בימינו נמצאים ג"כ במצב זה, אבי אבא מוטל בבזיון, כמה קברים נחטטו בארצנו בשביל כבישים & shopping centers, לדאבונו הורגלנו בזה יש לנו לימידיים גדולים על החשיבות הגדול של קבורה מפרשתנו יעקב אבינו קורא יוסף ומבקש ממנו לישבע לו, האם יש לנו מושג של חומר של שבועה, עי' בספר חסידים תקיעת כף בזה"י אין נשבעין שמא יעבור על שבועתו אבל הראשונים אם היו ממיתין לא היו עוברין על שבועתו.
7. וישתחו ישראל עי' ספורנו להודות לקונו על שחננו להשיג זה מאת בנו, ויש לבאר דברי הספורנו על פי דברי החובת הלבבות שעו הבטחון פרק ג' וכל רחמים וחמלה שיהיו מזולתו כולם הם מרחמי הקל וחמלתו. ידוע פתגום הגרי"ז איוב ששתק, נידון ביסורים, כאשר כואב צועקין.
8. איתא בחובת הלבבות ריש שעו הבחינה טובת הקל יתעלה על ברואיו ואם הן כוללות את כולם כמו שכתוב הכתוב טוב הי' לכל רובם כעורים מהכירם ומהבין גודל מעלתם,

ואי מהטעמים לזה כאשר האדם נולד ונתגדל בטובות האלקים העודפות והתגלגל בהם עד ששבו אצלם רגילות וידועות כאילו הם עצמיות להם בלתי סורות מאתם, ואינם משימים על לבם חיוב ההודאה עליהם.

9. ונתן משל על זה לתינוק אי שמצאו איש אי מאנשי החסד במדבר וחמל עליו ויאספהו אל ביתו ויגדלוהו ויאכילוהו וילבישהו ויתנדב עליו בכל הטוב לו עד שהשכיל והבין אופני דרכי טובתו, ואח"כ שמע האיש ההוא על אסיר שנפל ביד שונאו והגיעהו אל תכלית הצער והרעב ימים רבים ונכמרו רחמיו על צערו ופייס לשונאו עד שהתירו, והיטב לו במקצת הטוב אשר היטב בו לתינוק והיי האסיר מכיר בטובת האיש עליו ומודה עליו יותר מן התינוק שגדל בה מפני שיצא מענין העוני והצער אל ענין הטובה והשלוח בעת שהכרתו בה גמורה על כן הכיר טובת האיש וחסדו מאד, והתינוק לא הבין מעלת הטובה עליו אעפ"י שהתחזקה הכרתו, מפני שהיי רגיל בה מימי נעורותו, ואין איש מסתפק שהוא חייב בהתמדת ההודאה והשבח עליהם יותר, על ידי ההרגל משתכחים טובת ה' וחיוב ההודאה עליהם, ועי' **שפתי חיים קצ"ה** מה ה' אלקיך, עי' **לבוש סי' מ"ו** דוד המלך ראה בימיו שהיו מתים מישראל מאה נפשות בכל יום ולא היו יודעים על מה היו מתים עד שחקר והבין **ברוך הקודש** שהיי מפני שלא היו משבחין ומברכין כראוי על כל טובותיו שהשפיע עליהם על כן היו מתים בעון זה לפיכך עמד דוד ותקן להם לישראל ק' ברכות בכל יום, ומאז פסקו למות ועי' **שפתי חיים קצ"ה** ברוך אתה מקור הברכות, המוציא לחם, בעל התבואה האופה אינם אלא צינורות, מלך העולם, ואנו עבדיו, אשר קדשנו במצותיו, ורצה בנו.

10. באמת צריכין להתבונן היאך לומר נשמת, ברעב זנתנו, ובשבע כלכלתנו, מחרב הצלתנו, ומדבר מלטתנו ומחלים רעים ורבים ונאמנים דליתנו: **כחצו אהרן אהרן אהרן**

11. **היסוד ושורש העבודה** כותב (עי' **הקדמה 25 אות 84**) ובודאי ראוי להלהיב לב האדם כאש אוכלת, ועייש שהביאו פ"א עני אי מצוץ הרבה, ובקשו תחבולות היאך לחממו, ואמר בעל **היסוד ושורש העבודה** שיאמר נשמת.

12. **הגרי"א בקול אליהו פרשת ראה** כותב, האדם חושב אם בירר לו דרך הרע אין לו תקנה, לכך אמר הכתוב "ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה" לכך אמר נותן לשון הוה שאמר הקב"ה שכל ימך עד תשלום ימך יש לך ברירה לבחור בטוב. (עי' ראה **תשמ"ט אות א'**)

13. לכל דבר צריכין כח החי, בתורה כתיב **פרשת יתרו פרק י"ט פסוק א'** ביום הזה באו מדבר סיני ופרש"י לא הי צריך לכתוב אלא ביום ההוא מהו ביום הזה שיהיו דברי תורה חדשים עליך כאילו היום ניתנו.

14. עיי' כח החי יכולין להקיץ מתרדמת ההרגל.

15. אנו מוצאין אצל גדולי עולם שכתוב אצלם תואר של נער ביוסף כתיב והוא נער, **ביהושע** כתיב ויהושע בן נון נער **האבן עזרא** מעורר שהיי כבר 56 שנה, אצל שמואי כתיב ויגדל הנער, אפ"ל זה היי כח גדלותם שתמיד היו במצב של נער, הכל חדש אצלם **הרבי ר' זישא** למחר יהיי יותר טוב אע"ג שכבר אמרתי זה אתמול.

16. ועי' **בחי' הרי"ם** יברך את הנערים, נער מלשון ניעור, ועיי' **במדדש** וידגו לרוב, מה דגים הללו גדלים במים כיון שיורדת טפה אחת מלמעלה מקבלין אותה בצמאון כמי שלא טעמו טעם מים מימיהם כך הם ישראל גדלים בתורה כיון שהם שומעים דבר חדש מן התורה מקבלי אותו בצמאון כמי שלא שמעו דברי תורה מימיהם, עי' **במס' ברכות דף ל"ב: ד'** דברים צריכין חיזוק, ועי' **אוצר חיים רל"ד** מעשה שבא עני.

③ **שיגאעק דבא אמיז דבא כחו (גורו ומה' אה' ונא)**
צריך להשתדל לעשות היום, לאריכת ימים

(22) נח שאר עבדא לא כיוון דגבגו מבלע סכמו
יבלי אכון - ופין כעצמא בלע אכר אכר מבלע סכמו
4 מקניגא סדרא אכר כולו אין לו יול א' אדור א' דוסו
וכאילו (1)3 סוף

(2) נשאל אמר בעמיכר נים לארץ דמי דמכר אכר אכר זכר
אדמו פק כר ופוק דחיליו כעמא לא אין א' אקום
אכר אמר כעמא כאל אכר נים אפניכר ביה וכו' אמן חל
פ' אומר כעמא ל יחיק צ' אלוף יחיק יט א' קריכר
אס' צ' יל אומ שומר לו פק ס' א

לדבר רוחני, יעקב אבינו הי' ותרן בממונו

אגודת גשלת ק"מ

פרשת ויחי

תשמ"ג

בית רחל, בית דוד, אגודה, תשמ"ח

בית רחל, תשמ"ט

בית רחל, אגודה, תשנ"ב

בית דוד, תשנ"ח

בית דוד, אגודה, תשס"א

1. איתא בקרא בקברי אשר כריתי לי בארץ כנען שמה תקברני ופרש"י שנטל יעקב כל כסף וזהב שהביא מבית לבן, התעשר מאד בבית לבן הפסוק אומר ויפרוץ האיש מאד מאד, ופ"י הספורנו פרץ את גבול הצלחה המורגלת, ועשה אותו כרי, הרבה כסף וזהב בעינן לעשות כרי, אם עושה כרי מאבטיחים לא בעינן כל כך, ואמר לעשו טול זה בשביל חלקך במערה.
2. וותרנות גדולה חזינן ממעשה זה, איתא במדרש רבה פרק ק' אות ה' דאמר יעקב לעשו מה את בעי ממון או קבורה, א"ל מה לההוא גברא קבורתא הב לי ממון וסב לך קבורתא, הרבה ממון תכרה עליי, אצלו לא היי לו שום חשיבות, ולכאורה היו מקום לסרב דאינו נוטל ממנו כ"כ מכל מקום לא סירב.
3. כסף וזהב הבאה לו מבית לבן לא בא לו בקלות, עמל הרבה על זה, יש חשיבות גדול על דבר שעמל בו וכדאיתא במס' בבא מציעא דף ל"ח. אדם רוצה בקב שלו מטי קבים של חבירו ופרש"י חביבה עליו על ידי שעמל בהם, באה לו על ידי מעשה נסים, כל העושר אשר הציל אלקים, ואין סומכין על הנס, וויתר על כל זה.
4. עוד חזינן מוותרנותו של יעקב אבינו מפרקי דרבי אליעזר פרק ל"ח (פ"ח:) בשעת אסיפתו של יצחק הניח את מקנתו ואת קנינו ואת כל אשר לו לשני בניו, עשירתו של יצחק, ויברכהו ה' ופ"י הספורנו בממון, ברכת ה' היא תעשיר הרמב"ן מפרש האבות היו כולם כמלכים, ויגדל האיש ויגדל הילוך ויגדל עד כי גדל מאד ויאמר אבימלך לך מעמנו כי עצמת ממנו מאד, הגם שאני מלך אין בביתי כמוך וחרפה היא לנו להיות ביתך גדול מבית המלך.
5. אמר עשו ליעקב נחלוק כל מה נחלוק כל מה שהניח לנו אבא לשני חלקים ואני בורר שאני בכור מה עשה יעקב חלק לבי חלקים, כל מה שהניח אביו חלק א' ואת ארץ ישראל חלק א' ומערת המכפלה חלק א' וע' בהרד"ל דעיקר כונת יעקב אבינו היי על הקבורה וע' שמות רבה פרק ל"א אות י"ז בשעה שמת יצחק באו יעקב ועשו וחלקו את הכל אמר יעקב רשע זה עתיד הוא ליכנס הוא ובניו למערת המכפלה ויהא לו חלק ודירה עם הצדיקים הקבורים בתוכה, מיד עמד ונטל את כל הממון שהיי בידו ועשה אותו כרי ואמר לעשו אחי חלק שיש לך במערה זו תרצה או הכסף וזהב הזה, באותה שעה אמר עשו היי בית הקברות מצוי בכל מקום ובשביל קבר א' שיש לו במערה אני מאבד את כל הממון הזה, מיד עמד ונטל כל אותו הממון ונתן לו חלקו.
6. מה עשה עשו, הלך אצל נביות בן ישמעאל להמלך בו, אמר לעשו האמורי והכנעני אז בארץ ויעקב בוטח לרשת את הארץ, טול מה שהניח אביך ואין ליעקב מאומה ולקח עשו כד מה שהניח אביו וארץ ישראל ומערת המכפלה ניתן ליעקב, חזינן מכל הנ"ל

INVESTMENT

April 10, 1954

1954

STATE OF TEXAS, COUNTY OF DALLAS
COMMISSIONERS OF THE LAND OFFICE
DALLAS, TEXAS

1. [Illegible text]
2. [Illegible text]
3. [Illegible text]
4. [Illegible text]
5. [Illegible text]
6. [Illegible text]
7. [Illegible text]
8. [Illegible text]
9. [Illegible text]

דממון לא היי אצלו בשום חשיבות.

7. ומקשה הגר"א קוטלר זצ"ל דף רי"א דבמקום אחר חזינן הנהגה אחרת מיעקב אבינו דאיתא במס' חולין דף צ"א. ויותר יעקב לבדו, איתא במדרש בפרשת וישלח פרק ע"ז אות ב' דילמא אנשינן כלום ואיתא בחולין אמר רבי אלעזר שנשתייר על פכין קטנים (דברים שאינן נחשבינן לכלום כ"כ, המזרחי) מכאן לצדיקים שחביב עליהם ממנום יותר מגופם, הטרחה שהיי כרוך בזה היי שוה הרבה יותר מהפכין קטנים, לפי שאין פושטין ידיהן בגזל.
8. וביאר הגר"א קוטלר זצ"ל דאחד מיסודות התורה הוא "ושמרתם את משמרתיי" עשו משמרת למשמרתי, צריכין לעשות סייגים והרחקות שלא יבוא ליכשל בגופי תורה וחזינן מן התורה גם כן הנהגה זו דאסור לומר להי עולה וצריכין לומר עולה להי דדלמא אמר להי וימלך לגמור דבריו ומפיק שם שמים לבטלה, ואיתא במס' נדרים דף י. דלריש לקיש תקנו חז"ל לשון מיוחד ע"ז שלא יבא להכשל בהזכרת שם שמים לבטלה אע"ג דבשעת אמירתו התכוין לומר השם לשם קרבן, וז"ל הרבינו יונה רוב הזהירות וההרחקה מן האיסור הלא זה מעיקרי המורא והמרבה להזהר יגיע אל השכר הגדול גם עבדך נזהר בהם בשמרים עקב רב, והנזהר מהתיחד עם אשה מפחדו פן יכשל בעון, הלא זה מאשר זרח על נפשו אור יראת אלקים.
9. ואולי אפשר להמתיק דאיתא במשלי פרק י"ד פסוק ט"ז חכם ירא וסר מן הדבר שיבא לידי רע אבל הכסיל עובר במקום שיש לטעות ובוטח בהי שלא יבא לידי רע והיא בטחון הכסילים, ועוד פיי "וכסיל מתעבר" עובר עבירה ובוטח שהי ימחול לו.
10. מהו עבירה, ראיתי ביראה ודעת קס"ג - הגר"א טלטל קליפה בשבת ונתעלף, כאשר העירו אותו ושוב חזר הקליפה שוב התעלף, בפעם השלישי אכלה אשתו את הקליפה להראותו שנאכל ע"י הדחק ושוב התנחם.
11. מותרות - שמעתי מחמי זצ"ל שאדם גדול בא בבית תלמידו וראה שהיי לו בית מאוד יפה, ואמר שהבית הזה מכוסה בבלעטר של גמי, שהיי צריך לוותר על לימוד התורה של כמה שנים בכדי לזכות לבית נאה כזה.
12. מעשה דאר"י ז"ל שנגע זקנו בשבת ולא הסיר ידו (עי' הקדמת ברית עולם הראשונים פחדו מעבירה, מעשה באחד ששאל הגר"י"ס אם ילך לארץ ישראל ושאל לו היאך יתפרנס, ואמר שיש לו בטחון, והוא ענה לו אדרבה יכשל באיסור גזל, [שמעתי מהגר"י קמינצקי זצ"ל])
13. בטחון אמיתי, שמעתי מהגר"ר שלום שוואדרון שליט"א תלמידי הגר"א רצו לחיות חיי בטחון בלי השתדלות על פרנסה, ואמר להם אם יעברו גי ימים בלימוד בהתמדה בלי שום השתדלות יזכו לזה, עזבו את העיר, ביום גי ראו אדם הולך כנגדם עם סל של פת ושוב הסיר דרכו, וקרא אחד מהם פנה לכאן, שוב הרגישו שמעשה זו היתה נסיון ונפלו בנסיון.
14. לכן יעקב אבינו אע"ג שהיי עשיר גדול בתכלית, חס על פכים קטנים כדי להיות מרוחק יותר מחטא גזל, דבכדי למנוע אפשרות של נסיון מחמת חסרון ממון היי כדאי לו להכנס בטורח גדול ובפחד הכל בשביל הזהירות והריחוק מן החטא, ועי' באר יוסף דף צ"ד שמביא מהאר"י ז"ל הצדיקים חביבין עליהם ממנום, כי אם לא היי צורך בו לא היי נותן לו הקב"ה ולכן חזר על פכים קטנים, ועי' באר יוסף שמביא הא דאיתא ביומא

1. The first part of the document is a list of names.

2. The second part of the document is a list of names.

3. The third part of the document is a list of names.

4. The fourth part of the document is a list of names.

5. The fifth part of the document is a list of names.

6. The sixth part of the document is a list of names.

7. The seventh part of the document is a list of names.

8. The eighth part of the document is a list of names.

9. The ninth part of the document is a list of names.

15. אין אדם נוגע במה שמוכן לחבירו אפ"י כמלא נימא על מלא נימא יש השגחה מיוחדת. איתא בהנהגת של הגר"י מסלאנט שלא להוציא פרוטה שלא לצורך, האדם מובטח על ההצטרפות שלו, אבל אינו מובטח אם יבזבז מה שניתן לו מן השמים ע"י לב שלום וישלח ש"ג - ש"ה הגה"צ ר' אליהו דושניצר משגיח דישיבת לומזה בנו קבל נדוניא פרדס א', רע היי מאד ולא די שלא הרויח רק נכנס לחובות עבדו, אביו מתוך רחמנות קנאו ממנו בתקותו שישתנה, המצב לא נשתנה רק נעשה גרוע, בקש ר' אליהו שיתפללו בעדו שיוכל למכור, א' מתלמידיו נעשה מתווך ופגע באיש הבא מחוץ לארץ שרוצה לקנות פרדס בארץ ישראל פגשו בירושלים ונסעו לתל אביב החליטו למחיר, פתח ר' אליהו וביאר שאילן זה רקוב ומפרט ריבוי החסרונות הנמצאים, כשהיגיעו לפרדס הכריז ר' אליהו אינו דומה שמיעה לראי, בעודם עומדים לקח היהודי בקבוק קטן מכיסו וכאשר נשאל על מה זה אמר לו שיש לו קצת מיחוש בלב, אמר ר' אליהו אינו מוכר לך את הפרדס כששאלו מה איכפת לך, כיון שאתה סובל ממיחושי הלב אל תוכל לסבול.

16. אבל במקום שצריכין להשיג דבר רוחני או להנצל משום צד חטא אין קוברין רשע אצל צדיק וע"ש אמר יעקב רשע זה עתיד ליכנס הוא ובניו למערת המכפלה ויהא לו חלק ודירה עם הצדיקים הקבורים בתורה (וכ"מ בשמות רבה פרק ל"א אות י"ז) שוב וויתר על הון רב ולא היי לו לממון שום חשיבות ואעפ"י שחביב לו מאד מפני לתא דגזל, ועי' באר יוסף דף קל"ט. שהוסיף שכל השנים שהיי אצל לבן נתבטלו ממנו ב' מצות, ישיבת ארץ ישראל, וכיבוד אב דכן איתא במדרש פרק פ' אות ע"ו ויירא יעקב מאד ויצר לו אמר כל השנים הללו הוא יושב בארץ ישראל תאמר שהוא בא עלי מכח ישיבת א"י כל השנים הללו הוא יושב ומכבד את הוריו תאמר שהוא בא עלי מכח כיבוד אב ואם ויעקב וויתר על כל מה שהרויח באותן שנים בכדי להורות כמה מקום קבורת הוריו וארץ ישראל יקר בעיניו ועי' במדרש רבה פרק ל"א אות י"ז [נ"ט] נבהל להון רע עין קאי על עשו, ועי' ביפה תואר שטח עיניו מראות ע"י שהוא נבהל להון.

17. יסוד זה יש ללמוד גם מהא דאיתא במדרש שיר השירים פרשה ח' - ז' ר' יוחנן הוה מטייל וסליק מטבריי לציפורין והוי ר' חייא בר אבא סמך ליי מטון חד בית חקלא א"ר יוחנן הדין בית חקלא הות דידי וזבינתיי בגין מלעי באורייתא, מטון חד בית כרם א"ר יוחנן הדין בית כרם דידי הוי וזבינתיי בגין מלעי באורייתא, מטון חד בית זיתא ואמר כמו כן, שרא ר' חייא בר אבא בכי א"ל מה את בכי א"ל בכי אנא דלא שבקת לסיבותך כלום א"ל (שמות רבה פרק מ"ז אות ה') מכרתי דבר שנברא בששת ימים וקניתי דבר שניתן לארבעים יום, עולם כולו ומלואו נברא בוי ימים אבל התורה ניתנה למי יום.

18. מעשה באביו של הרדב"ז שמכר התנור בכדי שיוכל לשלם מלמד בעד בנו עי' ילקוט לקח טוב ח"א ר"ה שהרדב"ז היי לומד עם המלמד היותר גדול שבעיר, אביו היי בונה תנורים, אותה שנה היי מחסור במלט ובסיד ואביו לא פרעו המלמד ג' חדשים, הביא פתק שאם לא ישלמנו יצטרך לעזוב, היי גביר א' שהכריז שיתן ו' רוביל למי שיבנה תנור בבית המיוחד לבנו וכלתו, אביו סתר את התנור שלו כדי שישלם המלמד בשביל בנו.

19. איתא בירושלמי שבת דף ע"ח. וע"ע בבלי שבת דף ק"נ: מעשה בחסיד אחד שיצא לטיול בכרמו בשבת וראה שם פרצה אחת וחשב לגדרו במוצאי שבת, אמר הואיל וחשבתי לגדרה אינו גודרה עולמית ועי' בט"ז סי' ש"ז ס"ק י"ד ובמהרש"א שם

11. The first part of the document is a general introduction to the project. It outlines the objectives and the scope of the work. The second part is a detailed description of the methodology used in the study. This includes a discussion of the data sources, the sampling method, and the statistical techniques employed. The third part presents the results of the study, which are discussed in the context of the research objectives. Finally, the document concludes with a summary of the findings and some suggestions for further research.

12. The methodology section of the document is divided into several sub-sections. The first sub-section describes the data sources and the sampling method used. The second sub-section discusses the statistical techniques employed in the study. The third sub-section presents the results of the study, which are discussed in the context of the research objectives. Finally, the document concludes with a summary of the findings and some suggestions for further research.

13. The results section of the document is divided into several sub-sections. The first sub-section describes the data sources and the sampling method used. The second sub-section discusses the statistical techniques employed in the study. The third sub-section presents the results of the study, which are discussed in the context of the research objectives. Finally, the document concludes with a summary of the findings and some suggestions for further research.

14. The conclusion section of the document is divided into several sub-sections. The first sub-section describes the data sources and the sampling method used. The second sub-section discusses the statistical techniques employed in the study. The third sub-section presents the results of the study, which are discussed in the context of the research objectives. Finally, the document concludes with a summary of the findings and some suggestions for further research.

15. The final part of the document is a list of references. This list includes all the sources cited in the document, including books, articles, and other documents. The references are listed in alphabetical order of the author's name.

בסוגיא דבשעת מעשה שהיי חושב היאך לתקן הפרצה היי חושב שאין זה חטא ואח"כ נתחרט ובשביל זה לא גדר אפיי בחול, עי' במדרגת האדם דאם יעשה מעשה אח"כ יבוא להקל באיסורי שבת ע"י שיפעול בפועל מה שחשב אבל ע"י מניעת הפעולה תגדל אצלו חומר איסור של שבת, וקשה דהיאך משיירין שדה פרוצה שיהא הפקר לחיות ולגנבים וכדו' וע"כ שלא חשב ע"ז דבכדי לתקן חטאו היי כדאי הכל, ועי' בעיון יעקב שהיי ריב"א עני גדול, ועי' במדרגת האדם תקון המדות פ"ו (דף פ') שהפקיר ג"כ את הכרם שלא יכשלו בני אדם באיסור גזל (לפי זה אינו מובן מה דאיתא בירושלמי זימן לו סוכה אחת של נדבה ועלה לתוכה וגדרתה ואם היי הפקר מה הרויח ע"י שעכשיו נגדרה ואולי דעדיין לא זכה בו שום אדם)

20. ומסיימת הגמ' ונעשה לו נס ועלתה בו צלף וממנה היתה פרנסתו ופרנסת אנשי ביתו.
21. ועי' ליקוטי בתר ליקוטי שהביא בשם אר"י ז"ל כי החסיד היי גלגול של צלפחד המקושש ותיקן בזה חטאו בשמירת שבת שנוהר גם מדבר המותר, ונעשה לו נס ועלתה לו צלף, חד, אותיות צלפחד, והנה סתם חסיד רבי יהודה בר אלעי, וצלפחד בן חפר גימ' תקנ"ב (552)

7

והעשר של הכולך דליל -

8. פגמי די - אעפ הקדקו אישכא דני פגמוי פגמי א של גמרה
כמוש של מהט ואני פוגם אל פגמי שיהיו זעלג וקרניג (כנסת)

17

9. ממתיק ממנו פגמי הלך - כחמנו אדא דא (וי מוכר אפסיל בלו)
10. השפא (כו גפא) כוג זאיא דשפס פגמי די אמוג כדוג
שפא פפ' מלכות ציינין אפגוח פגא של קאלה - ממ פפגמה
דמצי פו שגא קצול' נימן - משו קחו - משו מע'ס ופצקו
דעלג (כן איא דמכילא)

11. דא סגב נשכ דאנו ממ / מחמאצק / התמצא דענו וקחו והצקו דעלג
שהא טא טושפ

12. ויכר אגרי דנו פפסוק שנסו פפכרה פכא אפי שלג אלו אג
אליב תפא אפי דוא יו' צ' קצול ופניא דעני א אג
א זני' וד זני' א אג

גודל החשיבות של נשאת ונתן באמונה

פרשת ויחי

תשנ"ד

1. **המאירי על מס' אבות (53) בפתיחה** כותב, וקבלנו קבלה ברורה על רב אחאי גאון שהיי לו בן ולא היי לבו חפץ להיות שוקד כלל וחיבר בעבורו ספר השאלות כדי שבכל שבת ושבת כשיקראו הסדר יבאר לו בו הלכות ידועות מן התלמוד.
2. **בשאלתא ל"ו** כותב, מחייבין בית ישראל למישקל ולמיטרא בהימנותא ובאמת איתא **במס' שבת דף ל"א**. אמר רבא בשעה שמכניסין אדם לדין אומרים לו נשאת ונתת באמונה, קבעת עיתים לתורה.
3. והנה איתא **במס' סנהדרין דף ז**. אין תחלת דינו של אדם אלא על דברי תורה, **והתוס'** שם מקשין על זה וכותבין שואלין לו תחלה על משא ומתן באמונה ומ"מ יקבל דינו תחלה על דברי תורה.
4. **הגר"ח מוולאזין הובא בילקוט לקח טוב במדבר שכ"ו ד"ה בעלי** (ועי' קהלת יצחק **דברים ע"א בפרחי ניסן**) מבאר, דנשא ונתן באמונה זהו התכלית של כל יהודי, ומשום הכי זה השאלה הראשונה, אבל האופן היאך יכולין לזכות לזה הוא דוקא ע"י עסק התורה דהיסוד ליראת ה' אהבת ה' מדות טובות וקיום במצות הוא רק ע"י עסק התורה.
5. ועי' **באור ישראל באגרת המוסר נ"ד** שיש ב' ענינים בלימוד התורה האי לימוד ההלכות הנוגעים בענינים אלו, תורה מביאה לידי זהירות ויש עוד ענין סגולי תורה בעידנא דעסיק בה מצלא, ואין חילוק באיזה דברי תורה יהיי עסקו תצילנו, אם יעסוק בענין שור שנגח את הפרה תצילנו גם מלשון הרע, דרוחניות התורה תשמרנו.
6. השאלה הראשונה הוא על התכלית, אבל תחלת דינו של אדם הוא על דברי תורה, שזהו הסבה שלא זכה למלאות תכליתו.
7. ואילו מאן דאמר ליי לחבריי מזבננא לך האי מידי לא בעיי ליי למיהדר ביי ואעייג דאי בעי למיהדר מצו הדר דיבורא בעלמא הוא דא"ל אפילו הכי לא מיתבעיי ליי למיהדר בדיבוריי אלא מיבעיי ליי למיקם בהימנותא ועליי איתמר הדין קרייא עיני בנאמני ארץ לשבת עמדי מלמד שזוכה ויושב במחיצתו של הקב"ה.
8. ועי' **עטרה למלך קי"א** שמביא אביו של שמואי (בר פלוגתא דרב והילכתא כוותיי בדיני) היי סוחר שמכר משי פ"א בא ריב"ב מנציבין ובקש לקנות משי ממנו ורצה שיחזיק הסחורה בעבורו אבל לא שלם לו ולא נטל הסחורה אבוא דשמואי השאירו אצלו זמן מרובה ולא מכרו עד שנזדמן אצל ריב"ב והביאו לו, ריב"ב תמה על מה ששמר את הסחורה הלא לא היו בינינו אל דברים בלא קנין, והשיבו דבריק נאמנים אצלי יותר מממון, ריב"ב בירכו, אתה האמנת בי לפיכך תזכה להוליד בן כשמואי הנביא שנא' בו וידע כל ישראל מדן ועד באר שבע כי נאמן שמואי לנביא להי'.
9. ול"מ דאמר ליי מיזבננא האי מידי אלא אפיי גמר בליבי לזבוני ליי אעייג דלא אפיק מפומיי לא מיתבעיי ליי למיהדר ביי דכתיב הולך תמים ופועל צדק ודובר אמת בלבבו, כי הוא דרב ספרא הוה ליי ההוא חמרא לזבוני אתה ההוא גברא ובעיי הוה קא קרי קייש א"ל מי זבנת ליי ניהלי בזוזי פלן לא אהדר ליי סבר לא ניתא ליי בהכי, אטפי ליי וא"ל יהבית לי ניהלי פלן, לא אהדר ליי, בתר דאסיק אמר ליי מן כד אמרת בזמן

- קדמאה גמרי בלבי לזבוני לך הא טופנא לא שקילנא מינד.
10. מי יגור באהלך מי ישכון בהר קדשך הולך תמים ופועל צדק ודובר אמת בלבבו.
11. יהודה נתן לתמר שלשה דברים חשובים לערבון, חותמו, טבעת שחותם בו, מי יכול להעריך חשיבותו, כתיב בבראשית פרק מ"א פסוק מ"ב וַיִּסַּר פְּרָעָה אֶת טַבַּעְתּוֹ מֵעַל יָדוֹ וַיִּתֵּן אֹתָהּ עַל יַד יוֹסֵף ופ"י הרמב"ן טבעת המלך היא חותמו, ויחתום בטבעת המלך כל אשר יחפוץ, פתילו, הרמב"ן מפרש, סודר קטן שיעטוף בו, ועוד היום מנהג הנכבדים בארצות המזרח, שיפרשו אותו על ראשם, וע' במס' קידושין דף ח. רב כהנא גברא רבה ומיבעיא ל"י סודרא ארישי, וע' בבעל הטורים ופתילך ותפילך, ומטד, ופ"י הרמב"ן כמשפט שליט, וע' בבעל הטורים שזה המטה אשר נתן בידה הוא המטה שהוכה בו היאר ונעשו בו כל הנסים, דברים חשובים מאד.
12. וישב אל יהודה ויאמר לא מצאתי, ויאמר יהודה תקח לה, הנה שלחתי הגדי הזה ופרש"י יהי שלה מה שבידה, מה עלי לעשות עוד לאמת דברי, וע' עטרה למלך מ"ו. נראה שיהודה לא הצטער על איבוד העירבון אלא על שאינו יכול לקיים דברו כי מה עלי לעשות עוד לאמת דברי.
13. איתא בפרשת מקץ פרק מ"ב פסוק כ"ה וַיִּצוּ יוֹסֵף וַיְמַלְאוּ אֶת כְּלֵיהֶם בָּר וּלְהָשִׁיב כְּסָפֵיהֶם אִישׁ אֶל שְׁקוֹ וְלָתֵת לָהֶם צָדָה לְדָרְךָ וַיַּעַשׂ לָהֶם כֵּן: ואיתא בח"י הגר"י דהא שצוה יוסף שישבו הכסף לשקיהם משום שזאת ידע בטוח שאם כסף של אחרים בידם לא יקחו אלא ישיבו אותו ורצה לגלגל שיוכרחו לבוא עוד הפעם למצרים דמצד מה שהיי רעב יתכן שלא יבואו, אבל הכסף בטח שישבו עוד הפעם, וע' מש"כ לפרשת וישב אות 11 וגם הגדתי מעשה שר' גינזברג שמע מהגר"י קמינצקי שסיפר שאי מאמעריקא הביא \$100.00 להגאון מבריסק, ושאלו אם היי בשבילו או בשביל הישיבה, ולא ידע והרב בקש ממנו אם הוא יכול לברר בשבילו, הוא שכח לגמרי מהענין, לאחר זמן חזר לארץ ישראל ובקר להרב, והרב שאלו אם כבר ביאר ואמר ששכח מלברר, והרב הוציא את אותם \$100.00 והחזירו עד שיברר, האי שאל להרב מה הדיון הגדול, יתננו להישיבה וממ"נ אם נשלח בעד הישיבה הרי טוב, ואם לאו הרי הרב יכול ליתנו להישיבה, וענה לו שזה אינו יכול, דאי הוי שלו אסור לו ליתנו להישיבה דהוי יותר מחומש מנכסיו.

... ..

... ..

... ..

... ..

ביאור בהלאו של נקמה ונטירה

פרשת ויחי

בית דוד, אגודה, תשנ"ה

בית דוד, תשנ"ז

אגודה, תשנ"ח

1. עי' במסילת ישרים פרק י"א השנאה ונקימה קשה מאד להימלט ממנה, כי האדם מרגיש מאד בעלבונותיו ומצטער צער גדול והנקמה לו מתוקה מדבש, כי היא מנוחתו לבדה ע"כ לכשיהי' בכחו לעזוב מה שטבעו מכריח אותו ויעבור על מדותיו ולא ישנא מי שהעיר לו משנאה ולא יקום ממנה בהזדמן לו שיוכל להנקם ולא יטור לו אלא את הכל ישכח ויסור מלבן כאילו לא הי' חזק ואמיץ הוא והוא קל רק למלאכי השרת שאין ביניהם מדות הללו לא אל שוכני בתי חומר אשר בעפר יסודם.
2. החינוך מצוה רמ"א כותב, משרשי המצוה (שלא לנקום) שידע האדם ויתן אל לבו כי כל אשר יקרהו מטוב עד רע הוא סבה שתבוא עליו מאת השם ברוך הוא ומיד האדם מיד איש אחיו לא יהי' דבר בלתי רצון השם ברוך הוא, על כן שיצערהו או יכאיבהו אדם ידע בנפשו, שהישי"ת גזר עליו בכך ולא ישית מחשבותיו לנקום ממנו כי הוא אינו סיבת רעתו.
3. יש כאן ב' נקודות, הא' לתלות הכל ביד ה', והב' שלא לנקום וליטור, מהנהגת השבטים בפרשת מקץ מ"ב פסוק כ"ח וַיֵּצֵא לָבָם וַיַּחְרְדוּ אִישׁ אֶל אָחִיו לֵאמֹר מַה זֹאת עָשָׂה אֱלֹקִים לָנוּ, החרדה הי' משום שחששו לעלילה אבל ידעו שזהו מעשה אלקים.
4. השקפה זו בולטת מהנהגת יוסף אחרי שסבל כ"כ, אומר לאחיו ועתה לא אתם שלחתם אתי הנה כי האלקים, ופ"י בספורנו הנה בראותכם תכלית אלקי, שלא הי' מושג בזולת אלה הסבות הקודמות אין ספק שהסבות הקודמות היו ג"כ ברצון אלקי לסבב זה התכלית ומוסיף האור החיים הק' כי המעשה הי' מאת ה' ואתם שליחותו של מקום עשיתם, הגמ' מסתפק בכהנים אם דרחמנא, אבל הם בודאי שלוחי דרחמנא.
5. ועתה אל תעצבו, כי למחי' שלחני אלקים לפניכם, ופ"י הרשב"ם הקב"ה עשה כל זאת לטובתכם.
6. אני יוסף אחיכם אשר מכרתם אותי מצרימה, ופ"י האור החיים הק' אחיכם אשר מכרתם לומר שאפ"י בזמן המכר לא כהתה עין האחוה ממני, אע"ג דאצלם כתיב נסעו מזה ופרש"י הסיעו עצמן מן האחוה.
7. והנה עיניכם רואות ועיני אחי בנימין, ופרש"י השוה את כולם יחד לומר שכשם שאין בלבי שנאה על בנימין שהרי לא הי' במכירתו כד אין בלבי שנאה עליכם.
8. עי' שערי אורה ח"א פרק ג' - פרק ה' איתא בפרשת ויחי פרק מ"ט פסוק כ"ו בְּרַכְתָּ אֲבִיךָ גָּבְרוּ עַל בְּרַכְתָּ הוֹרֵי עַד תַּאֲוֹת גְּבַעַת עוֹלָם תִּהְיֶינָה לְרֹאשׁ יוֹסֵף וְלִקְדָּקֵד נֹזֵר אָחִיו וְעַיִן בְּתַרְגוּם יוֹנָתָן בֶּן עוֹזִיאִ' וּבְתַרְגוּם יְרוּשָׁלַיִם בְּרַכְתָּ דַּאֲבוּךָ יְתוּסַפּוֹן עַל בְּרַכְתָּא דְּבְרִיכָן יְתִי אֲבִהָתִי אֲבִרְהָם וְיִצְחָק, וּמִן בְּרַכְתָּא אֲרַבְעַתִּי אֲמַהֲתָה שְׂרָה רַבְקָה רַחֵל וְלֹא יִיתוֹן כָּל בְּרַכְתָּא אִילִין וִיתַעֲבֹדוֹן כְּלִיל דְּרַבּוּ עַל רִישָׁא דְיוֹסֵף, דְּהוּה רַב וְשֵׁלִיט בְּמִצְרַיִם וְזִהִיר בִּיקְרָא דְאָחוּי.
9. זכה לכל אלו הברכות משום דלא די שלא נקם מהם, ונטר שנאה בלבבו, אלא הי' זהיר בכבודם.
10. עי' בקדושת לוי פרשת מקץ ויבאו אחי יוסף וישתחוו לו אפים ארצה ויכירם ויתנכר

CONFIDENTIAL - SECURITY INFORMATION

SECRET

CLASSIFICATION
AUTHORITY
DATE

1. [Illegible text]
2. [Illegible text]
3. [Illegible text]
4. [Illegible text]
5. [Illegible text]
6. [Illegible text]
7. [Illegible text]
8. [Illegible text]
9. [Illegible text]
10. [Illegible text]

- אליהם, הכתוב משמיענו צדקת יוסף כי הנה יוסף חלם שאחיו ישתחוּ לו ואחיו לא רצו במלוכתו והנה דרך הטבע כשאדם מנצח את חברו והוא יודע שמנצח אותו ירע לו ויש לו עגמת נפש גדול אבל אם א"י מזה לית ליה עגמת נפש וזה שאמר הכתוב וישתחוּ לו, ויכירם שיהי להם עגמת נפש ויתנכר אליהם שלא יהי להם עגמת נפש.
11. **איתא בפרשת ויגש פרק מ"ה פסוק א' וְלֹא יָכַל יוֹסֵף לְהִתְאַפֵּק לְכָל הַנְּצָבִים עָלָיו וּפְרָשׁוּ לֹא הָיָה יָכוֹל לִסְבּוֹל שִׁיהִיו מִצְרַיִם נֹצְבִים עָלָיו וְשׁוֹמְעִין שְׂאֵחָיו מִתְבַּיִשִּׁין.**
12. **ואיתא במדרש תנחומא אמר ר' שמואל בר נחמן לסכנה גדולה ירד יוסף שאם הרגוהו אחיו אין בריי בעולם מכירו ולמה אמר הוציאו כל איש אלא כך אמר יוסף מוטב שאהרג ולא אבייש את אחי בפני המצרים.**
13. **ועי פרשת ויגש פרק מ"ז פסוק כ"א וְאֵת הָעַם הָעֵבֶר אֲתוּ לְעָרִים מְקָצָה גְבוּל מְצָרִים וְעַד קָצָהוּ וּפְרָשׁוּ כֵן עָשָׂה לְכָל הָעָרִים אֲשֶׁר בְּמַלְכוּת מִצְרַיִם מְקָצָה גְבוּלָה וְעַד קָצָה גְבוּלָה, להודיע שבחו של יוסף שנתכוין להסיר חרפה מעל אחיו שלא יהיו קורין אותם גולין.**
14. **עי בשערי אורה שמביא מדעת זקנים כיון שחזרו מלקבור אביהם הלך יוסף והציץ לאותו בור שהשליכו אחיו אמר ברוך שעשה לי נס במקום הזה ואיתא בבראשית רבה א"ר תנחומא הוא לא נתכוין אלא לשם שמים, והם לא כן חשבו, ועי במתנת כהונה שחשבו בשביל כך הציץ באותו הבור להראות שאותו הצער עדיין נוגע בלבו.**
15. **ומעורר בשערי אורה דמדוע חשדו אותו ומתרץ על פי דברי הירושלמי מועד קטן פרק ג' ולית ליי לרי אליעזר אחרי רבים להטות, לא הקפיד אלא על ששרפו טהרותיו בפניו, ויש להרחיב המצב, אותו הדור היו כל כך זהירין בטומאה וטהרה הי אפשר לקנות תנור בהכשרו של ר"א הגדול שאין לדאוג שלא יטמא ועכשיו עושין קול קורא שצריכין לשרוף כל הטהרות שנעשו בתנורו והכל נעשה בפניו, ופיי המפרשים כיון ששרפו בפניו והיי להם לחוש לכבודו ולשרפם שלא בפניו ועייכ שמעשיהם שלא לשם שמים, ולכך אין לחוש להחלטתם וכמו כן הכא סברו דהוייל לברך שלא בפניהם.**
16. **ועי ברבינו בחיי פרשת ויחי פרק נ', י"ז והנה אחיו בקשו ממנו מחילה ולא ביאר הכתוב שמחל להם, וכבר בארו רז"ל שכל מי שחטא לחבירו ועשה תשובה, אינו נמחל לעולם עד שירצה את חבירו ואף על פי שהזכיר הכתוב וינחם אותם וידבר על לבם שנראה בזה שהיי להם רצוי מיוסף לא ראינו שיזכיר הכתוב מחילה ביוסף ולא שיודה להם שישא פשעם וחטאתם וא"כ מתו בענשם בלא מחילת יוסף וא"א להתכפר עונם רק במחילתו ועל כן הוצרך העונש להיותו כמוס וחתום להפקד אחר זמן בענין עשרה הרוגי מלכות.**
17. **פיי אף על גב שהכל מן השמים מ"מ יש צורך לבקשת מחילה, ועיי בחובת הלבבות שער הבטחון (קיי"ג) אין ראוי לאדם להכנס בסכנות, ואם ימות הוא הממית אי"ע והוא נתבע ע"ז, אעפ"י שמותו על הדרך ההוא בגזירת האלקים וברשותו.**
18. **ועי ברמב"ן פרשת לך לך פרק ט"ו פסוק י"ד ודע והבן כי האיש שנכתב ונחתם בר"ה להריגה לא ינקה הלסטטים ההורג אותו בעבור שעשה מה שנגזר עליו, הוא רשע בעונו ימות, ודמו מיד הרוצח יבוקש.**
19. **וז"ל החינוך מצוה שלי"ח שלא להונות אי מישראל בדברים כלוי שלא נאמר לישראל דברים שיכאיבוהו ויצערוהו ונוהגת מצוה בכל מקום ובכל זמן בזכרים ונקבות ואפיי בקטנים ראוי להזהר שלא להכאיבן בדברים, זולתי במה שצריכין כדי שיקחו מוסר.**

20. עובדא בהסטייפלער שראה קטן, ולפי דעתו היי מסתכל בספר בימים נוראים כאשר העם היו מתפללים וגער בו, ושוב הכיר שהיי מחזור גדול, הופיע על הבר מצוה שלו לבקש ממנו מחילה היות דקטן לאו בר מחילה.
21. ומסיים החינוך ואין לוקין עליו לפי שאין בו מעשה וכמה מלקיות מבלי רצועה של עגל ביד האדון המצוה ע"ז.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is extremely faint and illegible due to the quality of the scan and the nature of the bleed-through.

① וכל ספר וספר (צ"ה חצי וחסר) מי כבוד חסידות
שם חסידות כל החסידות או כל אלה שם וחסיד
הי חסידות אחרת אחר דתחילת חסידות אחרת
ואת נקרא כבוד אחר

② אה כזה חסידות כי קרוב חסידות חסידות - מי חסידות חסידות
הבין חסידות או חסידות אחר חסידות חסידות חסידות חסידות
חסידות חסידות או חסידות חסידות חסידות חסידות חסידות
אחר חסידות חסידות חסידות חסידות חסידות חסידות חסידות
האחר חסידות חסידות חסידות חסידות חסידות חסידות חסידות

③ מי חסידות חסידות חסידות חסידות חסידות חסידות חסידות

אמר

① ונבו גלה ורשום - שבועה קבל יום ודין ~~אמר~~ ופיו
נושגת

② ור' יקוט באשני נ (ס' ב'ה קק"ה)

④ וקצא קק"ה : דית' כפי חלה חקיקו אמר וירא אלו יסארו ס'
אמר קק"ה ויאם אלו כס אמר ב' ב' אית כי מר אגר ור'
גד - א' וסוק' מה אג' אקא אלו חרז חצק מונח ס'
בארו ס' חצ' א' ית' עמו מן כרמית

10

Handwritten notes at the top of the page, including a circled number '10' in the upper right corner. The text is mostly illegible due to blurriness and bleed-through.

Handwritten notes in the middle section of the page, continuing the illegible text from the top section.

Handwritten notes at the bottom of the page, including a circled number '10' in the lower left corner. The text is mostly illegible due to blurriness and bleed-through.

אנשו לי לרד יולצב איז מונא קאזירי גער גאנצא
שאן חניכו צעמין מייסדו קרני אנה

① מכאן נראה שאז ויהי צדק א צדקו כאלה שיש להם

ויש להם חוק - כש צדקו צדקו אישית

② שחזר שבעה ל' צדקו סאיווינג קאלא אנה קאזירי שחזר שחזר

אנו משמחה אה כהנא פרה שאה נשמח אנה

כל המכור כדק נקנו אנה נפשו מנא

כה האז אנו משמח

③ מיוני שנה הגדל יור כהנא של שדקו

(3)

ההרבה חזרונה מלמי עזרה אמרתי אך גינואי אתי גמתי
מוסד - וכשאני מציטרת דברג אהלי הפורחיות הילך קלוק
ונסוד הילך וקרע ואין ספק כי מי שרואה כל אלה
התלאות אשר הן דאגה כהמא הקלה ועוזבון מחזיק
דברכו אשר צריך דה פלא כמי שיעזר עזורה וקלף זליו
הגראה שהגיר עצמו למיגה מכאן ואילך
ב. ווי דרשי סוכה כ"ט, ד"ה מפני - כל מיני פורחיות קראן מילף
יש להן אישפת ארצן ונותר לא דא סי' ע"א דלשון יומ

EARTHQUAKE HAITI COMPLETELY DESTROYED TORNADO 100,000

19/12,000 אנשי נפשו ? CENTRAL AMERICA
HURRICANES FLOODS
על דשגי אלקי הילוף

20. הילך סרה מ"ד (ד) הוא שליון אמתין יבא יגאלה ומהפוג
מחני ולא נהי כבוסכין החולפת דשתימג אדן וקריין פו
דואף מה שליון כוכה אכאג ואליו מהל קמקרה אהן יומ

דיכאג ענשו דל עג ועד אמרו אג ב' אלוקי גינא (3)

21. איהא דמס' דרנג נ"א, דה קטינא דוד קאני דאורחא כל מטא אפמא
צ"י איהא טמיה גנה גופא (כרעג האיל) אמר מי צ"י איהא טמיה
דיא קוהא מתי הוא דמא ק' קלא קטינא קטינא אמתי א יפמא
דשע שפקה זאכר אה דניו ששפויס דצ"ד דין אומה הילוף מוכ"ז ד
צממג א"ס ה"צ"ב וקלוד נשטע מחל הילוף ע"ז סופו ווי שלום
משמג - מחמג מחוקה הילך כ"י ויהיו צבגיד וגמס וגמס הילוף
כי חכה לו - כמו ה"כ"ט חכה לו הקיקיון - ווי דפי' הילך הנצפס
(מחמס) די דעג שחאה הקעה צ"ג ישעא שמצדין אלמג אומה הילוף
15 כולו אהכאג אישפת שפקה א זרע וליא שבא וליא נשע
וכי עגיד אהזניק כל עבד אהזק אה א זרע וליא שבא וליא נשע
אלא יסלון כל ה"צ"ב ע"ז שיעל דמגן שיער הקעה אהיוג (2)

① 18,000 ממו ומוסף אלו 40,000

כלי דגם 200,000

India גש'א 20,000 ומוסף
כרמל 200 אלף

② קבלת ומכרה בקצה דוחונו כמו אמר - אלו כי יש לפי בקצה

כחין קטן מפי יסא של קמחוד וקולן ומכילין וכי רחמי אלה
א נשע וכי צגז אמוניק בגחילג ואל כשא ק מלמדי קם
בקצה רחמי אלו וצברונו לפיו ומחציקו דיכאמ ומחציקו

קמחוד ומקין ומשפין - וזי אלו קפול מו

③ ואל המפין קו יאמר - אימ אכזר - קלר וכאן כחם נקדון
וי קקב ווי א קקב, ווי קמך ווי קמא ווי קמל

1. ו'נ'ל פ'י ע'ל פ'ד'ג פ'ל'ג ק'כ'ג - כ'כ'כ י'צ'ג כ'י פ'ג'יו'ת
א'י'נ'ס א'ל'א כ'י' ק'ל' ו'נ'כ'י ו'י'ן ו'א'כ'ו'ת, א'ל' א'ז'ב ע'י'ב'ן
י'ש'ב'ל א'פ'יו'ת ג'א'ת'כ'י'ת ה'י'ג'ל' פ'ל'ג'ג 'ש'מ'ע'ת - ו'י'ש'מ'ע'ת
א'פ'יו'ת ג'ן א'ת'כ'פ'ל ו'י'ת'ו'ל ו'ק'כ'א פ'כ'א א'פ'ל ו'ל'א א'פ'ל ג'מ'ו'כ מ'פ'ן
ש'מ'ל ו'ל'א פ'כ'ז א'פ'ל ש'א'ר כ'י' ג'ל'יו'ת ג'ן מ'ש'ת'ו'ת א'ל ה'ח'י'ת
כ'נ'כ'כ ק'ס'פ'ר פ'נ'י'א

2. ו'ע'ט ז'לו'ל כ'י' ש'פ'י א'ון י'א'ע'ס נ'א י'ש'ב'ל ק'א'י א'ל כ'י' פ'ג'יו'ת
א'ל' א'ז'ב י'ס ג'ל'ו'ת ח'מ'י'ש' א'ת'כ'ו'ן א'ת'ל'ס ו'ק'ט'ס מ'ט'ל'ס ו'כ'ו'א ל'ו'ל
כ'י' ש'פ'י א'ון ק'ק'ל ע'ל'יו'ן א'פ'ל - כ'י'ס א'ל ש'ג'ו'ת א'ז'ו'ת כ'ו'ו
ש'מ'פ'יו'ן ג'א'ע'ס א'ל 'ש'מ'ע'ת י'ת' א'פ'י'נ'ק ו'ק'ל י'ס א'ל ש'ג'ו'ת פ'ט'י'ת
3. ו'ל'כ'ן ג'ל'ו'ת ג'ק'י'פ'ה ש'א'ר כ'י' מ'ל'כ'ו'ת

4. ו'כ'מ'ש כ'כ'ל כ'י' ל'כ'ן ו'ק'כ'א י'ש'מ'ע'ת א'ל ש'מ'ע'י'ב'ן י'ש'ע'ל א'ז'כ'ק
ז'צ'ק'ת ג'ז'לו'ת ה'ח'י' ג'ל'ו'ת ו'א'ז' י'ש'מ'ע'ת ק'ל ו'י'ת'ל'

5. ו'ל'פ'י ש'א'ר פ'א'ע'ו'ת ג'מ'י'ז ה'י'ג'ם ד'ק'ל מ'ש'פ'ה א'ל ש'מ'ל א'מ'ו'ת
ו'ל' כ'ן י'ש'מ'ע'ת ש'מ'י'ז ה'י'ן ע'ד'ל'י'ת ש'כ'ן א'ת'ל'ס ו'מ'ז'כ'י'ת ו'א'ת'כ'
ע'י'ב'ן א'ת'ל'ס'ק - א'ז'ר א'מ'ש ק'ק'ל ע'ל'יו'ן - ע'ז' ו'י'ק'ל ע'ל'ק ח'כ'ס

6. א'ז'י ח'י'ל ל'א'ת'ו'ן ד'ח'ו'ת א'פ'ל ג'ו'ן פ'ל'ו' א'ז'י ד'מ'ן ע'ב' פ'ג'יו'ת
כ'ו'ו מ'ש'ת'ל'ס מ'ל' א'ם ש'מ'ר כ'י' א'ז' ח'י'ל ה'י'ן ו'ז'כ'ל' א'ז'ו'ל א'ת'ו'ן
ע'ז' ו'ת'ל'ס'ן ה'ש'ל'ס ו'ל'ו' ו'נ'כ'ז כ'י' ה'א'ו א'ל ק'ר'נ'ה כ'י' ח'ו'
ד'ח'ו'ת א'פ'ל ג'ו'ן כ'כ'ו'ן א'מ'ת' א'ל י'ש'ע'ל מ'ג'ב' ה'ש'מ'י'.

7. א'ז'ו'ת י'ש'מ'ע'ת ש'ל'ל כ'ו'כ'ל א'ת'כ'י'ת ו'פ'ש'ת ו'ק'ו'פ'ת ו'ל'כ'ל'ג
ח'מ'ו'ן א'ל י'ש'ב'ל ו'ד'ו'ל'ת ח'י'ל ו'ל'ו' א'ת'כ'ו'ת א'פ'ל ש'מ'ל ו'ת'ל'

8. ג'ל'ו'ת י'ש'מ'ע'ת ש'מ'ע'י'ב'ן א'ת'כ' א'ל י'ש'ע'ל כ'צ'ו'ת ק'ש'ת ו'ש'ת'ו'ת
ו'א'י'כ א'ת'ו'ן א'ל ו'צ'ו'ת מ'ש' ו'א'ן א'ון ג'ק'ו'ת א'ת'כ'ת
ז'לו'ת ש'מ'ע'ת ד'ש'ו'ת פ'ג'יו'ת י'ת' ש'מ'ע'ת ו'ת'ל'

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header, including a circled number '2'.

First main paragraph of handwritten text, starting with 'The first part of the report...'.

Second main paragraph of handwritten text, starting with 'The second part of the report...'.

Third main paragraph of handwritten text, starting with 'The third part of the report...'.

9 ויש זעבן קען צ' אל' סדג קאמוניון דן יגה קרא אסו
שלא אקע זעב אל קשען ואל קאפל ונוצו כ' אל
קרא אל קען יפעל שיקיו אל קמרה כמעט פון
קען מרה טעקא קאמ וקען יפעל טעקא קאמ
וכח' אל אל קען יפעל וקען חקק שיען וקען אל קען
וא' חוכרה קרא שיעבן חיל וקען קאלם שלום
קען קען קען קען קען קען קען קען קען
כי אין קען קען קען יפעל

10, און אל' קען קען וקען ק' קען קען קען קען
וקען קען קען, וקען קען קען קען קען קען
קען קען קען

Handwritten notes on lined paper, including a large '16' in the top right corner and several lines of illegible text.

כרטיס נח גשני, גשני-תע'ט

(K)

מספר איך

(2)

1. ואם קח לך מלא מאכל אשכ יאכל, והוא לך ולכל אכליה
 ואיך קבלי יקר לך משמוע משלך לא משל אחרים כדברי רבי
 כנאמר דארכיה מניח - כפי סאק יתשוב נח כפי ביתו או מחו
 ימותו בלש ומחונן בלה סב'א שמוע ליקח משלך גיל קח לך
 משלך צוקא - אצפי שכפי סכדו לא יספיק כ' אא לך לדב
 מ'ח'ח צ' כפי יסאג צ' אג בקרעס והוא לך ולכל אכליה
 2. כמפ' יש לני מנע איחוב קבול - עול קבול הוא משל ח' נח - אפרים
 אג ב' הכרעס א'א דעל אופן שמחונניו יספיקו אפרים ①
 בלש נכאופן באפסיו דן שיקח מאתרי - ויש סקרא אפרים
 3. צוקא דעס באופן יתק' מלג צ' ומצדין כ' ודין כ' א' ישאג אשכ - אצפ'כ
 הוצבר לך דעסו אופן א' חתם לך ליקח משל אחרים - מחוצ'כ
 כשאה - צ' יש פדטתה א' באצ' דושה כ'כ' צ' יעס' א'ס' ③
 2. ועס הוא כפ'ג קבולו ישכ' דל כ'כ'רוג (מ' דילקוט א'ס' ה' י'ג,
 וצ'ק'ו צ'כ' גשני דחתי'ג מ'חן ה'אצ'צ' מ'ח'ס'ק) איכ'ז מ'עס'ה ד'ד'וס'ק
 כ'אס'ר ה'ק'וב כ'ת'ול א'י'ת'ן ד'ד'ונ'ג ד'ד'וס'ק (ו'ה' ד'ד'וק'ן ק'ן כ'ג
 ש'ק' י'ח'וב'י א' נ'ח'ס'ב ד'ד'א'ק'ו ו'ח'ד'ע'ב א'ח'ס'פ'ט - ה'י ד'ד'וק'ן ש'א
 י'ח'ט'א א'ש'ל י'ח'ס' ד'ח'ס' מ'ח' ה'ק'וב כ'ח' ד'ד'ול'ג'ו ד'כ'
 כ'כ'כ'כ' ה'א'פ'ס'יו'ג א'ש'ל כ'ס'פ'י' ש'כ'ר א'ג א'ז'ר'כ'ו כ'כ'ין כ'א'ר'י'ס'
 ד'יו'ג, צ'יו'ה א'נ'ס'י' ד'ח' ק'ש'פ'י' א'ל ש'פי ח'ח'ס'פ'ה ש'י'ס'פ'ל' א'ח'ו'ו'צ'
 ק'נ'ד' ש' מ'י'ג - א' ח'ח'ל' ו'נ'י'ב'ון א'ח'ו'ג - א'ז'ב'ין ח'ח'ס'ק כ'כ'ר'י'ס'
 ו'כ'ש'פ'ל' א'ש'כ'ב א'נ'ס'י' ה'ש'ל'ס'ון ו'ח' ח'ח'ל' ב'ל'ש'
 3. ד'א'ת'ן י'ע'י'ל' ה'י' מ'ק'ו'ל' ש'ק'ו'ב'י' ש'ח'י'ג'ל' ח'ח'ו'י'ד' א'ח'ו'ג א'ק'ו'י' ו'ד'
 ח'ח'ר' א' א'ח'ד'ב'י' כ'כ'ו'ע'ס' א'ו'ח' ו'י'צ'ו'י' א'ל ח'ת'י'ב'ון - ו'ק'ו'ב'י' ש'
 א'ו' ה'י' ה'ו'ק'י'ס' ח'ת'י'ב'ון - א'ל' א'ין א'כ'י' א'כ'מ'ק'ב' כ'מ'ק'ב' כ'ג - כ'מ'י'ס'
 א'ע' א'ז'ול'ף א'ו' א'ז'ע'ה כ'ח'ל'ה ש'ח'י'ד' ו'ק'ו'ל' א'פ'י'ג'ל' י'ח'נ'ב'י'
 4. מ'ק'ו'ד'ק'ו' א'ש'ו' א'ו' ש'פ'לו כ'ל י'ק'ו' א'ומ' ק'כ' - א'ל' ח'ח'ל' ה'י'
 א'ש'ל' כ'כ'ר'ל'

① ואין כוונתו מה קרה כאשר אימך אנוני האפי

② ע' קולו מאתו נ' - שמחבר השו"ע זכר אמונתו ומה אק ולת' אפלה

בחוקן אב"ז אב"ז - ונפוזו זכר אמונתו אש יאס' זינימן
פ' א' אפ"ה ומת' כי קוצר מעורו הו' טעו בקדווא' יוג

חוק וטעו מכפי שלט אצמו ואיכילג ינו חילק גמח (וי כען דכאג' ה')

③ ופאש דא מעורו אז האל נפלק באור) ומשנה דעפס' כי הו'

זוכרו רק פ' א דא' שנה) ופאור קל משנה הו' אפ"ה כמו גין סמו

אפ"ה - ומשך דן ימו פ' א' כח' חס' ואין ספק כי הו' שו"ע

דאג' אצמן ונ' שמו נפ"ה יב' כי חס' מעורו אז הו' אב"ז

מאלי' פל' ופ' א' אז ה' אב"ז - אב"ז כי אש אפ"ה אב"ז

אב"ז אית' סדק' כמו שמש ית' - ונש' דכפ' אש אפ"ה ונ'

יוג - ופ' אב"ז סדק' שזכ' ית' עי' א' אב"ז ופ' א' ופ"ה אב"ז

א' אב"ז

③ וי' דחמ' פלד' ש' כדמון (קט"ו) ונ' אב"ז אב"ז אב"ז אב"ז אב"ז

כמ"ה ומת' הו' ש' אב"ז אב"ז דקור א' ונש' ד' ש' אב"ז ומה ש' אב"ז

וכאש פל' ח' ומת' ח' - נ' ח' אב"ז - וכן ד' אב"ז אב"ז אב"ז

אין ד' אב"ז אב"ז אב"ז אב"ז אב"ז אב"ז אב"ז אב"ז אב"ז

סדק' אב"ז - כי אין א' אב"ז אב"ז אב"ז אב"ז אב"ז אב"ז

④ פ' אב"ז אב"ז אב"ז אב"ז אב"ז אב"ז אב"ז אב"ז אב"ז

⑤ ופ' א' אב"ז אב"ז אב"ז אב"ז אב"ז אב"ז אב"ז אב"ז אב"ז

אב"ז אב"ז אב"ז אב"ז אב"ז אב"ז אב"ז אב"ז אב"ז

5. כמות שדיו לך יתקן את היסוד - דאמצי האלה לא אנשי
כחשלה אקחג - הגרז סמן דיצו שאן הוא יא ארפיס
דאמצי האלה (דאמג ה' יא ארפיס) יצאו השלוחי והסדיו אלה
נהו זמן אלה של שמונץ

6. הסכמו אהמאן כלי שדה, חצי שדה, שדה, שוגיג - אצו
סלונות והגילי אצוק שאן הכז' או יצא חייב ויאלו
אג חשג יה' אלה אצו ואלו אצמו דאמפי חחורה
מאג

7. הקלה כקישו קובל הסכמ שמוס אן אלה וק' צוקו
א הקרז שאן אן כמג אסן אג הקלה וילן חייב
אן אנשי הכמג - מימא הקרז ה' סודר שז דכל שפיג פגיו שאן

8. כמג לא הקלה היקשוג של הקרז אמשו אנשי הכמג
שים דקלה צוז כ שיש אלו אסקיזו של הכז, והוא
פלך אמפי - אמג וילו ויצו ופיקן

9. צקו מספר אחר מכאן קיץ שליח חיוחז חורמא וקוצי
אקז בין חוג - ימן דלמג אפרי הוא אקול

10. צוז אודמ דמג גרפ' 1927 ה'ו קחמוג דמר קמיס, הקרז
החיל אהמזי כשם חרביג כמקז הכשים של הכיוניג
ופי' חומה חריפה דיוג - הקרז החיל שלפי ארוביז, ואלג
אכצקור האמג מחושפ הכיוניג והחיל אכמל כרז
החונק חטא הכיוניג

11. לא יצו הקרז שהמזכום ה' מקורז אציוניג וכמג קל ונסח
הכרז קוציז - פחזו מאצ אפכרז והכינו כרז כמקז
פתי' לפי הקפה אישיג פרוזה אסה דיוג

12. יוז הכחמוג ה' יוז כמאן והחיל הקרז שפסמו הכרז
א' קוצל הקחורג - הסגיימה אלוכר הפסום שדה וחזי
קוצל שדג

PNV 1731 - JIEDL LES DP73KI ①
de LIONOND ②

(?)

שנה - קידוש ופירוק, אין אומות שיהיה אלא על הים, אלא
 נה כגוף א'טז כל מצד נסיון אומות
 11 האלק נשיא צפני חברים שספר וטז כל הא לקרא
 השלן ואם לו כלום שטרם יחד אני ואם את לו הן
 מיד מדיה א'טז א'טז א'טז ואז' כפיא א'טז א'טז
 א'טז א'טז א'טז א'טז א'טז א'טז

12 נשיא האלק ה' כאש שום אצל כוס א'טז א'טז א'טז
 כוח כחלק, כאש שום כוס א'טז א'טז א'טז
 וכאש שום כוס א'טז א'טז א'טז

12 ונקם מלך סכר נה א'טז א'טז א'טז א'טז
 דפשו דו קיור א'טז א'טז א'טז א'טז
 א'טז א'טז א'טז א'טז א'טז א'טז
 א'טז א'טז א'טז א'טז א'טז א'טז

13 א'טז א'טז (א'טז) א'טז א'טז א'טז א'טז
 א'טז א'טז א'טז א'טז א'טז א'טז
 א'טז א'טז א'טז א'טז א'טז א'טז

14 א'טז א'טז א'טז א'טז א'טז א'טז
 א'טז א'טז א'טז א'טז א'טז א'טז
 א'טז א'טז א'טז א'טז א'טז א'טז

15 א'טז א'טז א'טז א'טז א'טז א'טז
 א'טז א'טז א'טז א'טז א'טז א'טז
 א'טז א'טז א'טז א'טז א'טז א'טז

16 א'טז א'טז א'טז א'טז א'טז א'טז
 א'טז א'טז א'טז א'טז א'טז א'טז
 א'טז א'טז א'טז א'טז א'טז א'טז

for the first time in the history of the world

the world has never before seen such a

great and glorious event as this

the world has never before seen such a

great and glorious event as this

the world has never before seen such a

great and glorious event as this

the world has never before seen such a

great and glorious event as this

the world has never before seen such a

great and glorious event as this

the world has never before seen such a

great and glorious event as this

the world has never before seen such a

great and glorious event as this

the world has never before seen such a

great and glorious event as this

the world has never before seen such a

great and glorious event as this

the world has never before seen such a

great and glorious event as this

8

אליהו, אהרן וצפורה וזמנו היה קשה לו אומות - ציפון
אצבע' שלם נאמרה להי נשפלה
17. האן זצא בוג כ מהג נצני מעצב נצנ ופאז כ נצנ
אלקו אר דאט, וצו כ ס קני אה אצדי ואת זמנ
וכתוק באהג שגם לו נצנ ונמרה מלכוו כראש כ שפא
מכיוון כראווג

18. ויסר מן הין - איהא דגד (לו, ז) שגם שלא דמפס ונרפס
19. כעט (ז) ויקח של ופג - אה השתלה וישחו אר של שניפ
וילכו אמוניג - וצדוג אסיה לא כאו
ופניה אדמוכעג

20. ומפס האשק הק' צמנוז לא סגרו עיניה - צא כ
עיניה לא כאו בקל פניה לא כאו - דאל חש' בקפיו
א לודו כואס אה המפס כ' ש פניה

21. וזאת חמין אלהה צהרדה פוסק' סו צ'א אומס
צפ קדוסה כפסר זנוה כנעז אה' שולב חינו 2) ווי
22. ויקח של ופג וכפס, אין כעט ויקחו אה ויקח חוזה אר של
שנאקח דמפס יום מופג אפ כצו דניו אלו' של 3.3

23. אימנ' צלו יש אר' אנה' זושן מפס אה חלק
קצו יש באפן עמיג - דני של כצו אלו' של מפנה

כה' - וקני סג יפג ופג לקדורה חמס חיומ קח' כ
כפסוג אמן אה מקור של קרו נ' אנה' חמס כמג
זושן סויטצ מפס מכין אכרו כשימג - ופא כו חמאמג כה

24. האשק בק' חוורכ - חמס כו חרבה אה - דנוק צ' אה' של
מגל צדקרה כוא שנעה אה' של - דפקרה משג' אלו דפוסג
מפ' צ' כו הפגא אה' אה' ומרפס צ'א דלוד מלכו
כ' אלו' של מפס כו' דנוק ע'פא צ'מלוגא - ואלו חמלוג
כ' כו' וצ' חמס שנעה אה' של

גשני' ד'ז, אגו'בה

(K)

דזשני'ג

פירטג אק אק גשני'ג

1. איגא דפישטן (טו-קיו) וויזא אגא הייז'ה ויאמס פ'דט
 נא השמחה וספ'ר הכובק'ת אק אגל' אספור אגל' ויאמ'ר א'
 כה יהי זר'ק' ויהאמ'ן ק'ז' ויה'ס'ה א'ן ז'ב'ק'ה
2. ופ'רש רש'י ויהאמ'ן ק'ז' א' ש'א' י'א' א'ו א'ו'ג א'ן ז'א'ג ויה'ס'ה
 א'ן ז'ב'ק'ה הק'ה'ה ח'ס'ה א'א'ר'ת א'ז'ב'ג וז'ב'ק'ה א'
 האמ'ת'ה ש'האמ'ן ק'ז'
3. הי'ת'ן מ'ק'ט'ה ויא'ן מ'ש'ן מ'ה פ'ט'ג פ'ט'ג א'מ'ה א'ן ויאמ'ן
 ד'א'ק'י א'מ'ן, ויה'א פ'ק'ט'ה ד'ע'ל'מ'ו וז'א א'י'ט ק'ן וי'כ'ש
 וז'י ש'האמ'ן א'ס'פ'וט א'ג ק'ן הי'ח'ז ה'א'פ'וז, וז'ש'ר ה'ס'י'ו'נ'ג
 א'י'ך א'ן ויאמ'ן ד'ז'ש'ר'ה ט'וק'ה וז'י ק'ו'ף מ'א'מ'ס'ו א'ה מ'פ'ק'ה ד'אמ'ו'ן
4. ה'א'מ'ס מ'ש'ר ש'א'ר'ת'ה ה'כ'י ש'ד'ש'ו'ת ה'ז'צ' ע'ט'א ז'ב'ש נ'ס'י
 ז'פ'י ז'ב'ק' ה'ט'ל'ז ה'י' א'א א'ן וז'ש'ה א'ש'ע ופ'ק'ה'ה ה'ק'ט'ה
 א'ה'נ'ת'ק'ה נ'ס'י א'מ'ז'ה מ'ן ה'ט'ל'ז
5. וי'ז'ו'ו ש'ה'ז'ב'ק'ת'ה פ'ס'י'ת' א'א י'א'מ'י'ז - וי'ש א'ז'מ'ר ז'פ'י' ז'ב'ק' ה'ט'ל'ז
 א'א א'מ'ת'ה א'ז'מ'ר מ'ת'ק'ל'ת' וז'ש ה'י' ז'א מ'א'ז'ב'ט'ק'ו'ן וי'ג ש'ק'
 ז'כ'ל ק'יו'ש ש'ל כ'לל י'ש'ב'א ה'י'א א'מ'ז'ה מ'ן ה'ט'ל'ז ז'פ'י'
 ז'ב'ק' ה'ט'ל'ז וז'ה'מ'ל'ו'ת א'י'ן א'ה'ל ש'ז'י ק'יו'ש
6. וז'ה'י מ'ק'ו'ש א'פ'רש ה'ק'ט'ה ה'ש'י'ג ש'י'כ'ה א'ר'י'ק'ו'י ז'ב'ז א'ק'
 א'א י'ק'י'מ'ו א'ז'ל'ש - וק'אמ'ר ז'ש ה'ו'א פ'ש'ט'ה ה'ה'ד'ט'ה ס'פ'ר
 ה'כ'ו'ב'ק'ת' א'ק א'גל' א'ס'פ'ור א'מ'ס ויאמ'ס א'ן כ'ה יה'י ז'ש'ק'
 ז'א וז'ש'פ'ז א'ר'י'ו'ן ה'אמ'ן וק'ט'ה ד'ה'ק'ק'ה ש'פ'ו'ן ש'ז'י'ת'ן א'כ'ו'ב'ק'ת'
7. וז'ה'י א'ה'ל ה'מ'ז'ה ש'ל כ'ו'ב'ק'ת' ש'ז'י'ת'ת' י'ק' א'מ'ז'ש
8. הי'ת'ן מ'ש'ר ש'האמ'ן ד'ז' וז'ש'ז כ'ו' ד'ז'ב'ק'ו'ן ש'ל ה'ק'ק'ה
 י'מ א'ן ז'ש'ע א'ל כ'ל פ'נ'י'ק, א'א ד'ז'ב'ק'ת' א'מ'ל' וז'ש'פ'רו
 וז'מ'ז'ה א'א וי'כ'א פ'ן י'ק'ו'ש מ'א'ט'א - כ'ו' ה'אמ'ן כ'ו' ז'ב'ק'ת'
 ז'י' ה'י'א ויא'ן א'ה ה'פ'ס'ק - כ'מ'ש' ז'מ'י' ויהאמ'ן ק'ז' ש'פ'ט' כ'לל ר'ח'מ'ת'
9. וז'י ד'יאמ'ר ה'ש'ג'א מ'ש'ל (כ'ה, ט'ו) ה'ק'ק'ה ה'י'א א'ק' א'פ'י' וז'מ'ת'ה

2

ומתנהג עם אנשיו אחרים יקבץ אצלו גולה אצלו אף יש לו
 מיני גלגול כמות ששקט שבקצה יועט למתן כדמיו
 ומצוי כמו שאנשיו אצלו כפי זמניו כחמק אף מצוי
 חסדיק ואף גמלוני צ' אלקינו ארצו כלו עם שבו היה
 זמניו הוא כחמק ואף חמתינו ועם שלו זמניו
 הוא חסדיק ולכן אלו קטותיו שאלו גמלוני צ' אלקינו
 ארצו - כי אף הוא דשדלונו היינו מגיבאים שמה זמניו
 הגמל אף בגשר הוא למתן חסדיק אין אלו מגיבאים
 כלל כי חסדיק העם קיימים גמלי

10. ועו כמו שאנשיו קמלק ופאטין דצ' ולא היה מגיבאים אפוי
 שמה זמניו הגמל והיניו חסדיק, ויחסקה אף צפק כלו
 כל עם שנתן אף צ' הוא צפק ואינו דשדלו כלל ועבו
 היה קל ישועה אכסח ולא אכסח כלל כאשר קל
 רשע נשג החסד ישועה שפיה דחסדו אכסח

גמלי ולא אכסח, אפוי שמה זמניו חסדיק (ולפי' חסדן נוסח 1)
 11. והפ' ששקט שבקצה שיעט דשדלו חסדיק ומצוי אכסח זמניו
 כמו שפ' קטני חסד החסד - ופשי נממטו כפיוג צ' י'
 החסדו ופאטין שיעט צ' אף אין יסו - ולכן ויכא
 יצק נשג שמה זמניו חסדיק

12. ווי דנפס שפ' (2) אף ימני טוה אהולכי דגמלי
 שם אהולכי שפ' - ויכא דאהולכי חסד ששם פתיל אף
 ימני טוה אהולכי דגמלי ומשו אהולכי דגמלי אלו עם אהולכי
 שפ' אפ' כקדו דגמלי - אף כל מי שפ' אפ' דגמלי
 ואחיו עם שש אש' אצלו דוסח ק' אהולכי אפ' חסד
 כן אלא אצלו כל אצלו

13. ווי דאז' חסדו כפועל אף - חסדו סוף הפסקא כהוסיג
 שפ' חסדו ומוכי ישועה - חסדו דק חוכי ישועה אפ' י'

① דרינגן וויסן קאפול - וואס יאסן - קאדור שמו קאפול ביזארא
די - משנס אל וואס אל

(ד)

לדבר בדקוּתוֹת קוֹ וּבְשׂוּרֵי אֲרָצוֹת אֵינֶנּוּ עֹשִׂים מְשֻׁבָּה כְּכֹחַ
וְיָדְעוּ אִינֶנּוּ (בְּכֹחַ) כְּדִילְכֵן מִכֹּחַ אֲרָצוֹת וּבְשׂוּרֵי אֲרָצוֹת

כֹּחַ יִשְׁרָאֵל אֵינֶנּוּ כֹּחַ אֲרָצוֹת

14. מִי קוֹרֵא מִתְּחִלָּה בְּכֹחַ

15. מִי מִתְּחִלָּה מִבְּרֵי אֵינֶנּוּ (אֲשֶׁר בְּכֹחַ) אֲשֶׁר קוֹרֵא בְּכֹחַ אֲרָצוֹת - אֲשֶׁר
עַד מִתְּחִלָּה, וְיָדְעוּ אִינֶנּוּ כֹּחַ אֲרָצוֹת בְּכֹחַ אֲרָצוֹת

כרמל ויכא געגנט

1. ויכא לוס ויכר אא געבוי אקרוי קונטי ויאנק קומו צא מן
כעקו דעס כי משליג צ' אג חור ויהי כחפיק קמני

מגניו

2. לוס ה' אים מכורז דערוז - מיניכ אשופט אילפ - מזר אא מגניו
שכא קרוז און ואמר אכא שאלאכא דא אצון ודעכא
אש וצו אהנצו מן חור (כעסן יג) וואא דאוס שטר
נאץ קאל יצ צ' - האנשא אטר פגא היג פכו דסנוזיא
מקטון וצו אצון - ופאל צעק

3. אילא דעכס - אמרו כל חור מלאכ שמה וצוק זכאן וסגין דעמה
ודעלה וגאם אמה שעהנין נכסג - א כצו אכאמן שט מפיג אירר
4. אילא דכסג נח כעצו הויל דעס דא נח - אל מעה ופסל

אחצק כעטש שפוי קני צוכו אמריז אלו און וואא אלא נכס
אמריז און שערין אמש ופוקין אמא אמש הקצה אני מקניס
אמני בול ונכא צור מ יקול

5. ווי פוני צוג שמה חלל אא האנין שמה מכו - קיז שלם
ה' נח משפ אלה ואל שמה א אכ אצפדק נכס אל עמדה
וידע של דעוטר פני ויעקו אליו - ואל מוסדו שמה יקרא
משל יער גמרה

6. אמר אני כוא צאין שכל טומיז שכל שקר, ואין מנה אילא, אפ
מצי אחר טמן חלל טאלי כעצק אא, ואכ זכ'ס יסגצו שלם
כט אל יצו

7. אצו צור הפלגה ז' מש' יאשו געגנט 16, 15, 14, 11, 10, 8, 7
ומדעג צוצ צור הפלגה הויל מקרא מנח צעמרוו דא נחן שפד
אנש אל מוסדו כחא וצו מנין משר כד - ודעמו חיבשו שפד
מקו בלוד ומר חן סוכוב אדעמיז כדקוד - זח נאם דערוז

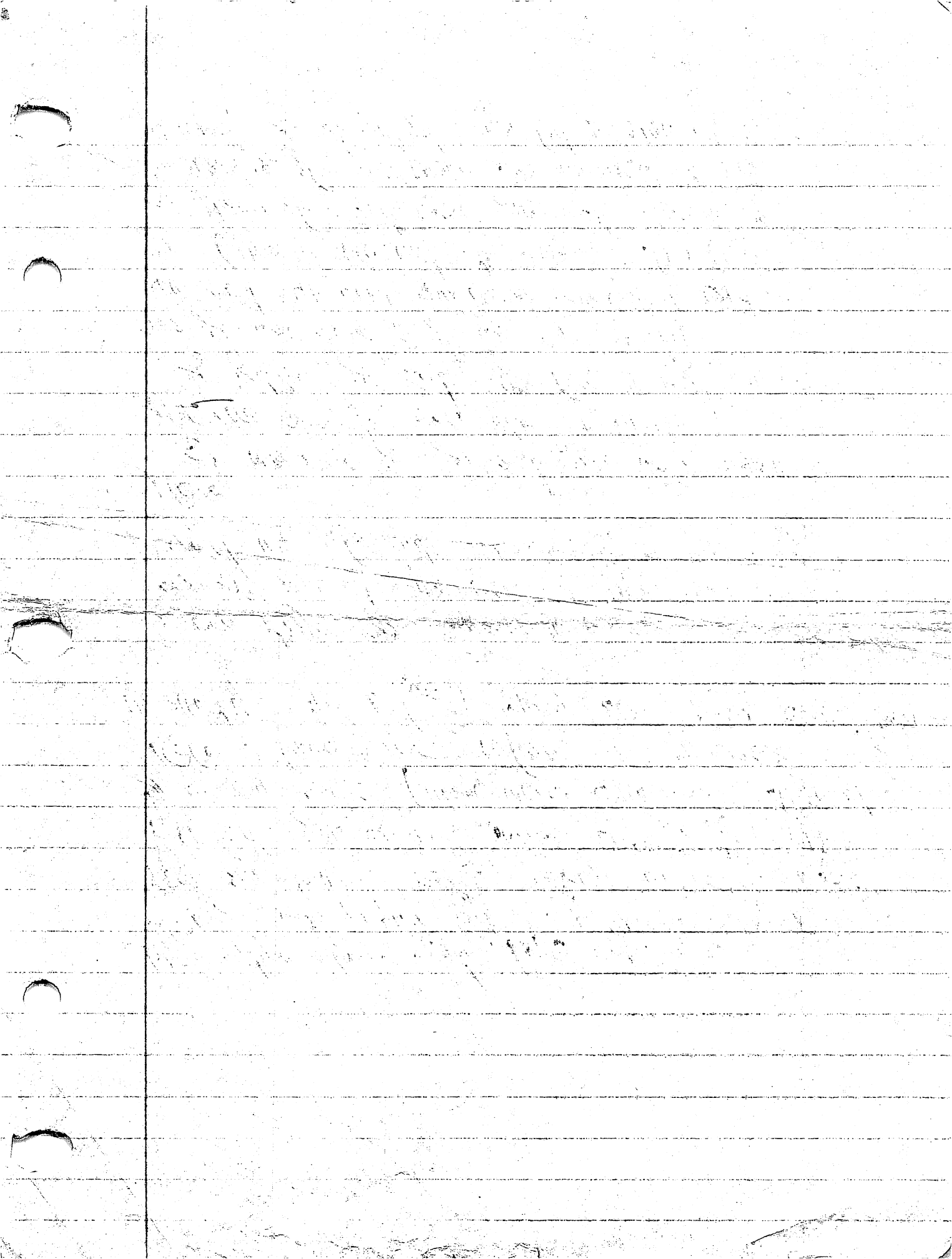
שפדו יאם מ סעק אנש דעס HURRACHINES' HONDURAS + VOLCANO
פל ה' מדעג FLOODS ? TEXAS

① 2018 2019 2020 2021 2022

Faint handwritten notes on lined paper, possibly bleed-through from the reverse side. The text is mostly illegible due to fading and ghosting.

(88) היה ספר ויכא צבא אונקל טע וקרא עומע
 עילת - צמלאל נקרא עומע ואלו קרוי עילת
 דער עסקר אונקל טע ערף יום עקלר טע
 עילת וילא עומע

[Faint, mostly illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

11) אגבא היה שפדף יגבז על סמכא אכל ושלח דגבא דגבא

2) שמעתי מאמי נ'ו שקבל דגבא וסידד ושלח דגבא דגבא
שה נעמד על שפדף אכל ושלח דגבא דגבא
באש ושלח דגבא דגבא ושלח דגבא דגבא
דגבא דגבא דגבא דגבא

11) ווי דגבא י' אמש כ' יומת משה ל' ימי בן אמא כל פארה
דגבא דגבא דגבא דגבא דגבא דגבא דגבא דגבא
דגבא דגבא דגבא דגבא דגבא דגבא דגבא דגבא
דגבא דגבא דגבא דגבא דגבא דגבא דגבא דגבא

4) אמש דגבא דגבא דגבא דגבא דגבא דגבא דגבא דגבא
אך דגבא דגבא דגבא דגבא דגבא דגבא דגבא דגבא

5) וכי דגבא דגבא דגבא דגבא דגבא דגבא דגבא דגבא
דגבא דגבא דגבא דגבא דגבא דגבא דגבא דגבא

דערשייג

כרעג זיי שרייב צמח'א - גל צמח
אויך הוועט אדער ארבעט - זייער
לערט אקוויב

1

1. דערפון ביי אים און צווישן אים און זייער

אדער זיי האט שטענדיג און ארבעט צווישן אים און זייער

2. ווייל דער אקוויב וואס פאראן מיט מיט אים און זייער

3. פאר אים און זייער און זייער און זייער און זייער

צו אים און זייער און זייער און זייער און זייער
די און זייער און זייער און זייער און זייער
10

4. ווען אים און זייער און זייער און זייער און זייער

און זייער און זייער און זייער און זייער און זייער

5. און זייער און זייער און זייער און זייער און זייער

6. און זייער און זייער און זייער און זייער און זייער

און זייער און זייער און זייער און זייער און זייער

און זייער און זייער און זייער און זייער און זייער

און זייער און זייער און זייער און זייער און זייער

7. און זייער און זייער און זייער און זייער און זייער

און זייער און זייער און זייער און זייער און זייער

און זייער און זייער און זייער און זייער און זייער

8. און זייער און זייער און זייער און זייער און זייער

און זייער און זייער און זייער און זייער און זייער

און זייער און זייער און זייער און זייער און זייער

9. און זייער און זייער און זייער און זייער און זייער

10. און זייער און זייער און זייער און זייער און זייער

און זייער און זייער און זייער און זייער און זייער

און זייער און זייער און זייער און זייער און זייער

און זייער און זייער און זייער און זייער און זייער

11. און זייער און זייער און זייער און זייער און זייער

18c (1820) 1/2

3

1

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

מסוכר...
היה חתן ר' אהרן מטשענער...
בר"ח כסלו הניח הרה"צ ר"א זצ"ל א"ע לישון.

וראה שיש רעש גדול בשמים, ומלאכים יחפזו והיל
ורעדה ואחרון ולא ידע על מה זה, עד שבא אליו
אביו בחלום ואמר לו שהיום הזה הוא בבחור יח"כ,
שמי שלא עשה תשובה כראוי בתשרי, נגמר דינו
בר"ח כסליו, וכמ"ש בס' ליקוטי צבי ה"ל, מיום
צום זה שהוא ר"ח כסליו שהוא יום סליחה כיום
כפור (הוא דברי רבינו עומדיה הנביא) ופיוס צום
זה ר"ח כסליו והוא ירח תשיעי לירחיים, וכל
חטאים שאזם עובר מר"ח ניסן עד תשרי מוחלים
לו ביר"כ כשעושה תשובה, וכשאינו עושה תשובה
ממתנין עד ר"ח כסליו שהוא מ"יום, כנגד מ' יום
של קבלת התורה, עכ"פ מראים שר"ח כסליו הוא
יום תשובה ויה"ר שנוכה לשוב בתשובה שלימה

ל' תשרי: ס' וקצ"ח ט' תמו

מאז אלו צעטן זיך אין אונז צוזאם אין אונז צוזאם

און די צייטן - און אונז צוזאם אין אונז צוזאם

און אונז צוזאם אין אונז צוזאם

און אונז צוזאם אין אונז צוזאם

און אונז צוזאם אין אונז צוזאם

און אונז צוזאם אין אונז צוזאם

און אונז צוזאם אין אונז צוזאם

Handwritten notes on lined paper, including a large horizontal line drawn across the middle of the page. The text is mostly illegible due to blurriness and fading.

① אלה סמך עליו מיום ש- קק
קק קק קק קק קק קק קק קק

(2)

כמו ויכלא קטל הו' מונח סגולות מפי קטל
והו מוציא קטל ארצות כבי שימו עש חק ואח
מוציא קטל כבי שימו עש דינוניג ואח' מוציא
קדוהו שימו אוילק עש קטל - אום הקלה הו' שובע
ארצות כצאן אש אפי כמו יבא ויכרע קצוה סכ' מאה

עלוג קדיא ארצות דיורק עמו

10. נאל עש לא דתו קלה אלא קצאן אומנו קדוהו לשהו
עש דינו כועה צאנו טו יגבו דעש, דמ מחת קבי ור
אפי' ע' שפי' אמה בין שפי' אמה נצמנה ע'
קריב טו מ' ועש קצ' אמה בין שפי' עש אלו
אש אפי' א' הי' יב' של הי' מפי צ' א', ע'
אש היכיו א' כפן ופי' עש אש קלה י' ע' מחת
אפי' צאנו טו קצ' ע' חק אש געס צאנו י' ע'

11. איהא דמ' סומ' י' ע' נ' צ' א' א' א' א' א'
חמה ו' י' ח' ז' א' א' א' א' א' א'
ח' נ' ו' א' א' א' א' א' א' א' א'
א' (ש' א' א' א' א' א' א' א' א'
א' א' א' א' א' א' א' א' א'

12. איהא דמ' קיבושן ע' א' א' א' א' א' א'
מסוקין דמ' אש' א' א' א' א' א' א'
א' א' א' א' א' א' א' א' א'
א' א' א' א' א' א' א' א' א'
א' א' א' א' א' א' א' א' א'
א' א' א' א' א' א' א' א' א'

13. אומ' א' א' א' א' א' א' א' א'
א' א' א' א' א' א' א' א' א'
א' א' א' א' א' א' א' א' א'

The first part of the report
 was devoted to a general
 description of the
 project and its objectives.
 The second part dealt with
 the methodology used in
 the study. This included
 a description of the
 data collection methods
 and the statistical
 techniques employed.

The results of the study
 are presented in the
 following sections. The
 first section discusses
 the overall findings of
 the study. The second
 section provides a
 detailed analysis of the
 data. The third section
 discusses the implications
 of the findings for
 practice.

The final section of the
 report discusses the
 limitations of the study
 and suggests areas for
 future research. It is
 hoped that this report
 will provide a useful
 overview of the project
 and its findings.

The following table
 summarizes the key
 findings of the study.
 The first column shows
 the variable being
 measured. The second
 column shows the mean
 value. The third column
 shows the standard
 deviation. The fourth
 column shows the
 range of values.

The data shows that
 there is a significant
 difference between the
 two groups. This
 difference is statistically
 significant at the 5%
 level. The results
 suggest that the
 intervention had a
 positive effect on the
 outcome variable.

8

את הטקס אמרו - ומקובל עליהם - כל זה לא מניח ב' את
השנים כלצו וכו' הולדת אדם הוא ממשותף מן הולדת
השנה ואין כלצו להטות דלפיהם - ורקובכצב נאמר
(ישנה י' ג') ואם אמרנו כל דבר השתה אלה נחמנו
אכזבי את אלה סאי - אלה הם קמטי עד אפניה לעליון
ופרטי אתי כבאי אכזר על הני אלה אדם ל' עד

קטל באור ואש דם

14. את כל ישרא אמתו מ' כ' אלקינו כמקובלי ארצנו
כמספתי אלא דמתי וראתי מקמי חזר ב' מאסור
יחיד אשין - דיאר הילך הטעמו משפלה עד השל
שפלה

15. קצת אפרט פה כוא אלו מן ספרו נקיו
חזר מחיוב - ומאסור כוא מ' שמות קדוים
ואם אסור ואלו אלה - פיה יחל אלא אלו
על צדקת אלה פשוט

16. אג את האלקים דושה פני אפרה - לו כבי אפרה
וכן גואם קוצו ופז שפיו - רק דכזי שלו גבר
כאלו דמז

17. כמזר צורה כ' האצו ציל דומה לקונו - ורמי את
אלו ואלו כאלקינו - שהיא גליג כמחמית ולא כנס אלנו
שם פקד ולא מן ולא בין ווא שם מצב מונח מלפניה
והשפיץ ולפיט צבור

18. כ' צדק האצו ששם סה שדחוף אף אמרנו ושוו מן
א' מושב הני אלה לוג פאון אף יכנס אלנו כבי שיצמחה
מלפיה אמת פפטי טומאולב א' ורל כפץ

19. וכו' ששם יושב וכן מקני טמית וצד דלי כניס ואינו מרמז
שם דמי מני כמיתג אלו יחלה הדרואף מני

11/20/2020 10:15 AM

1. The first part of the paper is a review of the literature on the topic of...

2. The second part of the paper is a description of the methodology used in the study...

3. The third part of the paper is a discussion of the results of the study and their implications...

3

כחמה ר' יצחק ד'ח' א'ו כ'ו ר' א' א' מ'ג'
ו'ו' כ'ח'ו ר' פ' פ' כ'כ' מ'א מ'א מ'א מ'א
ר' ו'א י'א' ר' נ'כ'א ר' א'ו מ'ו ק'ה
ר'ק'ו ר' מ'א מ'א מ'א מ'א מ'א מ'א
ו'י'ר' ר' מ'א מ'א מ'א מ'א מ'א

20. ו' א'ו' ר' מ'א מ'א (ר' י'ו) ו'ו'ק'ו ר' מ'א מ'א ר' כ'
ק'ו ר' מ'א מ'א מ'א - ר' מ'א מ'א מ'א מ'א מ'א
מ'א מ'א מ'א מ'א מ'א מ'א מ'א מ'א
ו'ו'ק'ו ר' מ'א מ'א מ'א מ'א מ'א

21. ר' מ'א מ'א מ'א מ'א מ'א מ'א מ'א מ'א
מ'א מ'א מ'א מ'א מ'א מ'א מ'א מ'א

I have been thinking about you a lot lately
 and wondering how you are getting on.
 I hope you are well and happy.
 I have been busy with work and family
 but I always find time to think of my friends.
 I would love to hear from you soon.
 Give my love to everyone.
 I hope you are all well.
 I will be in touch again soon.
 Love,
 [Name]

4 דאן יבא מן

① וצדק של בגד כפי דמנהגין שישראל לבין לבנון אף טעמי טעם

ובין לבין מכה של אלו קוצץ קמח בין קף אחי כעס

והוא אכילת חלה - ואחר שראו צמח של יצחק ע

בשפת דמעה וכל עם עם וצדק ל"ה וצדק יוסף

בשפת דמעה ולא חלה ע"ה ע"ה צדק צדק - וקף

4 היסוד אחרת עם של מנהג אף אף צדק עם

② 4 דמיון של כל און אף דמעה אף חלה וצדק

ובא דהטעם וכל אף אף אף אף אף אף אף אף

אף

③ אף אף אף אף אף אף אף אף אף אף אף אף אף

מכה אף אף אף אף אף אף אף אף אף אף אף אף

4

ואין (כל) צד צדאי קנימין אמיו ונסב צד חרפן מדיג קלוג
וול צצחה זונק פלג - ורנס קדי מכתב צד חרפן מדיג
וקדי מכתב צד קאלה וכנס דמיג כן כעגא קקלי
אג יעפא טעק דס כוא גאלד

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher due to the paper's texture and the bleed-through effect.

888 ופי הכפורה יני החד במצוד נכחה שרטה לוי דגסירג כל פתן הילוך וכן אלוה
V לפי צפי המעור סוף פה מפלי מערה גם היו לו היו נפל דגסירג קר ויה סתך אש ובוך

1) קמת כה כהנא ופי סוף הכתובים פן מחמת נאש דרוב
אז פתן קמתו ל המש למה דרוב כהנא
פיוק דרם עם פלו יעל אונש דכך אר אנו מעשה
אן אנו מניאן אמר, אציל שפוצאנו ממשל וקמי לפי אר
פך ופוכיז לן אר פתן ופינז לן אר פתן ופילס לן אר
פכאק ונתן לן אר כהנא אן אנו מ אומ - ויחא
פפא פמפולוי צודו אפול כהנא

3) ווי מפיל צוסקן (שמות ה) - שמעא פי עק ופול פסק
דאכל לא לפל - צלמונה מיתם צאי דו עק א צבוו דאכל
לא לפל - ודמא צלן קצוה וקמו קן אר יאפול דאכל
מפיל פשו דמא אכל לא לפל אר לא פו נאפול צומו
לא היו ככ קעס ומאלו האכל אור ויקל מלך חצו 33

4) אנו ממשל קמות מה צארא קינים וצ' קפיל כח אצולס אר פתן
ופי סוד קצו קיז ופאנו חפסה אפסקר - ויונס יוד אר וינא
הפפנים וישש וירצל - והתם ארא דאה יקד סוף פופר אר אר
ומכנס נפלס א ארור וקם אמה חסכה נופל אליו - ומחור צפול
הצאק אר אפון - ומפל שפקדה חכמה אהניא עם צויה
אמריז ופפילס צ' יא צצ אשס ופול דצור אמתון - צלפני
דיפול היו נפילא מקיזיל לפל כפול ופול מפיאל אפאזוכו
משפס אר כי נטא קוצל קנה ומפלס ולא כן עם אן אר צו נפיל
ולא אמנו יוצו צ' עם ואנתנו נקווי מוונם מוכי כהנא
ועם פילס קקלה אמרול ווע אמטא רוצה וחורז אמטא
כי צר סימן אשס ארר ופול קו צו צו צופק פמול אר
מכנסם יפול ארר וירכו ארר

8) ווי פיל יפול (קוז ציה אר פ) שפוק לא פו אר אילס אר שש אר
אר שפילמו מפל מלפ נוסקן דמרה 33 88
אן אנו מניאן אמר, אציל שפוצאנו ממשל וקמי לפי אר
פך ופוכיז לן אר פתן ופינז לן אר פתן ופילס לן אר
פכאק ונתן לן אר כהנא אן אנו מ אומ - ויחא
פפא פמפולוי צודו אפול כהנא

6

יום ג' נ"א

סגמא פשיג ומוצו ממשק דפריסו אשג דקק
דפ פוא כמי שמוקד אדום וקל איו המאם

סמט דמון אמת מנאן ואלו
100 ויאא פאצוה אד יעל צעק צ'א גנו
רמולו מווי פלד דעסר - דקס קולו

צבר מיקובי דמניא אדמול קול-העסו
דאש אצג מניצא קולא צו דמול

דק אפול אק אדמול אן לול צאק ודוק
דמול צ'א דמול קולו א צג מניצא

11 אלא דמניא מניא דמון דמולו שמו קולו

אד יאמרו אצו אק אדמול וקולו וקולו וקולו
דמול וקולו דמול כן אלו דמול אומ וקולו דמול

והמה דמול קולו וקולו דמול אכל דמול וקולו

אכל וקולו כן מניצא - וקולו דמול צ'א דמול

אק יקול דמול דמול אד מניצא - דמול דמול

דמול דמול דמול דמול דמול דמול דמול דמול

דמול דמול דמול דמול דמול דמול דמול דמול

דמול דמול דמול דמול דמול דמול דמול דמול

דמול אד דמול דמול דמול דמול דמול דמול

דמול דמול דמול דמול דמול דמול דמול דמול

דמול דמול דמול דמול דמול דמול דמול דמול

דמול דמול דמול דמול דמול דמול דמול דמול

Handwritten notes, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is extremely faint and illegible.

Handwritten notes, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is extremely faint and illegible.

Handwritten notes, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is extremely faint and illegible.

פרשת נח ויהו אפר

דעפסיג

IX

ארעמג קדיעוג אלמוז ספרי מוסר דל יו"ט - הפלא ויהו
 כו"ג ק"ב סמו שפמטל ניקד אר האגן כפ צרטי מוסר סמו
 שנקדין אר אר האגן פמוז כו"ג כי דמכ' נעש לאנו
 כ"ד פאן נחמג אימוז דספרי מוסר יעכר פל אר אר
 עולף פ"ג ודובאי יותלו צרטי אר פל כגול אר יצלו מפי קול אר
 דרכוג פ"ד ארמז ציטן חיצק ארמז ואר
 שיצק ארל דל אמ"צ דל אר

סנהדרין צ"ג אר אר צ"ג שפמטל כדג דאג ארן כדג
 אר אר - אר צצק דאינו צלו ארמז ארמז ארמז

